

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด
ศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู
ในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

**Development of Learning Management Model Applying the
Concept of King's Wisdom to Enhance Ethics and Morality
Teachers in the 21st Century and Public Mind
for Teachers Students**

สมใจ กงเต็ม
สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2563

รหัสโครงการสัญญา PCRU_AC.....

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด
ศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู
ในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

**Development of Learning Management Model Applying the
Concept of King's Wisdom to Enhance Ethics and Morality
Teachers in the 21st Century and Public Mind
for Teachers Students**

สมใจ กงเต็ม สาขาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์

ทุนอุดหนุนงานวิจัยสถาบัน งบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัย ประเภทโครงการวิจัย
ที่บูรณาการตามศาสตร์พระราชาศาสตร์พิจารณาด้วยความเห็นชอบจาก
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ 2563

(ก)

ชื่องานวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู
**Development of Learning Management Model Applying the Concept of King's
Wisdom to Enhance Ethics and Morality Teachers in the 21st Century and Public
Mind for Teachers Students**

ผู้วิจัย สมใจ กองเดิม

ที่ปรึกษา -

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการศึกษาศาภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาศาภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และ จิตสาธารณะ ประชากรได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 160 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน ขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษา จำนวน 35 คน ขั้นตอนที่ 4

(ข)

การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่(Frequency)และหาค่าร้อยละ(Percentage)การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ขั้นตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตอนที่ 3 แบบแบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าสถิติทดสอบที ขั้นตอนที่ 4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครูจากแบบสอบถาม พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศเป็นเพศชาย ร้อยละ 36.52 เพศหญิง ร้อยละ 63.48 สังกัดสาขา วิชา ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 56.53 สาขาการศึกษา ปฐมวัย ร้อยละ 43.47 ส่วนข้อมูลประสิทธิภาพการเข้ารับการพัฒนาด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ เคยร้อยละ 17.40 และไม่เคยร้อยละ 82.60 และพบว่านักศึกษาครูมีสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 0.75)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนย่อย (MSPAPC STEP) ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นเฝ้าหาความรู้ (Search) ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม

(ก)

(Apply to service) ขึ้นชั้นชมผลงาน (Presentation) ขึ้นสืบสานพัฒนา (Continue)และ5)การวัดและประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= 0.61)และมีความสอดคล้องมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู พบว่าคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะหลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะในภาพรวมทั้งในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. 0.68)

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้,ศาสตร์พระราช , คุณธรรมจริยธรรม, จิตสาธารณะ

Title	Development of Learning Management Model Applying the Concept of King's Wisdom to Enhance Ethics and Morality Teachers in the 21st Century and Public Mind for Teachers Students
Author	Somjai Kongterm
Advisor	-
Program	Curriculum and Instruction PhetchabunRajabhat University 2020

Abstract

This research aims 1) to study the morality and ethics and public mind for being teachers in the 21st century; 2) to develop a learning management model applying the concept of King's Wisdom to enhance ethics and morality and public mind of teachers in the 21st century; 3) to try out a learning management model applying the concept of King's Wisdom to enhance ethics and morality and public mind of teachers in the 21st century; 4) to evaluate pre-service teachers' satisfaction towards a learning management model applying the concept of King's Wisdom to promote ethics and morality and public mind for teachers in the 21st century.

This research is research and development; there are four steps in conducting this research. For Step 1, it was mainly about the study of conditions of morality and ethics and public mind for being teachers in the 21st century. The population of this research was 160 second-year pre-service teachers. The research samples were 115 second-year pre-service teachers. For Step 2, its aim was to develop learning management model and to validate the model applying the concept of the King's Wisdom to promote ethics and morality, and public mind for being teachers in the 21st century. To validate the model, five experts were asked to check for its content validity of the model. For Step 3, a learning management model applying the King's Wisdom was used in an experimental research with 35 students. For Step 4, it was the step that evaluated pre-service teachers' satisfaction towards a

learning management model applying the King's Wisdom to promote morality and ethics and public mind for teachers in the 21st century.

The research instrument used for data collection in Step 1, was a set of questionnaire and the data were analyzed by using a frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. For Step 2, content validity and conformity were checked and analyzed by using mean, standard deviation and index of item objective congruence. For Step 3, the assessment form of ethics and morality, and public mind were analyzed by using mean, standard deviation and t-test. For Step 4, pre-service teachers' satisfaction towards the learning management model was analyzed by mean and standard deviation.

The research results were found as follows:

1. The results of the study collected by using questionnaire showed that 36.52 % of the respondents were male and 63.48% were female. 56.53% of the respondents were English major students and 43.47% were early-childhood education majors. According to the result related to the experience in a training program in ethics and morality and public mind, 17.40% of the pre-service teachers have been to a training program that promoted ethics and morality and public mind; whereas, 82.60% of pre-service teachers never have any experiences in any training programs. The results also showed that the condition of ethics and morality and public mind for being a teacher in the 21st century of pre-service teachers were moderate ($\bar{X} = 3.40$, S.D=, 0.75).

2. The results of constructing and checking for the quality of a learning management model applying the King's Wisdom to enhance morality and ethics and public mind for pre-service teachers were found that there were 5 components: 1) the origin and importance of the model; 2) the principle of the model; 3) purpose of the model; 4) the 6-step learning process (MSPAPC STEP), namely the motivation step, the search for knowledge step (Search), leading to the practice step (Practice / Action), evident level of social service step (Apply to service), level of appreciation step (Presentation), and continuing development step (Continue); 5) evaluating and checking for the quality of the curriculum by five experts. It was found that the level of appropriateness of the learning

management model was at a high level ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.61) and the level of content validity was between 0.80-1.00.

3. The results of the experimental research using a learning management model applying the King's Wisdom to enhance ethics and morality and public mind for pre-service teachers was found to be higher than before using the model with a statistical significance of .05 level.

4. The results of the pre-service teachers' satisfaction towards a learning management model applying the concept of King's Wisdom to enhance ethics and morality and public mind for being teachers in the 21st century in terms of the process and outcome of the model was at a high level ($\bar{X} = 4.03$, S.D. 0.68).

Keywords: learning management model, King's Wisdom, ethics and morality, public mind

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้รับทุนสนับสนุนจาก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์ ประจำปี 2563 ทำให้การดำเนินการวิจัยเรื่อง เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และ จิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ที่ให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทาง เพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ประธานสาขาวิชา นักศึกษา วิชาภาษาอังกฤษและการศึกษาปฐมวัย ที่ให้ ข้อมูลและเข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และเจ้าหน้าที่ที่ได้ประสานงาน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้เก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครุศาสตร์ ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการวิจัยทั้งใน ด้านเวลา สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย และนักศึกษาที่มุ่งมั่นตั้งใจในการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณ บิดา มารดา ครอบครัวที่ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา คุณประโยชน์ที่ได้รับ จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ บุญกวี บิดา มารดา ครู อาจารย์ และ กัลยาณมิตรผู้รักใน การเรียนรู้ทุกท่าน

สมใจ กงเดิม

8 กันยายน 2563

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.3 ขอบเขตของโครงการการวิจัย.....	10
1.4 นิยามศัพท์.....	11
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.1 ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	13
2.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้	15
2.3 หลักพื้นฐานในการออกแบบการเรียนรู้การสอน/การจัดการเรียนรู้.....	18
2.4 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้.....	19
2.5 ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	28
2.6 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชา.....	29
2.7 หลักการสำคัญของศาสตร์พระราชา.....	33
2.8 หลักการทรงงานของศาสตร์พระราชา.....	35
2.9 การบูรณาการแนวคิดศาสตร์พระราชา.....	41
2.10 ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู.....	43
2.11 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพครู.....	44
2.12 คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญในวิชาชีพครู	45
2.15 จริยธรรมของครูและจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21.....	49

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.16	ความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ.....	50
2.11	ความหมายของจิตสาธารณะ.....	50
2.12	องค์ประกอบของจิตสาธารณะ.....	52
1.13	แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ.....	54
2.12	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	66
3.1	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูฯ	66
3.2	ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	69
3.3	ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	71
3.4	ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบฯ.....	75
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4.1	ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้.....	77
4.2	ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	84
4.3	ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	92
4.4	ผลการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	96
4.5	ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	97
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	108
5.1	อภิปรายผล.....	110
5.2	ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม		116
ภาคผนวก		120
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	121
ภาคผนวก ข	หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	123
ภาคผนวก ค	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ง	หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล.....	135
ประวัติผู้วิจัย		138

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาครู.....	73
ตารางที่ 2	แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	78
ตารางที่ 3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู.....	79
ตารางที่ 4	ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู.....	92
ตารางที่ 5	ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู.....	94
ตารางที่ 6	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด ศาสตร์พระราชาก่อนเรียนและหลังเรียน.....	96
ตารางที่ 7	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านการมีจิตสาธารณะที่เรียนโดยใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาก่อนเรียนและหลังเรียน.....	96
ตารางที่ 8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับครู.....	97
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับครูในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต.....	98

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 21 เป็นคริสต์ศตวรรษแรกแห่งคริสต์สหัสวรรษที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นหลายต่อหลายอย่าง ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนในสังคมอย่างมากท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การปฏิบัติงาน ของมนุษย์ในสังคมทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมายสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือการขาดคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการคิด หรือสภาพการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ยังไม่มีประสิทธิภาพดีพอเพื่อเป็นการเผชิญกับความท้าทายของปัญหาดังกล่าวและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงนั้น การจัดการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งโดยต้องจัดการศึกษาเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคน มีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงมา รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อปรับตัวและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546 : 3) ปัจจุบันเรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่น้อยลงก่อให้เกิดปัญหามากมายจึงกลายเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ประเทศต่างๆ ทั่วโลกให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษามุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตในทุกๆ ด้าน และการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นด้านที่ได้รับความเอาใจใส่สูงสุดมากกว่าด้านสติปัญญาในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าจะเป็นด้านที่ไม่สามารถมองเห็นเด่นชัดเหมือนด้านอื่นๆ ก็ตาม และ ทิสนา เขมมณี (2548) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม คือ 1) ความรู้ในวิชาแกน 2)คุณธรรมและคุณลักษณะ 3)ทักษะทางปัญญา ซึ่งรวมถึงทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์และความคิด สร้างสรรค์ 4) ทักษะทางสังคม ได้แก่ การรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 5)ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งจากทักษะ ทั้ง 5 ด้าน จะนำไปสู่การดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ในศตวรรษที่21 ด้วยเหตุผลดังกล่าว ครูผู้สอนจึงต้องมีความจำเป็น ที่จะต้องหาแนวทางการบูรณาการเนื้อหาทางวิชาการ คุณธรรมจริยธรรมเพื่อสนับสนุนให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จมากที่สุด เครื่องมือสำคัญที่จะใช้พัฒนาคนให้มีคุณภาพดี เพื่อคนที่มีคุณภาพดีจะได้ไปพัฒนาชาตินั้น ก็ คือ การศึกษา การให้การศึกษามีคุณภาพ จะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพดี คือเป็นทั้งคนเก่งและคนดี สมกับคำนิยามอย่างหนึ่งที่ว่า การศึกษา คือ การเจริญงอกงาม (Education is growth) ซึ่ง ครู จะมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า การศึกษา ครู อาจารย์จึงเป็นผู้ที่รับภาระหนักนั้นในการพัฒนาคนโดยเฉพาะเยาวชนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ช่วยฝึกฝน จัดเกล้า เสริมสร้าง พัฒนาบุคคลให้มีความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ มีทักษะชำนาญการในวิชาเฉพาะด้านเพื่อการประกอบอาชีพ ปลุกฝังความสำนึกรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่พึ่งกระทำต่อตนเองและสังคมตลอดจนประเทศชาติในการรักษาความมั่นคงและ เอกราชของประเทศ นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพครู อาจารย์ ยังมีหน้าที่อบรมบ่มนิสัยบุคคลตลอดจนเยาวชนของชาติให้มีคุณสมบัติที่ดี เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ สุจริต ประหยัด พึ่งตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีมารยาทดี มีอิริยาบถเหมาะสมกับกาลเทศะมีความรักชาติ มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาด้วยสติปัญญา และความมั่นคงแห่งอารมณ์ สามารถนำข้อคิดข้อปฏิบัติทางศาสนาที่ตนนับถือมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อย่างสันติสุขได้ เป็นต้น

สำหรับบทบาทของครูใน ศตวรรษที่ 21 นั้น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560) ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่อง ครูไทยในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องได้ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของเด็กไทยเสียใหม่ ให้รู้จักการสร้างสรรค์ ร่วมกันวางแผน รู้จักแยกแยะ รู้จักประยุกต์ วิจัยค้นคว้า สร้างผลงาน วางแผนและประมวลผลเป็น ซึ่งตัวแปรที่สำคัญในเรื่องนี้ก็คือครู 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆที่มี มาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่างๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ และ 3) **ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่นๆทำเพื่อสังคม** ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรมจริยธรรมและเป็นบุคคลหนึ่งในสังคมที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้นๆมีแนวทางในการปฏิบัติตนเองและสังคมที่เหมาะสม โดยที่ครูออกแบบการเรียนรู้ เป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กสามารถสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2560 มาตรา 257 การปฏิรูปประเทศ ตามหมวดนี้ ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุ เป้าหมาย ดังต่อไปนี้ 1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการ พัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและ จากวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 – 2574) ได้กล่าวว่า“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลง ของโลกในศตวรรษที่ 21” มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ 1) คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 2) สังคมไทยเป็นสังคม

แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง กรอบแนวคิดของศาสตร์พระราชา เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ เป้าหมายของศาสตร์พระราชา เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน เงื่อนไขพื้นฐาน (คุณธรรมนำความรู้) จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง อย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพครู ให้มีสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ ในแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำ “ศาสตร์ของพระราชา” มาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์ เพื่อสืบสานพระบรมราชปณิธาน และเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของราชอาณาจักรไทยสืบไปศาสตร์พระราชา ได้แก่แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชการที่ 9 ที่มีความลุ่มลึก รอบด้านมองการณ์ไกลและเน้นความยั่งยืนยาวนาน ก่อนที่ประชาคมโลกจะตื่นตัว เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนไทย องค์ประกอบของศาสตร์พระราชาคือการศึกษา สุขภาพ การเพิ่มผลิตภาพ การผลิต การค้นคว้าวิจัย การบริหารความเสี่ยง การอนุรักษ์ธรรมชาติ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคน และศาสตร์พระราชา เป็นองค์ความรู้ที่รู้ด้วยเรื่อง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทุก โดยมีหลักการของศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยหลักสำคัญ คือ

1. จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และ ฐานคุณธรรม

2. วิธีการของศาสตร์พระราชาคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน เข้าถึง หมายถึงการระเบิดจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่

ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

3). การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ต้องทำให้ด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์

4.) ผลลัพธ์ ของศาสตร์พระราชา คือแผ่นดินโดยธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยามตามพระปฐมบรมราชโองการ พออยู่พอกิน และ รู้รักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน (อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์, 2555)

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาได้มีการกำหนด การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักศึกษาพัฒนาขึ้นอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1). ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม 2.) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ 3). ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน 4.) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึง ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและ 5.) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูดการเขียนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงกันเป็นแนวเดียวกัน ทักษะดังกล่าวทั้ง 5 ด้านเป็นบทบาทที่ครูผู้สอนต้องดำเนินการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแต่ในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะสำหรับครูในงานวิจัยนี้ เน้นในการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หรือ รูปแบบการเรียนการสอน (Teaching Learning Model) หรือ ระบบการสอน คือ โครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินการสอน ที่ได้รับการจัดเป็นระบบสัมพันธ์ สอดคล้องกับ ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ ว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ รูปแบบการสอนแบบหนึ่งๆจะมี จุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปแบบการสอนแต่ละ รูปแบบจึงอาจมีจุดหมายที่แตกต่าง กัน โดยทั่วไปมักประกอบด้วย ทฤษฎีหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะรูปแบบนั้นกำหนด แต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ผู้เรียนตามจุด เน้นด้วย ขั้นตอน วิธีการ องค์ประกอบที่แตกต่าง กันไป รูปแบบที่เหมาะสมกับ มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรูปแบบ ตามการจัดหมวดหมู่ของรูปแบบเหล่านั้นตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของ รูปแบบ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 5 หมวดดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้าน พุทธิพิสัย(Cognitive domain) 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย(Affective domain) 3) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย(psycho-motor domain) 4) รูปแบบ การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ(Process skill) 5). รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้น การบูรณาการ(Integration) ในงานวิจัยนี้ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการโดยบูรณาการศาสตร์ พระราชา ได้แก่แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชการที่ 9 และรัชกาลที่ 10 ที่มีความกลมกลืน รอบด้านมอง การณ์ไกลและเน้นความยั่งยืนในงานวิจัยนี้ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้กระบวนการ ตามแนวคิดของเมเกอร์(Mager, 1975) ประกอบ 3 ขั้นตอนได้แก่การวิเคราะห์การเรียนการสอนการ ออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผลการสอนและนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ การเรียนรู้

ถ้าหากคุณธรรมจริยธรรมของคุณ คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคน และทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะ ก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วน บุคคลและในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตและตามประกาศกรรมการ คຼຣຸສຸກາ เรื่องมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพคຼຣຸ ตามข้อบังคับคຼຣຸສຸກາ ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ คຼຣຸ (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562)ได้ระบุ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพคຼຣຸว่าควรมีมาตรฐานความรู้ ได้แก่ สาระความรู้ในด้านที่ 1 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงซึ่งจะต้องจัดสาระความรู้ การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคมและแนวคิดของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีสมรรถนะ ที่สำคัญได้แก่รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้ง ภายใ น และภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา และประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ และในด้านมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ต้องปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูซึ่งจำเป็นที่สถานศึกษาที่ผลิตครูต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาครูให้เป็นไปตามเป้าหมายและ มาตรฐานความรู้วิชาชีพ และสมรรถนะที่กำหนดไว้ ส่วน คาร์เตอร์ วี. กู๊ด (Carter V. Good. 1973 : 641) ให้ความหมายคุณธรรม ไว้ว่า คุณธรรมคือ คุณลักษณะที่พึงงาม หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจนเป็นนิสัย และการที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคมในทางความประพฤติและจริยธรรม อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2548 ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 (สำนักงานเลขาธิการของคุรุสภา. 2549 : 73-79) ได้แบ่งจรรยาบรรณของวิชาชีพครู แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง : ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้าน วิชาชีพบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ให้ทัน ต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ : ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่) ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า ครูต้องส่งเสริม ให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม แก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาและใจ ครูต้องไม่กระทำตน เป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ทางกายสติปัญญา จิตใจอารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ : ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นใน ระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคี ในหมู่คณะ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม : ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวม และยึดมั่นใน การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และในการประชุม ครั้งที่ 5/2556 วันที่ 16 พฤษภาคม 2556 โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการคุรุสภาจึงออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556” “ได้ให้ความหมาย จรรยาบรรณของวิชาชีพ” หมายความว่า มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผน ในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษา และส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมา ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ โยระบุไว้ในข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ และแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และ

การเมืองอยู่เสมอ หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจ แก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอมา ข้อ 10 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้อ 11 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ข้อ 12 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ ข้อ 13 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อ 14 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ข้อ 15 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พินสุตา สิริธรรังศรี (2557) ได้เสนอรายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้ในหัวข้อ"การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21" สรุปคุณลักษณะครูไทยที่มีคุณภาพ จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้นำ 2) มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้ 3) มีทักษะการสื่อสาร 4) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 5) ค้นคว้า ทดสอบ ทักษะ ทักษะการแก้ปัญหา 6) ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร 7) สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน 8) ใฝ่คว้า และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง 9) เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม 10) รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย 11) ภาควิชาใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 12) ยอมรับและเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง และ 13) มีความพร้อมและปรับปรุงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน และคุณลักษณะ 10 ประการของครูดี (Great Teacher) ของสหรัฐอเมริกา ได้แก่ 1) การใส่ใจด้านการสอนและการดูแลนักเรียน 2) มีการวางเป้าหมายและจุดประสงค์การสอนแต่ละครั้งอย่างชัดเจนและดำเนินการให้บรรลุผล 3) มีทักษะการจัดการเชิงบวกในห้องเรียน 4) มีทักษะการจัดการห้องเรียนที่ดี 5) การสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครอง 6) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง 7) มีความรู้ด้านหลักสูตรและมาตรฐาน 8) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน 9) รักเด็กและรักการสอน 10) มีความเป็นมิตรและความวางใจต่อนักเรียนสูงและ จากผลงานการวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีโดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครู

อาจารย์ ผู้บริหาร พระ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนทั้งสิ้น 7,762 คน จึงสรุปได้ว่า 10 ลักษณะของครูที่ดีควรมีดังนี้ 1) มีความประพฤติเรียบร้อย เป็นคนที่สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสม่ำเสมอ เหมาะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์ 2) มีความรู้ดีเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทั้งด้านวิชาการ และความรู้กว้างขวาง นอกเหนือไปจากความรู้เฉพาะ และสามารถแนะนำ ให้คำปรึกษาได้ทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องอื่นๆ 3) มีบุคลิกการแต่งกายดีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สะอาดอยู่เสมอ ใส่เสื้อผ้าถูกต้องตามกาลเทศะ มีความเหมาะสมกับการเป็นครู พุดจาไพเราะ และมีลักษณะเป็นผู้นำ จะทำให้คุณครูเป็นที่น่าเคารพนับถือ 4) สอนดีสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติได้ สร้างความเข้าใจ ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนของตัวเองให้สอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของเด็กๆ 5) ตรงต่อเวลาข้อนี้มีความสำคัญมากสำหรับครูไทย ซึ่งเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ควรตรงเวลา ปลุกฝังให้เด็กรู้จักคุณค่าของเวลา และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก 6) มีความยุติธรรมมีความเป็นธรรมต่อนักเรียน เอาใจใส่และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเสมอภาค คัดสินปัญหาด้วยความเป็นธรรม มีความเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติใดๆ 7) หาความรู้อยู่เสมอมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นควรศึกษาหาความรู้ ทันเทคโนโลยีใหม่ๆ และอย่าหยุดที่จะพัฒนาตัวเอง 8) ร่าเริง แจ่มใสควรมีความร่าเริง แจ่มใสตามวัยที่เหมาะสม ครูที่ทำให้การสอนมีความสนุกสนาน เด็กๆ จะชอบค่ะ เพราะจะทำให้พวกเขาไม่เครียด และสามารถสร้างความน่าสนใจให้กับบทเรียนได้อีกด้วย แต่ก็ต้องระวังอย่าตลกมากเกินไปจนไม่มีความน่าเชื่อถือ 9) ซื่อสัตย์เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อทุกคน ต่อหน้าที่การเรียนการสอน 10) เสียสละมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ตอบแทนสังคม นอกจาก 10 ประการนี้ยังมีอีกหลายประการที่เป็นลักษณะของครูที่ดี เช่น มีความรับผิดชอบ ขยัน มีวินัยต่อตนเองและหน้าที่ของตน มีความเมตตา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และที่สำคัญควรมีความตั้งใจ และรักในอาชีพของความเป็นครู

จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีหลายระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนและสังคม จิตสำนึกสาธารณะ (Public consciousness) ส่วนคำว่าจิตสาธารณะ (Public mind) ทั้งสองคำมีความหมายเหมือนกันแต่มีความหมายลึกซึ้งต่างกัน กล่าวคือจิตอาสา นั้นเป็นการให้ การเสียสละทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์โดยไม่หวังผลตอบแทน ส่วนคำว่าจิตสาธารณะ เป็นการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมแล้วยังรวมถึง การใช้และการรักษาสิ่งของที่เป็นของส่วนรวมด้วยดังนั้นการปลูกฝังนักศึกษาครู ควรมีการปลูกฝัง ส่งเสริมหรือพัฒนาจิตสาธารณะที่จะช่วยให้ปลูกจิตสำนึกของการเป็นครูที่ดีท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันซึ่งในการผลิตครูจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและผลิตครูที่ดีที่สังคมต้องการ ซึ่งการปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวต้องเน้นการมีส่วนร่วม และใช้แนวคิดของศาสตร์พระราชาเป็นกลไกในการขับเคลื่อน ซึ่งกลยุทธ์และวิธีการพัฒนาจิตสาธารณะมี

หลายวิธี ได้แก่ การใช้บทบาทสมมุติกับตัวแบบ การใช้สถานการณ์ การประเมินตามสภาพจริง การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ การเสนอผ่านการ์ตูนการใช้ชีวิตทัศน์ การใช้ชีวิตทัศน์ละครหุ่นเป็นตัวแทนและนอกจากนั้นยังใช้วิธีสอนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะได้เช่น การเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สัญญาการเรียน (Learning contracts) การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวด 6 ใบเป็นต้น แนวทางของกระทรวงศึกษาธิการในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูมีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11-12 ได้ระบุให้ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองดีด้วยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากความสำคัญและจำเป็นดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมของครูและจิตสาธารณะ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาราชของรัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ศาสตร์พระราชที่เชื่อมโยงกับคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะพัฒนารูปแบบ ทดลองการใช้รูปแบบและประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครูเพื่อสร้างครูดีที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู และมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู
- 2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู
- 2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู
- 2.4 เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตอาสา สำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- การวิเคราะห์สังเคราะห์ เนื้อหาศาสตร์พระราชารัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 จากเอกสารงานวิจัยและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นครูที่ดีและการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ เพื่อ คัดเลือกแนวคิดศาสตร์พระราชาสอดคล้องและเกี่ยวข้อง และนำกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 115 คน ได้โดยการสุ่มแบบง่ายใช้ตารางสุ่มของ Krejcie & Morgan

ขอบเขตด้านตัวแปร

- ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู ในด้าน คุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์คุณธรรมจริยธรรมด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านจิตสาธารณะ

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

กลุ่มเป้าหมาย

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู และด้านศาสตร์พระราชาราช จำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบรูปแบบในด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบ

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา คือ

- องค์ประกอบของรูปแบบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ

- ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบ

ความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชามาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายได้แก่นักศึกษา คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ที่มีความประสงค์เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นความสมัครใจและมีรายวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนดังกล่าว จำนวน 35 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์พระราชาศรีและการปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในด้านปัจจัยด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล นักศึกษา คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษาคือ ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศรีเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาแบบ หมายถึง การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่โดยผ่านการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้หลักสูตรอันประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3* ขั้นตอนได้แก่ 1) การวิเคราะห์หรือการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการออกแบบการเรียนการสอน 2) การพัฒนารูปแบบได้แก่การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบเพื่อประเมินประเมินผล การเรียนรู้และการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราช หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของแมเกอร์(Mager,1975) ประกอบ 3 ได้แก่การวิเคราะห์ การเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอนและ การประเมินผลการสอนและนำมากำหนด องค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ หลักการของ รูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน(MSPAPC STEP)1)ขั้นสร้าง แรงจูงใจ (Motivation) 2) ขั้น ใฝ่หาความรู้ (Search) 3)ขั้น นำสู่การฝึกปฏิบัติ(Practice/Action)4)ขั้น ประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) 5) ขั้นชื่นชมผลงาน(Presentation) 6)ขั้นสืบสานพัฒนา (Continue) และ การวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ศาสตร์พระราชหมายถึง แนวทางการพัฒนาของราชการที่ 9ได้แก่ หลักการของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยผ่านเงื่อนไข2 ประการได้แก่ มีฐานความรู้ และฐานคุณธรรม และศาสตร์พระราชรัชกาลที่10 มี แนวทาง 4 ด้านคือมีทัศนคติที่ดีและถูกต้องมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีงานทำมีอาชีพและเป็น พลเมืองดีมีระเบียบวินัยที่ได้นำมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ หมายถึง การดำเนินการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความ เหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นและเอกสารประกอบหลักสูตรได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่านในทุกองค์ประกอบตามรายการที่กำหนด

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณธรรมตามมาตรฐานจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ที่สอดคล้องกับแนวคิดศาสตร์พระราช ใน 3 ด้านได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่พึง ประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ และคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่21

จิตสาธารณะ หมายถึง... การมีจิตสำนึกของนักศึกษาครู ในการให้ความช่วยเหลือ การแบ่งปัน และความร่วมมือเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมใน 3 ด้าน ได้แก่ด้านตนเอง ครอบครัว และ มหาวิทยาลัยและส่วนรวม โดยพิจารณาจากการมีจิตสำนึกเห็นคุณค่าของส่วนรวม การมีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อส่วนรวม และจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งวัดจากแบบประเมินจิต สาธารณะ

ความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง สภาพของความพอใจของนักศึกษาต่อศึกษาต่อ รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูใน ศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ

ด้านผลผลิต มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของ Likert และต้องมีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป

นักศึกษาคูหาหมายถึง นักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ที่เข้าร่วมโครงการ ทดลองใช้รูปแบบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้นักศึกษาคูหาได้รับการปลูกฝัง โดยบูรณาการ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเป็นครู โดยสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาคูหา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์พระราชา และมีจิตสาธารณะและนำไปใช้ในชีวิตจริงอันเป็นพื้นฐานในการเรียนตามหลักสูตร และสามารถเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพ ดำรงชีวิตได้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเท่าทัน
2. เพื่อได้รูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมผสานความรู้คู่คุณธรรมโดยเน้นการนำแนวคิดศาสตร์พระราชาไว้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนานักศึกษาคูหาให้มีคุณลักษณะที่พึงงามตามที่หลักสูตร อย่างเป็นรูปธรรมและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทาง/จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นใช้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการศาสตร์พระราชา ในหลักสูตรครุศาสตร์เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
 - 1.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 1.2 ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้
 - 1.3 หลักการพื้นฐานในการออกแบบการสอน
 - 1.4 การพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.5 ประโยชน์ของรูปแบบการเรียนรู้
2. ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราช
 - 2.1 ความหมายของศาสตร์พระราช
 - 2.2 ความเป็นมาและความหมายของศาสตร์พระราช
 - 2.3 หลักการสำคัญของศาสตร์พระราช
 - 2.4 หลักการทรงงานศาสตร์พระราช
 - 2.5 การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช
3. ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู
 - 3.1 ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม
 - 3.2 ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม
 - 3.3 คุณธรรมจริยธรรมของอาชีพครู
4. ความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ
 - 4.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
 - 4.2 องค์ประกอบจิตสาธารณะ
 - 4.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสาธารณะ

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ใน 5 ประเด็นได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์พระราช ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู ความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอน ในทางศึกษาศาสตร์ มีคำที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ คือ รูปแบบการสอน Model of Teaching หรือ Teaching Model และรูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียน รู้ Instructional Model หรือ Teaching-Learning Model คำว่า รูปแบบการสอน มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

รูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผนของการสอน รูปแบบการสอนแบบหนึ่งจะมีจุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปแบบการสอนแต่ละรูปแบบจึงอาจมีจุดหมายที่แตกต่าง กัน

รูปแบบการสอน หมายถึง แผนหรือแบบซึ่งสามารถใช้การสอนในห้องเรียน หรือสอนพิเศษเป็นกลุ่มย่อย หรือ เพื่อจัดสื่อการสอน ซึ่งรวมถึง หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์และหลักสูตรรายวิชา รูปแบบ การสอนแต่ละรูปแบบจะเป็นแนวในการออกแบบการ สอน ที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบนั้น ๆ กำหนด

รูปแบบการสอน หมายถึง แผนแสดงการเรียนการสอน สำหรับนำไปใช้สอนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด แผนดังกล่าวจะแสดงถึงลำดับความสอดคล้องกัน ภายใต้อัตลักษณ์ของแนวคิดพื้นฐานเดียวกัน องค์ประกอบทั้งหลายได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และทักษะที่ต้องการสอน ยุทธศาสตร์การสอน วิธีการสอน กระบวนการสอน ขั้นตอนและกิจกรรมการสอน และการวัดและประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนมีความหมายในลักษณะเดียวกับระบบการเรียนการสอน ซึ่งนักการศึกษาโดยทั่ว ไปนิยมใช้คำว่า “ระบบ” ในความหมายที่เป็นระบบใหญ่ ครอบคลุมองค์ประกอบ สำคัญๆ ของการศึกษา หรือการเรียนการสอนในภาพรวม และนิยมใช้คำว่า “รูปแบบ” กับระบบที่ ย่อยกว่า โดยเฉพาะกับ “วิธีการสอน” ในด้านความหมายของรูปแบบการสอน มีผู้ให้ความหมายไว้ หลายแง่มุม ดังนี้

Saylor and others (1981 : 271) กล่าวว่า รูปแบบการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ (Teaching Model) หมายถึง แบบ (Pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่งที่มีความแตกต่างกัน เพื่อ จุดหมายหรือจุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

Joyce and Well (1992 : 1-4) กล่าวว่า รูปแบบการสอน คือ แผน (Plan) หรือแบบ (Pattern) ที่ เราสามารถใช้เพื่อการสอนโดยตรงในห้องเรียนหรือการสอนเป็นกลุ่มย่อย หรือเพื่อจัดสื่อ การเรียนการสอนซึ่งรวมถึงหนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและ หลักสูตร รายวิชา ซึ่งแต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียน บรรลุ วัตถุประสงค์ต่างๆกัน รูปแบบการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมี การบรรยายสิ่งแวดล้อมทางการ เรียนที่ช่วยผู้เรียนให้ได้รับสารสนเทศ ความคิด ทักษะคุณค่า แนวทางของการคิดด้วย

Keeves J., (1997 : 386-387) กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้ กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้นได้

3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept)และความสัมพันธ์ (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (Associative Relationships)

ทิสนา แฉมณี (2550 : 3-4) กล่าวว่า รูปแบบการสอน การจัดการเรียนรู้ หมายถึง สภาพหรือ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยให้สภาพ การเรียน การสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ดีถือ ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของรูปแบบการสอนจึงต้อง ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1. มีปรัชญาหรือทฤษฎีหรือหลักการหรือแนวคิดหรือความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐานหรือเป็น หลักการของรูปแบบการสอนนั้นๆ

2. มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบของระบบ ให้ สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพิสูจน์ ทดลองถึงประสิทธิภาพของ

ระบบนั้น ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จึงหมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัด กระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ เข้ามาช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับ ว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของ รูปแบบนั้นๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) การพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) การ พัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ (Process Skills) หรือ การบูรณาการ (Integration) ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวล้วนเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มี ลักษณะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อนำคำทั้งสองคือ “การออกแบบ” และ “การเรียนการสอน” มารวมกันเป็น “การออกแบบ การเรียนการสอน” (instructional design) นักการศึกษาด้านการออกแบบการเรียนการสอนได้ให้ ความหมายไว้ดังนี้

ดิกและแคร์รี่ (Dick & Carey, 1985, p. 5) ให้ความหมาย การออกแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนการสอนที่ต้องการ โดยตอบคำถามให้ได้ว่าจะสอนอะไรและสอนอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมาย และจะทราบได้อย่างไรว่าบรรลุเป้าหมายแล้ว

ซีลส์ และกลาสโกว์ (Seels & Glasgow, 1990, p.4) ให้ความหมาย การออกแบบการเรียนการสอน คือกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบที่นำเอาทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอนมาทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

แชมบอช และมาเกลียโร (Shambaugh & Magliaro, 1997, p. 24) ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการเชิงระบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน เพื่อจัดหาสิ่งที่จะช่วยให้แก่นออกแบบการเรียนการสอนสร้างสิ่งที่เป็นไปได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

สมิทและราแกน (Smith & Ragan, 1999, p. 2) ให้ความหมาย การออกแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนไปวางแผนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

กานเย เวเกอร์ โกลาส และเคลเลอร์ (Gagné, Wager, Golas, & Keller, 2005, p.1) ให้ความหมาย ของการออกแบบการเรียนการสอน เป็นการนำหลักการเรียนรู้ไปออกแบบเหตุการณ์ ที่

ประกอบด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอย่างมีเป้าประสงค์ชัดเจน หรือที่เรียกว่า การเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่คาดหวัง

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การออกแบบการเรียนการสอนมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้ในการศึกษาความต้องการของผู้เรียนและปัญหาการเรียนการสอนเพื่อแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่หรือ สร้างสิ่งใหม่โดยนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนมาใช้ในการดำเนินการ เป้าหมายของการออกแบบ การเรียนการสอนคือการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปว่าคำว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หรือรูปแบบการสอนจึงเป็นการอธิบายสภาพของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ต่างเป็นกลวิธีการสอนเฉพาะที่ได้รับการออกแบบโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้และการจูงใจเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เฉพาะ รูปแบบการสอนจะบรรยายสภาพทั่วไปของการดำเนินการที่ครูทำเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

หลักการพื้นฐานในการออกแบบการเรียนการสอน /การจัดการเรียนรู้

ในการออกแบบการเรียนการสอนมีหลักการพื้นฐานที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึงเพื่อช่วยให้การออกแบบการเรียนการสอนมีคุณภาพ ดังนี้ (Gagné, Wager, Golas, & Keller, 2005, pp. 2-3; Smith & Ragan, 1999, p.18)

1. คำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ การออกแบบการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มากกว่ากระบวนการสอน ผู้ออกแบบการเรียนการสอนซึ่งในปัจจุบันเรียกว่าการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จะต้องพิจารณาผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการเลือกกระบวนการเรียน การสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เวลาที่ใช้ คุณภาพการสอน เจตคติและความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ปัจจัยเหล่านี้ควรนำมาพิจารณาในการออกแบบการเรียนการสอน

3. รู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาและจิตใจในกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรเลือกใช้สื่อที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

5. มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเรียนการสอนที่มีคุณภาพควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการวางแผน การนำไปทดลองใช้จริง และนำผลการทดลองและข้อเสนอแนะจากผู้เรียนมา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเช่นนี้จะทำให้การเรียนการสอน มีคุณภาพ

6. มีการประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และ น่าสนใจ มากขึ้นการประเมินผลผู้เรียน ไม่ควรมีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อทราบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เท่านั้น แต่ ควรให้ได้ข้อมูลที่นำไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

7. องค์ประกอบการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กัน องค์ประกอบการเรียนการสอน เช่น จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ควรมีความสัมพันธ์สอดคล้อง กัน และเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการ

อย่างไรก็ตาม หลักการพื้นฐานในการออกแบบการเรียนการสอนที่นำมากล่าวข้างต้นนี้เป็น แนวทางทั่วไป สำหรับนักออกแบบการเรียนการสอนที่เริ่มต้นการทำงานในด้านนี้ได้นำไปประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับ สภาพและบริบทการเรียนการสอนซึ่งในงานวิจัยนี้ที่นี้ได้ประยุกต์ใช้ในด้านศาสตร์ พระราชา และการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design Model) รูปแบบการสอนที่สำคัญมีดังนี้

1.รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญ(A Common Model of Instructional Design)

รูปแบบนี้พัฒนาจากแนวคิดของเมเกอร์ (Mager, 1975, p.2) ที่ได้ตั้งคำถามพื้นฐานสำหรับ นักออกแบบการเรียนการสอนที่จะต้องหาคำตอบ ดังนี้ 1) เรากำลังจะไปไหน (อะไรคือเป้าหมายของการเรียนการสอน)2) เราจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร (อะไรคือกลยุทธ์และสื่อกลาง) 3) เราจะรู้ได้อย่างไรว่าบรรลุเป้าหมายแล้ว (เครื่องมือการประเมินเป็นอย่างไร เราจะ ประเมินและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์การสอนอย่างไร) จากคำถามข้างต้นนำมากำหนดเป็นกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติในกระบวนการ ออกแบบการเรียน การสอน เป็น 3 ขั้นตอน ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์การเรียนการสอน เพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะไป สิ่งที่คุณประเมินควร

วิเคราะห์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมหรือบริบทในการเรียนรู้ (learning contexts) ตัวผู้เรียน (learner) และภาระงาน (learning task) หรือสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และควรทำได้

ขั้นที่ 2 การออกแบบการเรียนการสอน เพื่อตอบคำถามว่าเราจะไปถึงเป้าหมายได้อย่างไร ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาถึงสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงการลำดับก่อนหลังของการนำเสนอกิจกรรมและการบริหารชั้นเรียน เช่น จะจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างไร เช่น การเรียนเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือการเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น ขั้นนี้จึงเป็นขั้นที่ผู้ออกแบบต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการเรียนการสอนอย่างไร

ขั้นที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อตอบคำถามว่าจะรู้ได้อย่างไรว่าไปถึงเป้าหมายแล้ว ขั้นนี้เป็นการประเมินทั้งการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น การประเมินผลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระยะ คือการประเมินระหว่างดำเนินการหรือการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และ การประเมินผลสรุป (summative evaluation) คือ การประเมินหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ การประเมิน ความก้าวหน้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผล สรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินผลการดำเนินการและตัดสินผลการเรียนรู้ว่าได้บรรลุเป้าหมายอย่างไร

โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนแบบสามัญนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ในระดับการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในระดับโรงเรียน และระดับท้องถิ่น จึงเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง

รูปแบบแอดดี (ADDIE model)

การออกแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบแอดดี (ADDIE model) ประกอบด้วยกิจกรรมในการดำเนินงาน 5 กิจกรรม ได้แก่ การวิเคราะห์ (analyze) การออกแบบ (design) การพัฒนา (develop) การนำไปใช้ (implement) และการประเมินผล (evaluate) ซึ่งเมื่อพิจารณาให้ดีแล้วมี ลักษณะคล้ายกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา (analyze) การนำเสนอ แนวทางการแก้ปัญหา (design) การเตรียมการแก้ปัญหา (develop) การทดลองการแก้ปัญหา (implement) และสุดท้ายประเมินแนวทางการแก้ปัญหว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (evaluate) รูปแบบ ADDIE นี้ จึงเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะมีผู้นำไปใช้ในการออกแบบสื่อ วัสดุการเรียนการสอน เช่น การออกแบบชุดการเรียนการสอน การออกแบบบทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น ตลอดจนนำไปใช้ในการออกแบบการ

เรียนการสอนใน ระดับมหภาค คือระบบการศึกษาในชุมชนและการออกแบบการเรียนการสอนในระดับห้องเรียนเพื่อ พัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ กิจกรรมที่ปฏิบัติในขั้นนี้ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรม
2. การวิเคราะห์ระบบ สิ่งแวดล้อม และสภาพขององค์กร เพื่อพิจารณาถึงทรัพยากรและ

อุปสรรคต่าง ๆ

3. การศึกษาลักษณะของกลุ่มประชากร

4. การวิเคราะห์เป้าหมายและจุดประสงค์ว่าเป็นการเรียนรู้ในลักษณะใด เช่น การเรียนรู้

เนื้อหา การเรียนรู้ทักษะ หรือการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการเฉพาะ

ขั้นที่ 2 การออกแบบ กิจกรรมที่ปฏิบัติในขั้นนี้ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ที่สามารถสังเกตได้วัดได้
2. การจัดลำดับเป้าหมายและจุดประสงค์ให้ง่ายต่อการเรียนและการปฏิบัติ
3. การวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้และการปฏิบัติ
4. การพิจารณาวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะกับเนื้อหา การจัดกลุ่มการทำกิจกรรม ของ

ผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ ในลักษณะกลุ่มและรายบุคคล

5. การคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 การพัฒนา กิจกรรมที่ปฏิบัติในขั้นนี้ ได้แก่

1. การสร้างสื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนตามที่ได้ออกแบบไว้
2. การทดสอบ (try out) สื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนกับกลุ่มเป้าหมาย
3. การปรับปรุงสื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ กิจกรรมที่ปฏิบัติในขั้นนี้ ได้แก่ 1) การเผยแพร่สื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น เช่น การติดตั้ง การซ่อมบำรุงสื่อ การจัดอบรมให้ครูรู้วิธีการใช้สื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น การให้คำแนะนำและนิเทศการใช้สื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอน 2) การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้ครูยอมรับสื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นและนำไปใช้

ขั้นที่ 5 การประเมิน กิจกรรมที่ปฏิบัติในขั้นนี้ ได้แก่ 1) การสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินสื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ 2) การทดสอบ (try-out) สื่อ/กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนและเครื่องมือวัด ประเมินผลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวินิจฉัยผล

การเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียน และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ความสำเร็จและความล้มเหลวในการใช้ โปรแกรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ 3) การประเมินภายหลังการนำเสนอ/ กิจกรรมหรือโปรแกรมการเรียนการสอนไปใช้กับกลุ่ม ประชากร

รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของดิกและแคร์รี (Dick and Carey's instructional design model) ดิก แคร์รี และแคร์รี (Dick, Carey, & Carey, 2001, pp. 6-9) ได้เสนอขั้นตอนการ ออกแบบ การเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเหมาะสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานและเป็นที่ยอมรับอย่าง กว้างขวาง เพราะมีขั้นตอนที่แน่นอน ชัดเจน ในการออกแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบของดิกและ แคร์รี มี 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินความต้องการเพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนแรกของการออกแบบการเรียน การสอนคือการพิจารณาเป้าหมายของการเรียนรู้ ว่าต้องการให้ผู้เรียนทำอะไรได้ภายหลังจากที่ผู้เรียน ได้รับการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้สามารถนำข้อมูลจากการ ประเมินความต้องการของผู้เรียน ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อมูลจากผู้ทำงานในด้านที่เรียนมา และการวิเคราะห์บทเรียนใหม่ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในด้านใด

2. วิเคราะห์การเรียนการสอน ในขั้นตอนนี้ครูต้องพิจารณาถึงลำดับขั้นตอนการเรียนการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงพิจารณาว่าทักษะ ความรู้และเจตคติ ซึ่ง เป็นพฤติกรรมพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการเรียนคืออะไร

3. วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ นอกจากการวิเคราะห์เป้าหมายในการเรียนรู้แล้ว สิ่ง ที่จะต้องวิเคราะห์ คือผู้เรียน ได้แก่ ทักษะ ความชอบ และเจตคติของผู้เรียน และสภาพของ สิ่งแวดล้อม ในการเรียนการสอน และการน าทักษะที่เรียนไปใช้ ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการสร้าง ยุทธศาสตร์ การสอน

4. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การเรียนการสอน การ วิเคราะห์ผู้เรียน และบริบทการเรียนรู้ จะนำมาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ซึ่งเป็น ข้อความที่ต้องเขียนอย่างชัดเจนว่าภายหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนต้องมี ทักษะใด เงื่อนไขในการแสดงทักษะเป็นอย่างไรและระบุเกณฑ์ของการปฏิบัติที่วัดความสำเร็จของ ผู้เรียนเป็นอย่างไร

5. พัฒนาเครื่องมือในการประเมินผล การประเมินความสามารถในการปฏิบัติของผู้เรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนในบทเรียนแล้ว จะต้องเป็นการประเมินตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลต้องวัดการปฏิบัติของผู้เรียนได้

6. พัฒนากลยุทธ์การเรียนการสอน จากข้อมูลทั้ง 5 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น นำไปใช้ในการกำหนดขั้นตอนในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ปลายทางที่ตั้งไว้ ขั้นตอน การเรียนการสอนโดยทั่วไปประกอบด้วย กิจกรรมก่อนการเรียน การนำเสนอข้อมูล การฝึกฝน และให้ ข้อมูลย้อนกลับ การทำแบบทดสอบและกิจกรรมหลังการเรียน การสร้างกลยุทธ์การเรียนการสอนอยู่บน พื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ งานวิจัยด้านการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน เนื้อหาที่เรียน และ ลักษณะของผู้เรียน ข้อมูลเหล่านี้นำมาใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการสร้างปฏิสัมพันธ์ ของผู้เรียนในการเรียนรู้

7. พัฒนาและเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน ในขั้นนี้ครูจะใช้กลยุทธ์การเรียนการสอน เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่รวมถึง สื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และสื่อที่ครูใช้ในการสอน เช่น ใบงาน ชุดการเรียน เครื่องฉายสไลด์ วิดีโอเทปและสื่อที่ใช้ผ่านคอมพิวเตอร์ การที่ครูจะตัดสินใจว่าควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนใหม่หรือไม่ ขึ้นอยู่กับประเภทของบทเรียน สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่แล้ว และทรัพยากรที่หาได้ในโรงเรียน

8. ออกแบบและประเมินความก้าวหน้า หมายถึงการประเมินในระหว่างการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินความก้าวหน้า แบ่งได้ เป็น 3 ลักษณะ คือ การประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลแบบตัวต่อตัว การประเมินผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย และการประเมินภาคสนาม แต่ละวิธีทำให้ได้ข้อมูลที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นลำดับ

9. การปรับปรุงการสอน ข้อมูลจากการประเมินความก้าวหน้ามาใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ข้อมูลเหล่านี้ ทำให้ทราบอุปสรรคของผู้เรียนที่ประสบในระหว่างการเรียนรู้ ซึ่ง ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนำข้อมูลจากการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว ข้อมูลดังกล่าวยังช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์พฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมีก่อนเริ่มการเรียนอีกด้วย ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

10. การประเมินผลสรุป หมายถึงการประเมินภายหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพโดยรวมของการเรียนการสอนทั้งหมด การประเมินผลสรุปไม่ได้ เป็น ส่วนหนึ่งของขั้นตอนการออกแบบการสอน ขั้นตอนการออกแบบการเรียนการสอนจะสิ้นสุดเมื่อ ได้มีการ พัฒนาปรับปรุงจากผลการประเมินความก้าวหน้า โดยทั่วไปการประเมินผลสรุปนี้มักเป็นการประเมิน จากผู้ประเมินอิสระจากภายนอก ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ออกแบบการเรียนการสอน

ลักษณะของการพัฒนารูปแบบการสอน/การจัดการเรียนรู้

ดังได้กล่าวแล้วว่า รูปแบบการเรียนการสอน (Teaching Learning Model) หรือระบบการสอน คือ โครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินการสอน ที่ได้รับการจัดเป็นระบบสัมพันธ์สอดคล้องกับ ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามี ประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ โดยแต่ละรูปแบบมี วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ผู้เรียนตามจุด เน้นด้วย ขั้นตอน วิธีการ องค์ประกอบที่แตกต่างกันไป บางรูปแบบใช้ได้กว้าง บางรูปแบบจะใช้เจาะจงในวงแคบเฉพาะส่วน ผู้ใช้ควรศึกษาพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนและระดับการศึกษาซึ่งมีรูปแบบการสอนหรือการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย 3) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านกระบวนการคิด 4) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ 5) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นจิตพิสัย นอกจากนั้นผู้สอน ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้นี้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนรู้ที่จะ ทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จได้แก่

1. ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการที่จะแปลมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เป็น ตัวหนังสือให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม น่าสนใจ และมีกระบวนการเรียนรู้หลากหลายวิธีอย่าง อิสระ จะต้องรู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิคและวิธีการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับ เนื้อหาและผู้เรียน โดยไม่ใช้วิธีการเดียว ควรมีการคัดแปลงและเลือกใช้วิธีการให้เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์และเนื้อหาในแต่ละเรื่อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

2. ผู้เรียน เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนมี ความแตกต่างกันทั้งบุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจและความสมบูรณ์ของร่างกาย ผู้เรียน ควรมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอน และมีโอกาสเลือกวิธีเรียนได้อย่าง หลากหลาย ตามความเหมาะสมภายใต้การแนะนำของผู้สอน

3. เนื้อหาวิชาต่างๆ ซึ่งผู้สอนจะต้องจัดเนื้อหาวิชาให้มีความสัมพันธ์กัน มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมของการจัดการเรียนรู้

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ อุปกรณ์ช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีวิธีการที่จะจัดสภาพแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางวิชาการ เช่น จัดห้องชวนคิด ห้องกิจกรรมวิทยาศาสตร์ จัดระบบนิเวศจำลอง จัดบริเวณโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางชีววิทยา ธรณีวิทยา ฯลฯ มีการดัดแปลง

ห้องเรียนให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้ดี และจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยและนอกจากนั้นทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ได้ ในลักษณะต่างๆ เช่น การจัดสภาพที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนการจูงใจ การรับรู้ การเสริมแรง การถ่ายโยงการเรียนรู้ ฯลฯ การจัดสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นจะต้องคำนึงถึงหลักการที่สำคัญอยู่ 4 ประการคือ

1. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง เช่นการให้เรียนด้วยการลงมือปฏิบัติ ประกอบกิจกรรม และเสาะแสวงหาความรู้เอง ไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจสูงขึ้นเท่านั้น แต่ ยังทำให้ผู้เรียนต้องตั้งใจสังเกตและติดตามด้วยการสังเกต คิด และใคร่ครวญตามซึ่งจะมีผลต่อการเพิ่มพูนความรู้
2. ให้ทราบผลย้อนกลับทันที เมื่อให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือตัดสินใจทำอะไรลงไป ก็จะมีผลสะท้อนกลับให้ทราบว่านักเรียนตัดสินใจถูกหรือผิด โดยทันที
3. ให้ได้ประสบการณ์แห่งความสำเร็จ โดยใช้การเสริมแรง เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือถูกต้อง ก็จะมีรางวัลให้ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และแสดงพฤติกรรมนั้นอีก
4. การให้เรียนไปทีละน้อยตามลำดับขั้น ต้องให้ผู้เรียนต้องเรียนทีละน้อยตามลำดับขั้นที่พอเหมาะกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวรขึ้น

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงแนวคิดการเรียนรู้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ ที่ยอมรับว่าบุคคลหรือผู้เรียนมีความแตกต่างกัน และทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูหรือผู้จัดการเรียนรู้ควรมีความเชื่อพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน 2) เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ 3) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลา ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจ เป็นประโยชน์ต่อตัว ผู้เรียนหรือไม่
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิด ได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองหรือไม่ ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2543) ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้

นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางร่างกาย (physical participation)) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนานๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดเรื่องอื่นๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา

สติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด

2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่างๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นเกิด ความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่นๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญา และสังคม ทุกครั้งที่ครูให้ผู้เรียนเคลื่อนที่ เปลี่ยนอิริยาบถ เปลี่ยนกิจกรรม ผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ ความรู้สึกตามมาด้วยเสมอ อาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ หรือเฉย ๆ จากแนวคิดที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นที่มาของการนำเสนอ ชื่อ “CIPPA” ซึ่งระบอบองค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) โดยครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตเช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาตนเอง เป็นต้น

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดที่กล่าวถึงข้างต้น สามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาและทุกระดับชั้น เพียงแต่ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่ต่างกันจะมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ครูออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในจุดเด่นที่ต่างกัน คือ

1. รายวิชาที่มีเนื้อหามุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์และการนำเอากฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ หรือการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ครูสามารถใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำกฎเกณฑ์ที่ทำความเข้าใจได้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสอนแบบนิรนัย การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน เพราะผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

2. รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลอง และการอภิปรายโดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนมีโอกาที่จะได้สร้างความรู้เองโดยตรง เพียงแต่ครูต้องรู้จักการใช้คำถามที่ช่วยและเชื่อมโยงความคิด ประกอบกับการได้มีโอกาสทำการทดลอง เป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำการมาอยู่แล้ว

3. รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ข้อมูลที่มีลักษณะช่วยให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็นลักษณะพิเศษที่ครูจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปรายนำไปสู่ข้อสรุป เป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกัน เป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

4. รายวิชาที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลัก เช่น วิชาพลศึกษาและการทำงานอาชีพ ครูควรใช้โอกาสดังกล่าว ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน

5. รายวิชาที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการ และการสร้างสุนทรียภาพ เช่น วิชาศิลปะและดนตรี นอกจากจะมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสได้สร้างความรู้ และความรู้สึกที่ดี ผ่านกระบวนการทำงานที่ครูออกแบบไว้ให้

ประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ระบบการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ (Smith & Ragan, 1999, pp. 8-9., Dick , Carey, 2001, p.11)

1. การบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้/ระบบการเรียนการสอนเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่จัดวางองค์ประกอบของการเรียนการสอน ต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระเบียบ ทำให้ครูรู้จักมุ่งหมายของการเรียนการสอน การดำเนินการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลผู้เรียน ซึ่งอำนวยความสะดวกแก่ครูในการเตรียมการสอนทำให้เกิดความพร้อมในการ ดำเนินงาน

2) ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ คือสามารถควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีคุณภาพ และประหยัดทรัพยากร รวมทั้งเวลา ดีกว่าการจัดการเรียนการสอนที่ขาดระบบ เพราะจะทำให้เกิดความสับสน เพราะไม่ทราบจุดมุ่งหมายชัดเจนและไม่สามารถควบคุมการดำเนินงานได้

3) ช่วยให้ครูทราบปัญหาและหาแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เพราะมีระบบควบคุมกระบวนการดำเนินการทำให้ทราบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดจากปัญหาการ ดำเนินงานในส่วนใด เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4) ช่วยให้ครูได้นำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น

5) การนำกฎวิธีการเชิงระบบไปใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้อย่างกว้างขวาง

จากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนแนวคิดของเมเกอร์ (Mager, 1975, p.2) ซึ่งเป็นพื้นฐานในการออกแบบที่กว้างและยืดหยุ่นเหมาะในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชซึ่ง มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์การเรียนการสอน เพื่อ

กำหนดเป้าหมาย ขั้นที่ 2 การออกแบบการเรียนการสอน ขั้นที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน ประเมินทั้งการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์พระราชา

ความเป็นมาและความหมายของศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชา (king Bhumibol's Science: KBS) คือ วิทยาการองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตแบบองค์รวม (Holistic Quality of life: HQL) เพื่อความสุขพลเมืองไทยทั้งมวลอย่างยั่งยืนของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร (สมชัย จิตสุชน, 2560; College of Social Innovation Rangsit University, 2017) โดยศาสตร์พระราชาได้เริ่มต้นเผยแพร่องค์ความรู้ขึ้นในพื้นที่โครงการ หลวงเมื่อปีพุทธศักราช 2512 ซึ่งเป็นโครงการส่วนพระองค์จากการเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรวิถีชีวิต ของชาวบ้านที่บ้านคอยปุยซึ่งอยู่ใกล้กับพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ และ มีชื่อเรียกใน ระยะแรกว่า “โครงการหลวงพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา” ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่ง เป็นการ ดำเนินการครั้งแรก โดยมีครูและชาวบ้านในพื้นที่สูงจากหมู่บ้าน 17 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และน่าน พระองค์มีดำริให้ช่วยชาวบ้านได้รับประโยชน์โดยตรงกับคนบนพื้นที่สูงและส่งเสริมและ สนับสนุนให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ดีขึ้นสามารถเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นรายได้พึ่งตนเอง จุดประสงค์อีกประการคือการมีมนุษยธรรมที่มุ่งให้ผู้อยู่ในถิ่นทุรกันดารสามารถมีความรู้พุงตัวสร้างความเจริญ ได้ รวมทั้งเป็นเรื่องช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าควรจะช่วยเพราะเป็นปัญหาวิกฤตคือเรื่องยาเสพติด การช่วย ชาวบ้านให้ปลูกพืชที่เป็นประโยชน์ที่เลี้ยงชีพได้จะทำให้ชาวบ้านเลิกปลูกฝิ่นซึ่งเป็นพืชเสพติด ฉะนั้น โครงการ หลวง จึงส่งผลให้นโยบายการปราบปรามการสุบฝิ่นและค้าฝิ่นได้ผลดี อีกอย่างคือวิถีชีวิตการเพาะปลูกที่ต้องเผา ถางป่าเพื่อการดำรงชีพโดยวิธีการไม่ถูกต้องนั้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าและทรัพยากรธรรมชาติสู่ความหายนะได้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ได้ เสนอ รายงาน โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) เกี่ยวกับการพัฒนาพลเมืองตามศาสตร์พระราชาเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประเทศและพัฒนาคนของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยมีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง มีการเสนอข้อคิดเชิงนโยบายในด้าน ต่างๆ ตลอดจนแนวทางการนำไปประยุกต์ ใช้สำหรับประเทศไทย และได้มีการเผยแพร่ต่อผู้สนใจใน 166 ประเทศทั่วโลก ซึ่งมีข้อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาในมิติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 6 ประการ คือ 1) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการ

จัดความยากจน และการลด ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของคนจน 2) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น พื้นฐานของการสร้างพลังอำนาจของ ชุมชน และการพัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็นฐานราก ของการพัฒนาประเทศ 3) เศรษฐกิจพอเพียง ช่วยยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ด้วยการ สร้างข้อปฏิบัติในการทำธุรกิจที่เน้นผลกำไรระยะยาว ในบริบทที่มีการแข่งขัน 4) หลักเศรษฐกิจ พอเพียงมีความสำคัญยิ่งต่อการปรับปรุงมาตรฐานของธรรมาภิบาลใน การบริหารงานภาครัฐ 5) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของชาติ เพื่อสร้าง ภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เข้ามากระทบโดยฉับพลัน เพื่อปรับปรุงนโยบายต่างๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และ เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคและยั่งยืน และ 6) การปลูกฝัง จิตสำนึกพอเพียง จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนค่านิยมและความคิดของคนเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคน เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แนวคิดการส่งเสริมความเป็นพลเมืองวิถีเขียว (Green Citizenship) นั้นเป็นการ พัฒนาคนโดยการ ระเบิดจากภายในที่เน้น “ปลูกคน” ก่อน “ปลูกป่า” เพื่อสร้างความเข้าใจสำนึกสิทธิ ในการรักษาสิ่งแวดล้อมใน พื้นที่สู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการศาสตร์ พระราชา (KBS) ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่ทรงยึดวิธีการเพื่อสร้าง ความเป็นพลเมืองไทย (Thai Citizenship) ได้เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาตลอดรัชสมัย ซึ่งเป็นวิทยาการแห่งการ พัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตโดยใช้หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยสาระสำคัญคือก่อนจะทำอะไร ต้องมีความ เข้าใจเสียก่อน เข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจผู้คนในหลากหลายมิติทั้งทางด้านกายภาพด้านจารีตประเพณีและ วัฒนธรรม และระหว่าง การดำเนินการนั้นจะต้องทำให้ผู้ที่เราจะไปทำงานกับเขาหรือทำงาน ให้เขานั้น “เข้าใจ” เราด้วย เพราะถ้าเรา เข้าใจเขาแต่ฝ่ายเดียว โดยที่เขาไม่เข้าใจเรา ประโยชน์คงจะไม่เกิดขึ้นตามที่เรามุ่งหวังไว้ “เข้าถึง” ก็เช่นกัน เมื่อรู้ปัญหาแล้ว เข้าใจแล้วก็ต้องเข้าถึง เพื่อให้เข้าไปสู่การปฏิบัติให้ได้ และเมื่อเข้าถึงแล้ว จะต้องทำ อย่างไรก็ตามให้เขาอยากเข้าถึงเราด้วย การสร้างปัญญาสังคมเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการเข้าถึง ประชาชน หากพลเมืองยังขาดความเข้าใจก็ต้องสร้างปัญญาสังคมให้เขาชนได้เข้าใจ การพัฒนาพลเมือง ให้มีคุณลักษณะมุ่ง อนาคตจึงเป็นการสร้างความเข้มแข็งในภาพรวมของการพัฒนาประเทศและการ เปลี่ยนแปลงโลก (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2559) การถ่ายทอดองค์ความรู้ศาสตร์พระราชาของครูศูนย์การเรียนรู้ ชุมชนในพื้นที่สูงจึงต้องพัฒนาสมรรถนะให้ เป็นบุคคลที่สามารถเลือกใช้วิธีที่ง่ายที่สุดในการสื่อสาร กับเยาวชนและชาวบ้านเพื่อสร้างปัญญาและแก้ปัญหาเพื่อ การพึ่งตนเองได้ซึ่งแนวพระราชดำริในการ พัฒนานั้นเพื่อให้เข้าใจ เข้าถึง ในระยะแรกแล้วจึงพัฒนาในระยะ ต่อไป โดยใช้หลักการสำคัญคือ การ เริ่มต้นด้วยตนเอง (Self-initiated) การพึ่งพาตนเองได้ (Self-reliance) และ การเป็นต้นแบบเผยแพร่

ความรู้ (Prototype and Role Model) (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2560; อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์, 2560) ฉะนั้น ศาสตร์พระราชาก็เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อใช้เป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันเนื่องมาจากความผันแปรของวิถีแห่งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิถีแห่งธรรมชาติความขัดแย้ง ซึ่งผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วกำลังจะส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงด้าน อาหาร พลังงาน สร้างความแตกแยก และทำให้ประชาชนขาดสันติสุขตามเป้าหมายของศาสตร์พระราชาคือ เพื่ออยู่รอด (Survival) พึ่งตนเอง (Self-reliance) และยั่งยืน (Sustainable) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนในชุมชนพื้นที่โครงการหลวงจึงดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 ที่ได้กำหนด วิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” รวมถึงแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการจัดการศึกษาคือ 1) พัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ 2) พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบปัญญา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) พัฒนา สังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือศีกกำลังมุ่งสู่การพัฒนา ประเทศ อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) นำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มี รายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง ซึ่งการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1) กำหนดความรู้ 2) การแสวงหาความรู้ 3) การสร้างความรู้ 4) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การนำความรู้ไปใช้และ 7) การ ติดตามและประเมินผล (พรพิมล ธรรมภิรมย์โชค, 2550) ตามหลักการสำคัญของศาสตร์พระราชนั้นต้องเป็นคนมีคุณธรรม และคุณลักษณะที่เป็นคนมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รู้จักความพอประมาณเพื่อเกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องและสามารถแข่งขันในระดับสากลได้

โดยสรุปศาสตร์พระราชาคือ เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ เป้าหมายของศาสตร์พระราชาคือ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ศาสตร์พระราช คือ การน้อมนำพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่พระราชทาน แก่ปวงชนชาวไทย มากำหนดเป็นหลักในการปฏิบัติ เป็น “ศาสตร์ของแผ่นดิน” สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มีพระราชดำรัส เมื่อปี 2554 ว่า “เป้าหมายในการพัฒนา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 คือ ‘การพัฒนาที่ยั่งยืน’ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของ คนโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึง เรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิ หลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิธีการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญ คือ นักพัฒนา จะต้องมีความรัก ความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ ว่าการพัฒนา เกี่ยวข้องกับมนุษยชาติ และเป็นเรื่องของจิตใจ”

สุพิมล ศรศักดิ์ (2531) กล่าวว่า ศาสตร์พระราช คือภูมิปัญญาของพระราช (king wisdom) รัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ทรงทดลอง ใช้ นำไปปฏิบัติจนเป็นผลสำเร็จแล้วจึงนำไปบอกแนะนำให้พสกนิกรของพระองค์นำไปใช้ นอกจาก บอกแล้วยังตามไปดูว่าได้ผลหรือไม่อย่างไร เป็นกระบวนการทำงานเชิงวิจัยของพระองค์ ซึ่งเป็นไปตาม พระประสงค์ที่พระองค์ได้ทรงตั้งปณิธานไว้เมื่อคราวเสด็จขึ้นครองราชย์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” เป็นประโยคที่อัศจรรย์มาก (Magic word) ไม่ใช่เพียงคำที่ผ่านเลยไป หากแต่อยู่ในดวงพระราชหฤทัยของพระองค์ท่านตลอดมา ผลงานเป็นสักขีพยานชี้ชัดในเวลามากกว่า 70ปีที่ทรงครองราชย์ ที่พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตนลงไปเยี่ยม ราษฎรทุกพื้นที่ของประเทศโดยเฉพาะถิ่นทุรกันดาร ที่ห่างไกลความเจริญ พระองค์เข้าถึงและเข้าไป แบบธรรมชาติเพื่อให้เห็นปัญหาอย่างแท้จริง พระองค์จึงเป็นผู้ที่ได้รวมจิตใจของชาติอย่างแท้จริง พระองค์มิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์เท่านั้น แต่ทรงเป็นสัญลักษณ์ของทั้งชาติ กล่าวคือ “สัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำเนินชีวิต ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีหลักพิจารณาด้วยกัน 4ส่วนได้แก่

1. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาเพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะศาสตร์พระราชาลักษณะธุรกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติ
คนในทุกระดับโยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

3. คำนิยามศาสตร์พระราช ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อมๆกัน ได้แก่

3.1 ความพอประมาณ หมายถึงความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่
เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้อง
เป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก
การกระทำนั้นๆอย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับกระทบและการเปลี่ยนแปลง
ด้านต่างๆที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้ง
ใกล้และไกล

4. เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆที่อยู่ในระดับพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้
และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรู้รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ อย่างรอบด้าน
ความรู้รอบคอบที่จะทำความเข้าใจเหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความ
ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

หลักการสำคัญของศาสตร์พระราช

ศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยหลักสำคัญ คือ

1. จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ
ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และ ฐานคุณธรรม

2. วิธีการของศาสตร์พระราชคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ
สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

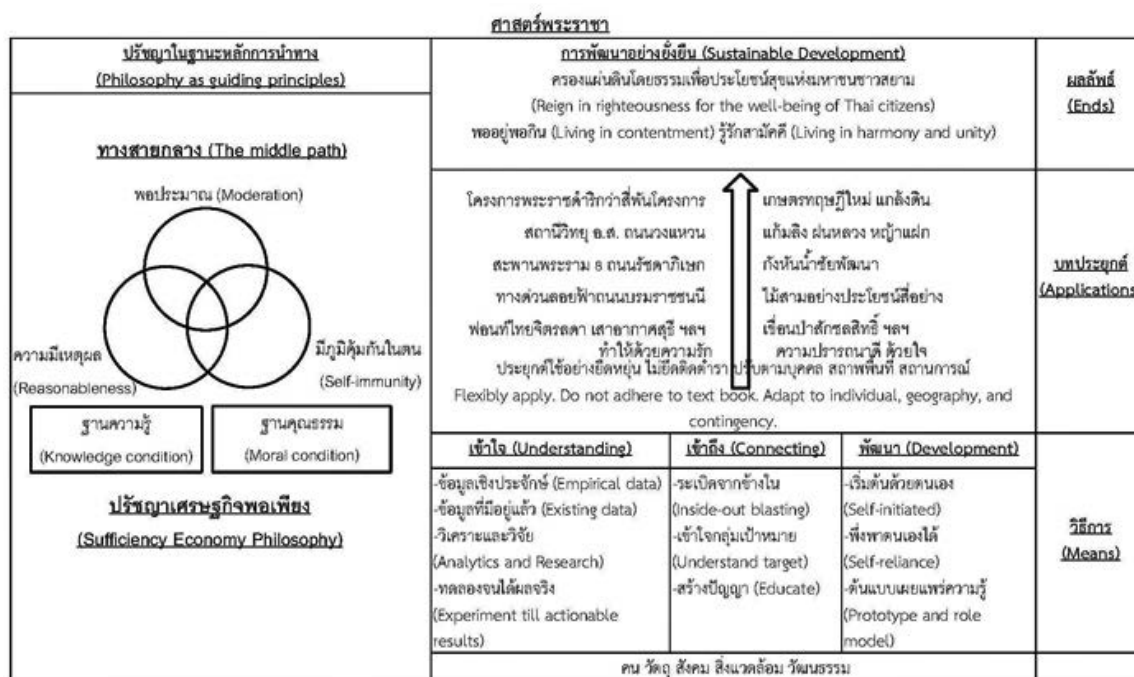
เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์
และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน

เข้าถึง หมายถึง การระเบิดจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม

พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการ
เผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

3. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชฯ ต้องทำให้ด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์ ตัวอย่างของการประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชฯได้แก่ โครงการพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ แก่ล้งดิน แก้มลิง ฝนหลวง กังหันน้ำชัยพัฒนา หญ้าแฝก เชื้อนปลาสักชลสิทธิ์ ทางด่วนลอยฟ้า ถนนบรมราชชนนี สะพานพระราม 8 ฟอนท์ไทยจิตรลดา และเสาอากาศสุธี เป็นต้น

4. ผลลัพธ์ ของศาสตร์พระราชฯ คือแผ่นดินโดยธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ตามพระปฐมบรมราชโองการ พออยู่พอกิน และ รู้รักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน (อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์, 2560)

ภาพที่ 1 หลักการของศาสตร์พระราชฯ(อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์, 2560)

หลักการของศาสตร์พระราชฯ การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา คือหลักการของศาสตร์พระราชฯ เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ และพัฒนา ชีวิตของประชาชน ดำเนินการอย่างมีแผนผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งใช้ความสำเร็จเพียงชั่วคราว ชั่วคราวเท่านั้น หากแต่เป็นการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนศาสตร์พระราชฯ จึงเป็นโครงการที่ยังชีพให้ประชาชน ได้อยู่ดีกินดีพัฒนาประชากรระดับรากหญ้า เพื่อยกระดับการดำรงชีพของประชาชนให้สูงขึ้นตามยุคสมัยและกลไก ทางสังคม ให้อยู่ดีกินดีมีความสุข

ตามอัธยาศัย เพราะปัจจัยพื้นฐานทางสังคมนั้นครอบคลุมคือหน่วยย่อย หากครอบคลุมขาดความอบอุ่น นั่นคือสาเหตุของปัญหาทางสังคมที่จะตามมา การแก้ปัญหาในระดับรากหญ้าจึงเป็นศาสตร์ของการบริหารจัดการประเทศที่พระองค์ทรงตระหนัก และเป็นการแก้ปัญหา ที่ต้นเหตุ ตรงตามหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา นับเป็นความปราดเปรื่องทางปัญญาอย่างแท้จริง

หลักการทรงงาน ของศาสตร์พระราชา

หลักการทรงงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ นอกจากจะทรงด้วยทศพิธราชธรรมแล้ว ยังทรงเป็นพระราชบิดา ที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และการทำงานแก่พสกนิกร ของพระองค์และนานาประเทศอีกด้วย ผู้คนต่างประจักษ์ถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้ ซึ่งแนวคิดหรือหลักการ ทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงานเป็นอย่างยิ่ง หากท่านใด ต้องการปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ท่านสามารถนำหลักการทรงงานของพระองค์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ดังนี้

1. จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ ทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลเบื้องต้น ทั้งเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นัก วิชาการ และราษฎรในพื้นที่ให้ได้ รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อ นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และตรงตามเป้าหมาย

2. ระเบิดจากภายใน จะทำอะไรๆ ต้องเริ่มจากคนที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความเข้าใจและ อยากทำ ไม่ใช่การสั่งให้ทำ คนไม่เข้าใจก็อาจจะไม่ทำก็เป็นได้ ในการทำงานนั้นอาจจะต้องคุยหรือประชุมกับลูกน้อง เพื่อน ร่วมงาน หรือคนในทีมเสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมาย และวิธีการต่อไป

3. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก ควรมองปัญหาภาพรวมก่อนเสมอ แต่เมื่อจะลงมือ แก้ปัญหานั้น ควรมองในสิ่งที่คนมักจะมองข้าม แล้วเริ่มแก้ ปัญหาจากจุดเล็กๆ เสียก่อน เมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อยๆ ขยับขยาย แก้ไปเรื่อยๆ ทีละจุด เราสามารถเอามาประยุกต์ ใช้กับการทำงานได้ โดยมองไปที่เป้าหมายใหญ่ของงาน แต่ละชิ้น แล้วเริ่มลงมือทำจากจุดเล็กๆ ก่อน ค่อยๆ ทำ ค่อยๆ แก้ไปทีละจุด งานแต่ละชิ้นก็จะสำเร็จไปได้ตามเป้าหมาย ที่วางไว้ “ถ้าปวดหัวคิดอะไรไม่ออก ก็ต้องแก้ไขการปวดหัว นี้ก่อน มันไม่ได้แก้อาการจริง แต่ต้องแก้ปัญหาก็ทำให้เรา ปวดหัวให้ได้เสียก่อน เพื่อจะให้อยู่ในสภาพที่ดีได้...”

4. ทำตามลำดับขั้น เริ่มต้นจากการลงมือทำในสิ่งที่จำเป็นก่อน เมื่อสำเร็จ แล้วก็เริ่มลงมือสิ่งที่จำเป็นลำดับต่อไป ด้วยความรอบคอบ และระมัดระวัง ถ้าทำตามหลักนี้ได้ งานทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้

โดยง่าย... ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็น ที่สุดของประชาชนเสียก่อน ได้แก่ สุขภาพ สาธารณสุข จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นใน การประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การ อุปโภคบริโภค เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎร สามารถนำไปปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด “การพัฒนา ประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้าง พื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้น ก่อน ใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลัก วิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควร สามารถปฏิบัติ ได้แล้วจึง ค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่ สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” พระบรมราโชวาทของ ในหลวง รัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517

5. ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ การพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของ บริเวณ นั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะ นิสัยใจของคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละ ท้องถิ่นที่ มีความแตกต่างกัน “การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศ ทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศ ทางสังคมศาสตร์ ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจของคนเรา จะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่น ไม่ได้ เรา ต้องแนะนำ เข้าไปว่าเขาต้องการอะไรจริงๆ แล้วก็ อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะ เกิด ประโยชน์อย่างยิ่ง”

6. ทำงานแบบองค์รวม ใช้วิธีคิดเพื่อการทำงาน โดยวิธีคิดอย่างองค์รวม คือ การมองสิ่งต่างๆ ที่ เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร ทุกสิ่ง ทุกอย่างมีมิติเชื่อมต่อกัน มองสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข อย่าง เชื่อมโยง

7. ไม่ติดตำรา เมื่อเราจะทำการใดนั้น ควรทำงานอย่างยืดหยุ่นกับ สภาพและสถานการณ์นั้นๆ ไม่ใช่การยึดติดอยู่กับแค่ในตำรา วิชาการ เพราะบางที่ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด บางครั้ง เรายึดติด ทฤษฎีมากเกินไป จนทำอะไรไม่ได้เลย สิ่งที่เรา ทำบางครั้งต้องโอบอ้อมต่อสภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และจิตวิทยาด้วย

8. รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ในการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎร ในหลวง รัชกาลที่ 9 ทรงใช้หลักในการแก้ปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่ง ที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้นมาแก้ไข ปรับปรุง โดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้ เทคโนโลยีที่ยังยากมากนัก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่ง ว่า “...ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกโดยปล่อยให้ ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ประหยัดงบประมาณ...”

9. ทำให้ง่าย ทรงคิดค้น คัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงาน การ พัฒนาประเทศตามแนว พระราชดำริไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนและที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่

ของประชาชนและระบบนิเวศโดยรวม “ทำให้ง่าย”

10. การมีส่วนร่วม ทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมแสดงความคิดเห็น “สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำใจให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับ ฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่น อย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือ การระดมสติปัญญาละประสบการณ์ อันหลากหลายมาอำนวยความสะดวก ปฏิบัติ บริหารงานให้ประสบ ผลสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง”

11. ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วน รวมเป็นสำคัญ ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “...ใครต่อใคร บอกว่า ขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจรำคาญด้วยซ้ำว่า ใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึง ประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่า ให้อายุยืนยาวแล้ว ส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เป็น เพื่อส่วนรมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่าง เดียว เป็นการให้เพื่อตัวเองสามารถ ที่จะมีส่วนร่วมที่จะอาศัยได้...”

12. บริการที่จุดเดียว ทรงมีพระราชดำริมากกว่า 20 ปีแล้ว ให้บริหารศูนย์ ศึกษาการพัฒนาหลายแห่งทั่วประเทศโดยใช้หลักการ “การ บริการรวมที่จุดเดียว : One Stop Service” โดยทรงเน้น เรื่องรู้จักสามัคคีและการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันด้วยการ ปรับลดช่องว่างระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเข้าใจ ถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้า ช่วยเหลือเราด้วย

14. ใช้ธรรมชาติปราบธรรมชาติ ทรงนำความจริงในเรื่องธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของ ธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา และปรับปรุงสถานะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่ปกติ เช่น การบำบัด น้ำเน่าเสียโดยให้ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่ง สกปรกปนเปื้อนในน้ำ

15. ปลุกป่าในใจคน การจะทำการใดสำเร็จต้องปลูกจิตสำนึกของคน เสียก่อน ต้องให้เห็นคุณค่า เห็นประโยชน์กับสิ่งที่จะทำ

16. ขาดทุนคือกำไร หลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการ กระทำอันมีผลเป็นกำไร คือ ความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

17. การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อการแก้ไขปัญหา ในเบื้องต้นด้วยการ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความ แข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นต่อมา ก็คือ การพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพ แวดล้อม และสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด

18. พออยู่พอกิน ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้ เสียก่อน แล้วจึงค่อยขยับ

ขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้า ต่อไป

19. เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทาน พระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต ให้ดำเนินไป บน “ทางสายกลาง” เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งปรัชญานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ทั้งระดับบุคคล องค์กร และชุมชน

20. ความซื่อสัตย์สุจริต จริใจต่อกัน ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้่น้อย ก็ ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

21. ทำงานอย่างมีความสุข ทำงานต้องมีความสุขด้วย ถ้าเราทำอย่างมีความสุข สุขเราจะแพ้ แต่ ถ้าเรามีความสุขเราจะชนะ สนุกกับการ ทำงานเพียงเท่านั้น ถือว่าเราชนะแล้ว หรือจะทำงานโดยคำนึงถึงความสุขที่เกิดจากการได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นก็ สามารถทำได้ “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจาก การมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น...”

22. ความเพียร การเริ่มต้นทำงานหรือทำสิ่งใดนั้นอาจจะไม่ได้มี ความพร้อม ต้องอาศัยความอดทนและความมุ่งมั่น ดังเช่น พระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” กษัตริย์ผู้เพียรพยายามแม้ จะไม่เห็นฝั่งก็จะว่ายน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายก็จะตก เป็นอาหารปู ปลาและไม่ได้พบกับทวดที่ช่วยเหลือมิให้จมน้ำ

23. รู้ รัก สามัคคี รู้ คือ รู้ปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหานั้น รัก คือ เมื่อเรารู้ถึงปัญหาและวิธีแก้แล้ว เราต้องมีความ รัก ที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหานั้น สามัคคี คือ การแก้ไขปัญหาดังๆ ไม่สามารถลงมือทำ คนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกัน บทสรุป “ศาสตร์พระราชา” อันเป็น “สายใยแห่งความรัก และความห่วงใย” ของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อพสกนิกร ไทยทั้งมวล ตลอดรัชสมัย 70 ปีของรัชกาลที่ 9 ถือว่านาน แต่มีความแปลก เพราะพระองค์ทรงอยู่กับประชาชนนาน โดยประชาชนไม่เบื่อ และยังเป็นความน่าเสียดายที่พระองค์ ทรงสิ้นไป จึงเป็นประเด็นที่หาคำตอบได้ว่า ระยะเวลา 70 ปี นั้น พระองค์ทรงปกเกล้า ปกกระหม่อม แต่ไม่ได้ปกครอง เพราะ การปกครองเป็นเรื่องของรัฐบาล นับตั้งแต่ขึ้นครองราชย์ พระองค์เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในต่างจังหวัด โดยพระองค์ ทรงเป็นกันเอง ทำให้ประชาชนเห็นว่าพระเจ้าแผ่นดินอยู่กับ ชาวบ้านได้ อยู่กับคนไทยได้ สิ่งที่รัชกาลที่ 9 ทรงทำปรากฏรูปธรรมที่ชัดเจน คือ ช่วง 50 ปีหลัง กิจที่ทรงทำและคำที่ ทรงแนะทุกอย่าง มีคำจำกัดความที่สอดคล้อง คือ ศาสตร์ พระราชา ซึ่งศาสตร์นั้นได้มาจากพระราชประสบการณ์ เข้า พระทัยในเหตุการณ์บ้านเมือง สถานการณ์ต่างๆ และพระราช ภารกิจ โดยสาระสำคัญที่เป็นหัวใจของศาสตร์พระราชา คือ ศาสตร์แห่งการพัฒนา, ศาสตร์แห่งการครองตน เพื่อเป็น แบบปฏิบัติ และตัวอย่างที่ดี และศาสตร์แห่งการอยู่

ร่วมกัน ในสังคมอย่างสงบสุข การที่พระองค์ทรงอยู่ในราชสมบัติ 70 ปี ทำให้เกิดองค์ความรู้สำคัญ คือ “ศาสตร์พระราช” ในศาสตร์ พระราชา มีหลักวิชาต่างๆ ทั้ง สังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ปกกันอยู่ เพราะไม่ใช่ศาสตร์ที่ใช้สอบหรือได้รับปริญญา แต่เป็นสิ่งที่พัฒนาประเทศ หากเราได้ศึกษาศาสตร์ พระราชา เป็นระบบอย่างเป็นขั้นตอนจะทำให้เกิดประโยชน์มหาศาล 20 (วารสาร สมาคมนักวิจัย ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2560) และดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ (2561) ได้ปาฐกถาเรื่อง “ครูดี...พลัง แห่งแผ่นดิน” ยกพระราโชบาย ในหลวงรัชการที่ ร.9 และรัชกาลที่ 10 ทรงให้ความสำคัญด้านการศึกษา และการพัฒนาคน เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ที่หอประชุมคุรุสภา พล.อ.ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ องคมนตรี ได้ร่วมปาฐกถา หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ครั้งที่ 1 เรื่อง “ครูดี...พลังแห่ง แผ่นดิน” ตอนหนึ่งว่า รัชกาล10 ทรงมอบหมายงานให้องคมนตรี ชุดหนึ่งเพื่อไปทำต่อ และทรงรับสั่ง ไว้ว่า สิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงทำไว้ตลอด 70 ปี เป็นคุณูปการที่ทรงคุณค่า อย่างหาที่สุดมิได้ ต้องไปดูแลรักษาไว้ เพื่อไม่ให้เสื่อมโทรม องคมนตรีก็ต้องไปดูแลโครงการใน พระราชดำริต่างๆอย่างต่อเนื่องพระราโชบายด้านการศึกษา เรื่องสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และเรื่อง “ครูดี...พลังแห่งแผ่นดิน” ในยุคนี้ว่า ควรจะเป็นอย่างไร ในมุมมองและประสบการณ์ของตน และจะพูด ถึงการถวายงานด้านการศึกษาใน 1 ปี จากการลงพื้นที่ซึ่งจากพระบรมราโชบายของ สมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานไว้ในปี 2510 ว่า เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นข้อใหญ่ ตามข้อเท็จจริงที่ทราบกันดีแล้วว่า บ้านเมืองของเรามีพลเมือง เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งมีสัญญาณบางอย่างเกิดขึ้นด้วยว่า พลเมืองของเราบางส่วนเสื่อมทรามลงไป ใน ความประพฤติและจิตใจ ซึ่งเป็นอาการที่น่าวิตก และพระองค์ท่านก็คิดท้อใจไว้ว่า เราจะต้องจัดการศึกษา ให้เข้มแข็ง พระองค์ทรงมีพระวิสัยทัศน์อย่างมาก ส่วนพระราโชบายของรัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา ซึ่งท่านทรงรับสั่งไว้หลายเรื่อง โดยสรุปที่พระองค์ทรงรับสั่งสั้นๆกับตนเองว่า การศึกษาคือ ความ มั่นคงของประเทศ ซึ่งก็ตรงกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว 6 ด้าน ที่จะทำให้ประเทศไทยเป็น อย่างไร เช่น ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน ความเสมอภาคและเท่าเทียม การสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม การปรับสมดุลธรรมาภิบาลการบริหารภาครัฐ ซึ่งรัชกาลที่ 10 ท่านทรงเน้นตรงกลาง คือ เรื่องการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ซึ่งก็เกี่ยวข้องกับการศึกษา พระองค์ท่านต้องการสร้างให้คน ไทยมีคุณสมบัติ 4 ด้าน คือ 1) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง 3) มีงานทำ มี อาชีพ 4. เป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย เฉพาะนั้นการศึกษาต้องสร้างคนให้เป็นแบบนี้

สถานศึกษา ถือเป็นองค์กรส่วนหนึ่งของภาครัฐที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้นครูถือได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทในการนำนโยบายด้านการศึกษามาสู่สถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาจึงถือเป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายต้องปฏิบัติร่วมกัน (กานต์ชนิด ต๊ะนัย 2551 : 3) ในทางการศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง เนื่องจากการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาครูและระบุในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระบุจุดหมายที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชนและพลเมืองของประเทศให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ทิสนา แคมมณี 2558 : 15) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ศาสตราจารย์พระราช “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”ต้นแบบในการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม เพราะด้วยลักษณะของการพัฒนาที่มีแนวทางในด้านพันธะต่อคุณธรรมจริยธรรม (Moral Obligation) ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งถือเป็นอริกฤณแจสำคัญของการผลักดันกระบวนการด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะหลักคิดในเรื่องความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกลไกที่ทำงานร่วมกัน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมายมุ่งให้เกิดความสมดุลและความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกเป็นอย่างดี หลักการของปรัชญานี้ตั้งอยู่บนทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี สามารถต้านทานต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยเงื่อนไขความรู้ และคุณธรรม ได้แก่ ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง (กิตติชัย สุชาติโนบล 2555 : 3) พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้ตอกย้ำเป็นสิ่งที่เรียกว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐบาลในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้

ดำเนินการตามทางสายกลางโดยเฉพาะพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อประยุกต์แนวความคิดศาสตร์พระราชาดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสืบต่อไป

การบูรณาการแนวความคิดศาสตร์พระราชา

ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ(Integrated Management) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปสร้างงานแก้ปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองในงานวิจัยนี้ใช้การสอนแบบบูรณาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้วิธีสอนหลายวิธี จัดกิจกรรมต่างๆในการสอนเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกัน ตลอดจนมีการฝึกทักษะที่หลากหลาย (สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. 2546 : 16) สรุปได้ว่า การบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงเนื้อหาสาระและทักษะในการเรียนรู้ให้สัมพันธ์เป็นสิ่งเดียวกัน ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระและทักษะวิธีการหลายอย่างเข้าด้วยกันโดยจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดซึ่งในงานวิจัยนี้ได้กำหนดในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ

กรอบแนวคิดการสอนแบบบูรณาการกรอบแนวคิดของการสอนแบบบูรณาการสามารถสรุปได้ดังนี้ได้แก่

1. ศาสตร์ทุกศาสตร์ไม่อาจแยกจากกันโดยเด็ดขาดได้ เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของคนที่ต้องดำรงอยู่อย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม การจัดให้เด็กได้ฝึกทักษะและเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายสอดคล้องกับชีวิตจริง
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา ลดเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการแบ่งเบาภาระในการสอนของครู
3. การเรียนแบบบูรณาการ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด ประสบการณ์ความสามารถและทักษะต่างๆ อย่างหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการและเนื้อหาสาระไปพร้อมๆ กัน

ลักษณะของการบูรณาการ

ลักษณะของการบูรณาการ มีลักษณะโดยสรุป ดังนี้

1. การบูรณาการเชิงเนื้อหาสาระ เป็นการผสมผสานเชื่อมโยงเนื้อหาสาระ ในลักษณะการหลอมรวมกันโดยการตั้งเป็นหน่วย (Unit) หรือหัวเรื่อง (Theme)

2. การบูรณาการเชิงวิธีการ เป็นการผสมผสานวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เข้าในการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายวิธี การสนทนา การอภิปราย การใช้คำถาม การบรรยาย การค้นคว้าและการทำงานกลุ่ม การไปศึกษานอกห้องเรียน และการนำเสนอข้อมูล เป็นต้น

3. การบูรณาการความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ โดยออกแบบการเรียนรู้ให้มีทั้งการให้ความรู้ และกระบวนการไปพร้อม ๆ กัน เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด เป็นต้น

4. การบูรณาการความรู้ ความคิด กับคุณธรรม โดยเน้นทั้งพุทธิพิสัยและจิตพิสัยเป็นการเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไปพร้อม ๆ กัน เพื่อที่นักเรียนจะได้เป็น "ผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม "

5. การบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติ เน้นการปฏิบัติจริง ควบคู่ไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. การบูรณาการความรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียน พยายามให้เด็กได้เรียนรู้เนื้อหาที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความหมายในสิ่งที่เรียน ในงานวิจัยนี้เป็นการบูรณาการความรู้ ความคิด กับคุณธรรม โดยเน้นทั้งพุทธิพิสัยและจิตพิสัยเป็นการเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้การบูรณาการภายในวิชา (Interdisciplinary) หมายถึง การนำเนื้อหาสาระในวิชาเดียวกัน หรือกลุ่มประสบการณ์เดียวกันมาสัมพันธ์กันผู้สอนสามารถนำสาระทุกเรื่องมาสัมพันธ์กันเป็นเรื่องเดียวได้ ในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะได้ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้

3. ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู

ความสำคัญจำเป็นของคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูมีความสำคัญจำเป็นดังนี้

1. คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อครู โดยการเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติคือของครู ทำให้ครูได้รับให้ประสบความสำเร็จทั้งในประจำวันและวิถีชีวิตในวิชาชีพคุณธรรมจริยธรรมยังมี

ความสำคัญต่อวิชาชีพ ในการรักษามาตรฐานวิชาชีพ ในการบริการแก่สังคม รวมทั้งมีบุคลากรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่จะเป็นกำลังในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ

2. จริยธรรมที่สำคัญในวิชาชีพครูมีพื้นฐานมาขอบคุณธรรมจริยธรรมในสังคม ซึ่งเป็นทางคุณธรรมพื้นฐานของการสร้างครูและเป็นคุณธรรมที่ครูจะสอนให้กับนักเรียน และสังคม โดยมีคุณธรรมเกี่ยวกับ ความรัก ความเมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่สำคัญของความเป็นครู

3. คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญของครูคือการขาดความรู้ความเข้าใจในคุณธรรมอย่างแท้จริง รวมทั้งมี ปัญหาด้านเจตคติและทักษะทางคุณธรรมจริยธรรม

4. แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูควรอิงหลักพื้นฐานทางศาสนา ซึ่งเป็นแหล่งที่มาที่สำคัญพัฒนาเป็นชุดจริยธรรม ที่สัมพันธ์กันอย่างครบวงจรและถูกต้องตามขั้นตอน เพื่อบรรลุเป้าหมายและความหมายของคุณธรรมนั้น ๆ

ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรมไว้แตกต่างกัน ดังนี้คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม ทำกฏศีลธรรม (2556)

ลองแมน (Longman, 2003,1841) ความหมายของคำว่าคุณธรรม จริยธรรมสรุปได้ดังนี้

คุณธรรม (Virtue) ชูสภาพความดีของลักษณะและพฤติกรรม คุณภาพความดีเฉพาะในลักษณะของบุคคล ประโยชน์ถึงข้อได้เปรียบที่ทำให้ของบางอย่างดีกว่า หรือให้ประโยชน์ได้มากกว่า

จริยธรรม (Ethic) คุณความดีหรือความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติและเจตคติของบุคคล หลักการของความประพฤติสำคัญการตัดสินใจว่าสิ่งใดถูกหรือผิด (Longman, 2003, p. 553)

ศีลธรรม (Moral) หลักการหรือมาตรฐานของความประพฤติดี (Longman, 2003, p. 1066)

ความหมายของคุณธรรมจริยธรรมที่ใช้ในสังคมจึงไม่ชัดเจนตายตัว แต่ก็มีความหมายหลักในแนวทางเดียวกันคือเป็นหลักของการทำดีเพื่อประโยชน์ของผู้ปฏิบัติ ผู้เกี่ยวข้อง และคุณธรรมจริยธรรมจึงมีความหมายใกล้เคียงกันและมีความสัมพันธ์กัน โดยคุณธรรมเป็นสภาพที่พึงประสงค์ในด้านความดีความควร ความถูกต้อง ส่วนจริยธรรมเป็นการปฏิบัติไปสู่สภาพที่พึงประสงค์นั้น คุณธรรมจึงเป็นสภาพทางจิตใจที่จะโน้มนำการกระทำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติสิ่งที่ไม่ดี และไม่ประพฤติสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นคุณธรรมจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดจริยธรรม และจริยธรรมเป็นผลของการมีคุณธรรม

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพครู

คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อครูและวิชาชีพครู ดังนี้

1.สำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การมีคุณธรรมจริยธรรมช่วยให้ครูมีการดำรงชีวิตที่ดี ทั้งการมีสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตที่ดี เช่น 1) ด้านสุขภาพทางกาย หลักคุณธรรมจริยธรรมที่สังคมยึดถือนั้นมีขอบข่ายสาระที่ช่วยพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ 2) ด้านสุขภาพจิต ขอบคุณดำรงตนในคุณธรรมจริยธรรมแล้ว ครูจะเป็นผู้ปฏิบัติในทางที่ดี หลีกเลียงหรือเลิกการประพฤติที่ไม่ดี สามารถใช้คุณธรรมเป็นเครื่องระคับประคองจิตใจและการดำรงชีวิตให้เป็นไปในทางที่เป็นผลดีต่อตน คนอื่น และสังคม นอกจากนั้นครูที่มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถเผชิญชีวิตได้อย่างมีสติปัญญาและสุขภาพจิตที่ดี รวมทั้งได้รับการยอมรับยกย่องจากบุคคลอื่น

2 ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ครูที่มีคุณธรรมจริยธรรม จะได้รับการเคารพจากศิษย์ ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน และผู้บังคับบัญชา ทำให้มีความก้าวหน้าในการทำงานและประกอบอาชีพ ซึ่งอาจจะได้รับการยกย่องประกาศเกียรติคุณให้เป็นตัวอย่างที่ดีของบุคลากรในวิชาชีพในด้านภาระการงานจะเป็นผู้นำของสังคม ครูที่มีคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่รวมทั้งเป็นเพื่อนมนุษย์ที่ดีของคนในกลุ่มสังคมอื่น เมื่อครูที่มีคุณธรรมจริยธรรมหลาย ๆ คนมาอยู่ร่วมกัน ซึ่งแม้แต่คนจะมีคุณลักษณะและความคิดเห็นแตกต่างกันก็ตาม สังคมครูนั้นก็จะมีวิธีการดำเนินงานและวิธีการหาข้อยุติในทางที่เป็นคุณแก่บุคคลและส่วนรวมโดยไม่ต้องมีการขัดแย้งกัน สังคมครูจึงเป็นสังคมที่ดีครูจึงเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมสามารถนำให้สังคมมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี และได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำที่ดีของสังคม

การรักษามาตรฐานของคุณธรรมจริยธรรมต่อวิชาชีพครู คุณธรรมจริยธรรมที่มีความสำคัญต่อวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ 1) การรักษามาตรฐานวิชาชีพ การที่ครูมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการรักษา มาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในกฎหมายทางการศึกษา และช่วยให้วิชาชีพมีบทบาทตามหน้าที่ที่มีต่อสังคมไทยรวมทั้งมีบทบาทตามสถานภาพที่ได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ผู้รับบริการและสังคมได้รับคุณประโยชน์จากการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา.2) การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ การที่ครูมีมาตรฐานการทำงานตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ ทำให้ครูมีวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ องค์การที่ได้รับผิชอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพจึงสามารถใช้ วิชาการ งบประมาณและทรัพยากรอื่นในการยกระดับวิชาชีพทำให้เกิดคุณประโยชน์ต่อสังคมมากยิ่งขึ้นการที่ครูแต่ละคนจะมีคุณธรรมจริยธรรมหรือไม่ เพียงใด จึงไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะต่อตัวครูเท่านั้นแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมและวิชาชีพ ผู้ที่เป็นสมาชิกของ

วิชาชีพจึงต้องไม่ปล่อยปละละเลยการมีคุณธรรม จะต้องพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์และเป็นครูที่สมบูรณ์ เพื่อสร้างนักเรียนที่สมบูรณ์ รวมทั้งการสร้างวิชาชีพที่สมบูรณ์ทั้งด้านภาพลักษณ์ของวิชาชีพ มาตรฐาน วิชาชีพและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญในวิชาชีพครู

คุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญในวิชาชีพครู อาจแบ่งได้ 5 ด้าน คือ คุณธรรมด้านความเป็นคน คุณธรรมตามหลักศาสนา คุณธรรมของความเป็นคนไทย คุณธรรมของการเป็นข้าราชการ และจริยธรรมของครู โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. คุณธรรมของความเป็นคน กิริติ บุญเจือ (สำนักงานสภาการศึกษา 2550, 2-7) ให้ความหมายเกี่ยวกับคุณธรรมความเป็นคนว่า สถาบันบัญญัติแห่งชาติได้จัดการระดมสมองฉันทรงคุณวุฒิจากศาสนา และองค์กรต่าง ๆ และได้ข้อสรุปว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแห่งความเป็นคนก่อน โดยสร้างให้คนไทยทั้งชาติสำนึกว่าทุกคนเป็นคน ก่อนที่จะนับถือศาสนาและเข้าสู่ฐานะใดในสังคม มิฉะนั้นจะไม่เป็นคนที่พึงประสงค์ คนไทยที่พึงประสงค์ ศาสนิกที่พึงประสงค์ และผู้ประกอบวิชาชีพที่พึงประสงค์ คุณธรรมของความเป็นคน คุณธรรมคือที่ทุกคนต้องมีอยู่เสมอ และต้องมีทั้ง 4 ข้อ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบของการเป็นคนที่ดีสมบูรณ์ หากขาดข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้เกิดความไม่สมดุล เพราะคุณธรรมบางประการมีผลทางให้คุณและโทษเนื่องจากมีสภาพเป็นกิเลสด้วย คุณธรรมแม่บทของความเป็นมนุษย์ 4 ประการ ได้แก่

1.1 ความรอบรู้ เป็นลักษณะที่จำเป็นของความประพฤติที่ดี หมายถึง การเล็งเห็น การอย่างรู้โดยง่าย และชัดเจนว่าอะไรควรปฏิบัติ อะไรไม่ควรปฏิบัติ การคิดคำนึงและประสบการณ์จะช่วยให้เกิดความรู้รอบที่ลึกซึ่งความรู้รอบนี้ถึงไม่ได้หมายความว่ามีความรู้มากหรือการเป็นผู้แสวงหาความรู้เท่านั้น

1.2 ความเข้มแข็ง แบ่งเป็นความเข้มแข็งทางกายภาพ ได้แก่ กล้าเสี่ยง กล้าเผชิญ ความยากลำบากอันตราย และความตายเพื่ออุดมการณ์ และความเข้มแข็งทางจิตใจ รวมทั้งกล้าเผชิญการถูกให้ร้าย การเยาะเย้ยการถูกเข้าใจผิดโดยมั่นใจว่าตนทำดี

1.3. ความพอเพียง มนุษย์มีสัญชาตญาณที่จะกระตุ้นให้ทำกิจกรรมบางอย่างเพื่อการอยู่รอดของตนเองและเผ่าพันธุ์ ซึ่งเมื่อหมดความจำเป็นสัญชาตญาณนั้นก็จะหยุดทำงานด้วยอัตโนมัติ นอกจากนั้นมนุษย์ยังสามารถสำนึกและคู่สัญชาตญาณได้ตามใจมนุษย์จึงเป็นสัญชาตญาณเลยเถิดเกินความจำเป็นตามธรรมชาติ จนบางครั้งเป็นการใช้สัญชาตญาณช่วยความพึงพอใจเท่านั้น การไม่รู้จัก

ควบคุมพลังในตนเองให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมายของชีวิต มักจะก่อให้เกิดปัญหายากมายแก่ตนเองและสังคม เนื่องจากเมื่อคนหนึ่งใช้พลังเกินขอบเขตอย่างไม่ถูกต้อง ก็มักจะก้าวล่วงสิทธิอันชอบธรรมของผู้อื่น เช่น การตั้งสมมติด้วยวิธีไม่ถูกต้อง คุณธรรมความพอเพียง จึงช่วยให้รู้ว่าอะไรควรอยู่ในขอบเขตแค่ไหน ขณะเดียวกันการไม่ใช้สัตยชาตญาณเลยจะทำให้เป็นคนไร้พลังและไร้ประโยชน์ การใช้สัตยชาตญาณเกินขอบเขตจะก่อให้เกิดความเดือดร้อน จึงต้องฝึกให้รู้จักการใช้พลังและสัตยชาตญาณในขอบเขตอันสมควรตามสภาพและฐานะของบุคคลความพอเพียง เป็นการเดินสายกลางระหว่างกิเลสที่ตรงกันข้าม เช่น ความเข้มแข็งเป็นทางสายกลางระหว่างความที่ขาดกับความบ้าบิ่น ความพอเพียงเป็นสายกลางระหว่างการขาดกับการเกิน ทั้งนี้ทางสายกลางมิได้หมายถึงการบวกกันหารสองด้วยวิธีการทางเลขคณิต แต่หมายถึงการเก็บข้อดีจากทั้งสองข้างที่เลยเถิดเพื่อดำเนินชีวิตให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น แม้ว่าทางสายกลางจะอยู่ระหว่างกิเลสที่ตรงกันข้ามกันแต่ก็อยู่ คนละระดับกับกิเลส

1.4 ความยุติธรรม ได้แก่ การให้ทุกคนตามความเหมาะสมโดยต้องรู้ว่าเรามีกำลังเพียงใด ควรให้แก่ใคร อย่างไร โดยจำเป็นต้องมีคุณธรรมความรู้รอบ ความเข้มแข็ง และความพอเพียงเข้ามากำกับด้วย ความที่ทำนี้เป็นคุณธรรมพื้นฐานของคุณธรรมทุกอย่าง เป็นแก่นหรือสารัตถะทำทุกชนิด คุณธรรมอื่น ๆ เป็นเพียงงานต่าง ๆ ของความยุติธรรมชุมชนที่มีความยุติธรรมสูงจึงเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมทุกอย่าง มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในตัวและสังคมพยายามนิยามความคิดที่ทำเพื่อตอบสนองความเห็นแก่ตัวที่อยู่ในเนื้อ ๆ จึงต้องพิจารณาว่าอะไรคือความดีที่ทำได้ปฏิบัติในสังคม ใครควรได้รับความยุติธรรมแค่ไหน ใครเป็นผู้กำหนดกรอบและกระบวนการความยุติธรรม

คุณธรรมตามหลักศาสนา

ศาสนาต่าง ๆ มีหลักธรรมที่ช่วยให้บุคคลเป็นคนดีโดยมีตัวอย่างและหลักคุณธรรมจริยธรรมทางศาสนาที่สำคัญ ได้แก่ศาสนาพุทธ พระพรหม คุณากรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2546, 21-22) ว่าคุณมีศีลทำหรือมีมนุษยธรรมที่เรียกได้ว่าเป็นอารยชน เป็นผู้มั่งคั่ง 10 ข้อเรียกว่ากุศลธรรมบด (ทางทำกรรมดี) ธรรมจริยาซึ่งจัดเป็นอารยธรรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์โดยทำให้คนเจริญขึ้นพร้อมทางกาย ทางวาจา ทางใจ ธรรมจริยา 10 ข้อนี้ ประกอบด้วย 1) มีสุจริต 3 คือ หวัดีรับผิชอบ 3 ประการ ได้แก่ 1) กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งดีงามถูกต้อง ประพฤติดีชอบด้วยกาย 2) ตัวจริงสุจริต ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติดีชอบด้วยวาจา 3) มโนสุจริต ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งดีงามถูกต้อง ประพฤติดีชอบด้วยใจ 2 ประพฤติตามอารยธรรม โดยปฏิบัติถูกต้องตามแห่งกุศลกรรม 10 ประการคือทางกาย 3 ได้แก่ 1) ละเว้นการฆ่า การคาบการบีบคั้นเบียดเบียน มีเมตตากรุณาช่วยเหลือเกื้อกูล

สงเคราะห์กัน2) ละเว้นการแย่งชิงลักขโมย การเอาเปรียบเคารพสิทธิ์ในทรัพย์สินของกันและกัน3) ละเว้นการประพฤติดล่่วงละเมิดในของรักของหวงเห็นของผู้อื่น ไม่ข่มเหงจิตใจหรือทำลายลบหลู่เกียรติและวงศ์ตระกูลของกัน ทางวาจา 4 ได้แก่4) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ และไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริงเพราะเห็นแก่ประโยชน์ใด ๆ 5) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่สमानและส่งเสริมความสามัคคี 6) ละเว้นการพูดหยาบคาย สกปรก เสียดหา พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลควรฟัง7) ละเว้นการพูดเหลวไหล เพื่อจ้อ พูดแต่คำจริง มีเหตุผล มีสารประโยชน์ ถูกกาลเทศะ ทางใจ 3 ได้แก่8) ไม่ละโมภ ไม่เพ่งเล็งคิดหาเอาแต่จะได้ คิดให้ คิดเสียสละ ทำใจให้ผ่องแผ้วกว้างขวาง9) ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียน หรือเพ่งมองในแง่จะทำลาย ตั้งความปรารถนาดี แผ่ไมตรีให้เกิดประโยชน์สุขแก่กัน10) มีความเห็นถูกต้อง เข้าใจในหลักธรรมที่ว่า ทำดีมีผลดี ทำชั่วมีคนชั่วรู้เท่าทันความจริงที่เป็นธรรมชาติของโลกและชีวิต มองเห็นความเป็นไปตามเหตุปัจจัย

หลักกุศลกรรมบถ 10 เป็นหลักธรรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์ทำให้คุณเจริญพร้อมทั้งทางกายทางวาจา ทางใจ แต่ผู้ที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบทั้ง 10 ประการ ก็ควรควบคุมตนเองให้ได้ในทางกายและวาก่อน เป็นอย่างน้อย การประพฤติดตามหลักศีล 5 เป็นเรื่องของธรรมชาติ 10 นี้

คุณลักษณะของผู้มีคุณธรรม ไกรยท ธีรชยานันท์ ได้วิเคราะห์คุณลักษณะที่ดีของคนไทยที่ปลูกประสงค์ซึ่งใช้ในการเป็นกรอบในงานวิจัยของสุวิมล ว่องสานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550., 11-12) ระบุว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต้องพัฒนามี 3 ด้าน คือ

1 ด้านคุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นสภาพความดีงามในด้านต่าง ๆ รวม 4 ชุด ได้แก่

1.1 ธรรมที่เป็นแรงปัจจัยผลักดัน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้การกระทำใด ๆ ทำบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความสามารถพึ่งตนเอง และการมีวินัย

1.2 ธรรมที่เป็นแรงปัจจัยหล่อเลี้ยง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยเร่งรัดให้กระทำการใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ฉันทะ สัจจะ ความรับผิดชอบ ความสำนึกในหน้าที่ และความกตัญญู

1.3 ที่เป็นแรงปัจจัยเหนี่ยวรั้ง หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยประวิงหรือดักเตือนให้เกิดการกระทำใด ๆ ทำให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ความมีสติ และรอบคอบ และความตั้งใจให้ดี

1.4 ธรรมที่เป็นแรงปัจจัยสนับสนุน หมายถึง สภาพความดีงามที่ช่วยส่งเสริมการกระทำใด ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ความเมตตาความปราณี ปราปรณาดต่อการความกลัว ความเอื้อเฟื้อแผ่ความเห็นแก่ตัว ความไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น และความอะลุ่มอล่วยถ้อยทีถ้อยอาศัย

2 คุณลักษณะด้านสังคม หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคมและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความมีกิริยามารยาท การปรับตัว ความตรงต่อเวลา ความสุภาพ การมีสัมมาคารวะ การพูดจาไพเราะ และความนอบน้อมถ่อมตน

3 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหาความรู้ การทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรักโรงเรียน และความรักการอ่าน เป็นต้น

คุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางประเพณีเป็นสิ่งที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีเอกลักษณ์และมีการพัฒนาของประเทศแตกต่างกัน ซึ่งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม, 2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน 10 ประเทศ ที่มีภาพลักษณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นรูปธรรมและมีคุณลักษณะเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะหรือน่าสนใจ เช่น นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐเกาหลี สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พบว่า คุณลักษณะพื้นฐานสำคัญ ๆ ประเทศส่วนใหญ่มีไม่ว่าจะเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา หรือประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อเป็นฐานที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ ร่วมการพัฒนาความเจริญอย่างความมั่นคงของประเทศชาติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ มีวินัย เคารพกติการะเบียบ ความรับผิดชอบ ขอบรู้หน้าที่ ประหยัด รวมทั้งพบว่า คุณลักษณะเด่นของคนเอเชีย คือ ความกตัญญู ความรักชาติ ความนอบน้อม ในขณะที่คุณลักษณะเด่นของคนในยุโรป อเมริกาเหนือ และแปซิฟิกใต้ มีจุดเด่นเรื่อง การยอมรับในความแตกต่าง และความหลากหลาย

จริยธรรมของครูและจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21

จริยธรรมของครูและจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 ที่ควรมีได้แก่

1 พรหมวิหาร 4 พระพรหม คุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต, น. 24, 66-68) อธิบายถึงคุณธรรมจริยธรรม ที่สำคัญสำหรับครูคือ พรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นคุณธรรมของคนที่มีคุณต่อส่วนรวม คนผู้สั่งสอนหรือให้การศึกษาคือเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ช่วยสร้างสรรค์สังคม โดยพรหมวิหาร 4 มีธรรมหรือหลักความประพฤติ ดังนี้

เมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาดี มีไมตรี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข

กรุณา คือ ความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ใฝ่ใจที่จะปลดปล่อย บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่นและสัตว์ทั้งปวง

มุทิตา คือ ความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจชื่นเบิกบาน ไม่เห็น เขาทำความดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พวยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมทั้งจะช่วยเหลือ สนับสนุน

อุเบกขา คือ ความมีใจเป็นกลาง มองตามความเป็นจริง โดยวางจิตให้เรียบสม่ำเสมอ มั่นคง เทียงตรงดุจดาวจรัส มองเห็นการที่บุคคลได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบพร้อมที่จะ วินิจฉัย วางตัว และปฏิบัติไปตามหลักการเหตุผลและความเที่ยงธรรม

2 ความซื่อสัตย์สุจริต ในจรรยาบรรณวิชาชีพและคุณลักษณะครูที่ดี ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึงการ จะประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง หรือเรียกว่าความประพฤติชอบ โกวิท ประवालพฤษ (2558, , 582 - 592) ได้ให้ ความหมาย คำว่า ความซื่อสัตย์ ไว้ว่าหมายถึง การ ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงประพฤติปฏิบัติตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น ดังนั้น ความซื่อสัตย์สุจริต จึงหมายรวมถึง ความประพฤติตรงความประพฤติชอบ จริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง ไม่เบียดเบียนการงานของผู้อื่น และส่วนรวม ประโยชน์ของความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริตมีประโยชน์ในการทำหน้าที่ให้ตรงตาม จุดประสงค์และหลักการ ทำประโยชน์ต่อส่วนรวมมีประโยชน์ในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย อัน จะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของครู ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพ ควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ดังต่อไปนี้

1. เพราะความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง
2. เบียดบังแรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
3. เบียดบังทรัพย์สินส่วนรวมหรือส่วนราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง
4. อวดอ้างความสามารถเกินความจริง
5. หากไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัย ต่อมนุษยชาติ
6. เวลาราชการเพื่อประโยชน์ทางราชการอย่างเต็มที่
7. อยากชวนสิทธิ์กระทำในสิ่งที่เสื่อมเสีย
8. เข้าสอนและหลังสอนตามเวลาที่กำหนด

9. ไม่ประจบสอพลอผู้บังคับบัญชาหรือประ โยชน์ส่วนตน

10. หน้าที่อย่างดีทั้งต่อหน้าและรับหลังผู้บังคับบัญชา

11. รักษาความสัตย์

4.ความรู้เกี่ยวกับจิตสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะ

ซัชลิทธิ์ เถลิ้มมีประเสริฐ และคณะ (2550 , 10) ได้ให้ความหมายจิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกต่อส่วนรวมไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่เกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าหรือการให้คุณค่าแก่การมีประติสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของหรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกันเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกนึกคิดหรือพฤติกรรม การกระทำที่แสดงออกมา

ชาย โพธิ์สีดา (2540 ,9) ให้ความหมายของ จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติคือ การใช้สาธารณะสมบัติอย่างมีความรับผิดชอบหรือการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1). การรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้ หรือการกระทำที่ทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสาธารณะสมบัตินั้น ๆ รวมไปถึงการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะสมบัติในวิสัยที่สามารถทำได้ 2.) การเคารพสิทธิในการใช้สาธารณะสมบัติของผู้อื่นโดยการคำนึงว่าผู้อื่นก็มีสิทธิในการใช้เช่นเดียวกัน จะต้องไม่หยุดสาธารณะสมบัตินั้นเป็นของส่วนตัวและไม่ปิดกั้นโอกาสการใช้ประโยชน์ของผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (2542 , 14) ให้ความหมายไว้ว่าจิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543, 17) ได้ให้ความหมายของคำว่าจิตสาธารณะว่าหมายถึง ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม พยายามช่วยโอกาสที่จะช่วยเหลืออย่างจริงจัง และมองโลกในแง่ดีบนพื้นฐานของความเป็นจริง

เจษฎา หนูรุ่น (2551, , 4) โดยมีความหมายของจิตสาธารณะว่า หมายถึงลักษณะของนักเรียนที่รู้จักดูแลเอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยพิจารณาจากความรู้จักความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้ 1). การใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของร่วมกัน การรักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาทำความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติของโรงเรียน ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ให้ความชำรุดเสียหาย 2). การเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อมีส่วนร่วมใน

การดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียนทั้ง ห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนเองสามารถทำได้

3). การเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มจากการไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง ตลอดจนปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรมนั้น

วิทย์พัฒน์ สีหา (2551, 1) ให้ความหมายของจิตสาธารณะว่า หมายถึง การแสดงความรู้สึกและการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการกระทำตามหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง การช่วยเหลือดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งของสาธารณะสมบัติของหน่วยงาน องค์กร และสังคม การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานของตนต่อส่วนรวม และการเข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวม ของหน่วยงาน องค์กร และสังคม โดยการกระทำที่ไม่หวังผลตอบแทนต่อตนเอง แต่การกระทำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

จากความหมายของคำที่ใช้เกี่ยวกับจิตสาธารณะที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่าจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกของนักศึกษาครู ในการให้ความช่วยเหลือ การแบ่งปันและความร่วมมือเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมใน 3 ด้าน ได้แก่ด้านตนเอง ครอบครัว และมหาวิทยาลัยและส่วนรวม โดยพิจารณาจากการมีจิตสำนึกเห็นคุณค่าของส่วนรวม การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม และจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งที่ผิด มีการใช้อย่างประหยัดและช่วยเหลือดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งของสาธารณะสมบัติของหน่วยงานองค์กรสังคม และประเทศชาติ

องค์กรประกอบของจิตสาธารณะ

องค์กรประกอบของจิตสาธารณะ มีการแบ่งองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปตามระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาซึ่งได้แบ่งองค์ประกอบของจิตสำนึกองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ไว้ดังนี้

สมพงษ์ สิงหะพล (2542, 15-16) ได้กล่าวถึงจิตสำนึกมีอยู่สามด้านหลักหลักคือ

1. นึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self Consciousness) เป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเองทำให้ตนเอง เป็นบุคคลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จิตสำนึกด้านนี้การศึกษาไทยมุ่งมั่นปลูกสร้างมานานเปิดบ้านได้เกิดบ้างตามสภาพการณ์ เป็นจิตสำนึกแบบคลาสสิกที่ทุกสังคมไทยขนานเหมือนการที่จะสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น ความขยันความรับผิดชอบความมานะอดทนเป็นต้นเป็นที่สำคัญที่ปลูกสร้างและมีมานานตามสภาพสังคมไทย

2. จิตสำนึกเกี่ยวข้องกับผู้อื่น (Others Oriented Consciousness) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากของคุณในกลุ่มชนหนึ่งสังคมหนึ่ง เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความสามัคคี เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่คนไทยส่วนใหญ่ถูกรอกลมมาเข้าพื้นฐานดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทยอยู่แล้วสร้างกันได้ไม่ยากนัก

3. จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสำนึกสาธารณะ (Social of Public Consciousness) เป็นจิตสำนึกที่จะตระหนักถึงความสำคัญในการอยู่ร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่ส่วนรวมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวเป็นจิตสำนึกที่คนไทยยังไม่ค่อยมี และขาดกันอยู่มากเพราะพื้นฐานความเป็นมาของสังคมไทย สมควรที่จะรีบพัฒนาขึ้นโดยเร็ว เช่น จิตสำนึกด้านเศรษฐกิจ จิตสำนึกด้านการเมือง จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกด้านสุขภาพ เป็นต้น

องค์ประกอบของจิตสำนึกดังกล่าวสรุปได้ว่ามี 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความคิด ความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ

ยุทธนา วรณปิติ (2542,181 – 183) เสนอว่าบุคคลที่มีจิตสาธารณะมีลักษณะดังนี้

1. การทุ่มเทและอุทิศตน สิทธิพลเมืองต้องมีความรับผิดชอบทางสังคมบุคคลไม่เพียงแค่ปฏิบัติตามสิทธิเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือให้บริการแก่บุคคลอื่น เพื่อพัฒนาสังคมด้วย

2. เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล จากกระแสปัจเจกนิยม ส่งผลให้คนในสังคมมีลักษณะปิดกั้นตัวเอง ไม่ไว้วางใจผู้อื่นเลือกคบเฉพาะกลุ่มที่มีความเหมือนกัน ไม่สนใจการเมืองทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการกิจของสังคมเพื่อประโยชน์ของ

3. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ถ้าคนในสังคมต้องคิดถึงการเมืองในฐานะกิจการเพื่อส่วนรวมและเพื่อคุณธรรมมากขึ้น

4. การลงมือกระทำ การวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้สถานการณ์ดีขึ้นต้องลงมือกระทำ โดยเริ่มจากครอบครัวในการวางฐานะให้เกิดการอบรมด้านจริยธรรมของพลเมืองสถาบันการศึกษา ไม่เป็นเพียงแค่ฝึกหัดและให้ความรู้ ต้องรับช่วงต่อในการสร้างค่านิยมที่เหมาะสมจะต่อจากครอบครัว รวมทั้งเครือข่ายสังคมที่เกิดขึ้นระหว่าง

อนุชาต พวงสำลี และวีรบูล วิสารทสกุล (2540) เสนอว่าองค์ประกอบของจิตสำนึกสาธารณะว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ มีความหมายยังอิงในสังคมทำให้เกิดประชาสังคม คือชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ซึ่งหมายถึงชุมชนแห่งสำนึก (Consciousness Community) ที่สมาชิกของชุมชนต่างเป็นส่วนหนึ่งของระบบโดยรวมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นเหนียว ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. วิสัยทัศน์ร่วมกัน คนในชุมชนต้องบอกอนาคตร่วมกันเรียนรู้และทำความเข้าใจร่วมกัน โดยอาศัย การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ถึงสถานการณ์ แนวโน้มความเปลี่ยนแปลงพร้อมควบคู่ไปกับการปฏิบัติ

2. ประชาชนสำนึกถึงพลังของตนเองว่าจะสามารถรวมแก้ไขเปลี่ยนแปลงสังคมได้คือการที่ทำให้เกิดกลุ่มคนสนใจต่อสาธารณะจำนวนมาก จะทำให้เกิดความเข้มแข็งจะเป็นพลังทางสังคมไม่รอคอยให้ผู้อื่นปัญหาให้กับตัวเอง ซึ่งการที่บุคคลสำนึกถึงพลังของตนเอง จะต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันทางสังคม

3. ความรักความเอื้ออาทรสามัคคี การรวมกลุ่มของทุกคนในสังคม มีความหลากหลายจึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นบนฐานแห่งความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทร และมีความสามัคคีความแตกต่างระหว่างบุคคลย่อมเกิดขึ้นได้ ซึ่งความแตกต่างนี้จะเป็นสิ่งที่ดีและไม่จำเป็นต้องนำสู่การแตกแยกเสมอไป ดังนั้นเงื่อนไขแห่งความรักสมานฉันท์ จึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมืออย่างมีพลัง

4. การเรียนรู้ที่มีการปฏิบัติร่วมกัน จิตสาธารณะเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้ ดังนั้นต้องสร้างเงื่อนไขหรือกิจกรรมร่วมกัน ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันตลอดจนการพัฒนาให้เกิดอย่างต่อเนื่อง

5. มีเครือข่ายและการติดต่อสื่อสารการ แลกเปลี่ยนความรู้ การสื่อสารและเครือข่ายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นแนวทางให้เกิดจิตสาธารณะ

องค์กรประกอบและความหมายที่มีผู้ให้ไว้ซึ่งมีส่วนที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การมีจิตสำนึกร่วมกัน ในสาธารณะสมบัติ ความรับผิดชอบต่อสังคม การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรมจริยธรรม มีการใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและดูแลรักษา เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อศึกษาการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ซึ่งจะเป็นครูในอนาคต ซึ่งเป็นบุคคลต้นแบบที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคม จึงให้ความหมายว่าจิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักศึกษาแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด และการกระทำเกี่ยวกับการกระทำตามหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง การเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานของตนต่อส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน องค์กรสังคม และประเทศชาติ โดยไม่หวังผลตอบแทน มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งที่ผิด มีการใช้อย่างประหยัดและช่วยเหลือดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งของสาธารณะสมบัติของหน่วยงาน องค์กรสังคม และประเทศชาติ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ มีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีประชาสังคม (Civil Society Theory) คำว่าจิตสาธารณะ ได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีประชาสังคม (Civil Society Theory) ซึ่งคำว่าประชาสังคมมาจากภาษาอังกฤษว่า (Civil Society) และมีการใช้ภาษาไทยเทียบเคียงกันหลายคำ

ทฤษฎีประชาสังคมเกิดขึ้นในโลกตะวันตกให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการช่วยเหลือสังคม โดยไม่ต้องการกำไร ซึ่งตามแนวความคิดของ Keane. (1988) กล่าวว่าประชาสังคมเป็นแนวคิดของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร นอกภาครัฐเพื่อทำกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม จนเป็นกิจวัตร และด้วยความเต็มใจโดยผู้ที่อยู่ในองค์กรจะร่วมกันปกป้องและเปลี่ยนบทบาทของตนเอง โดยการกดดันสภาภาครัฐนายประเทศไทยให้ความสำคัญกับความร่วมมือของทุกคนในสังคม เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความเสมอภาคเท่าเทียม จะให้ความสำคัญต่อความสามัคคี

องค์ประกอบของประชาสังคม

กิจกรรมหรือกระบวนการที่เรียกว่าประชาสังคมประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญสามประการ (ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ. 2540) ดังนี้

1. จิตสำนึกประชาสังคม (Civic Consciousness) หรือจิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) หมายถึง ความคิดและการยอมรับในเรื่องที่เกิดของการรวมตัวกันอย่างอิสระด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความรับในความคิดเห็นของกันและกันในการเรียนรู้ร่วมกันหรือแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ การรวมตัวเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วม มีอิสระการเรียนรู้ร่วมกัน

2. โครงสร้างองค์ประกอบประชาสังคม (Civic Organization) หมายถึง กลุ่มการรวมตัวซึ่งอาจเป็นองค์กรที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ เป็นกลุ่มรวมที่รวมกันเฉพาะการเฉพาะเรื่องหรือต่อเนื่อง สมาชิกของกลุ่มอาจจะเป็นบุคคลในภาครัฐ ถ้าธุรกิจหรือประชาชนจำนวนไม่จำกัด ประเด็นสำคัญ คือ การรวมกลุ่มต้องมีจิตสำนึกประชาสังคมครบด้าน

3. เครือข่ายประชาสังคม (Civic Network) หมายถึง โครงสร้างและกระบวนการซึ่งเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มหรือเชื่อมโยงองค์กรประชาสังคมต่าง ๆ เข้าด้วยกันปัจจัยของสำคัญเครือข่ายประชาสังคม คือ ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการสัมพันธ์ด้วยความสมานฉันท์

องค์ประกอบประชาสังคมทั้ง 3 ประการ ทำให้เกิดประชาสังคมแต่กระบวนการประชาสังคมไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ถ้าบุคคลในสังคมขาดจิตสำนึกสาธารณะซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดที่มีผล

ต่อพฤติกรรมการรวมตัวของบุคคลในสังคม องค์ประกอบในด้านความคิดเห็น ความรู้สึก และการปฏิบัติต้องมีจิตสาธารณะเป็นส่วนประกอบ

ประชาสังคมนั้นเป็นส่วนที่สำคัญในกระบวนการทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการมีประติสัมพันธ์ของคนในชุมชน สังคม หรือการเลียนแบบทางสังคม ทำให้คนในสังคมตื่นตัว และมีความรู้สึกนึกคิดและปรารถนาเข้าไปแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์หรือปัญหาสังคม หรือมีความรู้สึกเป็นเจ้าของส่วนรวมร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมการรวมตัวหรือมีจิตสำนึกร่วมกันและทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์ร่วมกัน ไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งทำให้เกิดความเข้มแข็งให้กับชุมชนและมีสงบสุขในสังคมมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบรด์คูรา แบนคูราเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ ด้วยการเรียนรู้จากการสังเกตว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกต” หรือ “การเลียนแบบ” และเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งบุคคลในสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน แบนคูราเชื่อกับความสำคัญของการรู้คิด (Cognitive) ในการเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบด้วยและได้เปลี่ยนทฤษฎีของเขาว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory)

การเรียนรู้โดยการสังเกตแบบคูราได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบมีทั้งหมด 4 ประการ

1. ส่วนการความใส่ใจ (Attention) การที่ทำให้สังเกตจะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบองค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลตามความสนใจของบุคคลมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีความสามารถสูง หน้าตาดี รวมทั้งการแต่งตัว การมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือลงโทษ

2. กระบวนการจดจำ (Retention) การที่ผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบให้เหมือนตัวแบบได้เป็นเพราะผู้สังเกตได้บันทึกสิ่งที่ตนสังเกตเห็นในความจำระยะยาวและถ้าผู้สังเกตอธิบายการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูดหรือการสร้างภาพพจน์ไว้ในใจผู้สังเกตจะสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้ว่าเวลาผ่านไปนาน

3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction) ปัจจัยสำคัญของกระบวนการนี้ คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบ ถ้าหากผู้สังเกตไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ การเรียนแบบนี้ไม่ใช่การ

ลอกเลียนแบบจากอย่างตรงไปตรงมาแต่เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกระบวนการคิด การรู้จัก และ ความพร้อมด้านร่างกายของผู้สังเกต ดังนั้น พฤติกรรมของแต่ละบุคคลแม้ว่าจะเป็นการเลียนแบบจาก ตัวแบบเดียวกันก็มีความแตกต่างกันไป บางคนอาจจะทำได้ดีกว่าตัวแบบก็ได้ บางคนก็ทำได้เพียง คล้ายคลึงกับตัวแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation) การที่ผู้สังเกตมีแรงจูงใจที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ เพราะผู้สังเกตมีความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับแรงเสริม หรือรางวัลหรืออาจจะนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้หรือทำให้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาได้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพล จากสังคม ทำให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นลักษณะของตน โดยการนำเอา หลักการเสริมแรง และหลักการเชื่อมโยงมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม มีความเชื่อว่าพัฒนาการ ทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการของจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นผลจากความสามารถในการ ปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมของสังคมโดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากความสามารถในการ ปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมของสังคมโดยมีแรงขับพื้นฐานมาจากการต้องการทางชีวภาพ การตอบสนองต่อรางวัลหรือการหลีกเลี่ยงการลงโทษจากสังคม โดยมีความเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมที่มีผล ต่อพฤติกรรมของมนุษย์และประสบการณ์ที่มนุษย์ได้รับ การแสดงพฤติกรรมนั้นๆ มีผลต่อการ ตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมใดในครั้งต่อไป ด้วยจึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้น จากการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่ทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดจากการเรียนรู้จากผลที่ตอบสนองต่อการกระทำของ บุคคลนั้นโดยตรง และการเรียนรู้จากตัวแบบ คือ การสังเกตกรรมและผลที่เกิดขึ้นภายในหลังการ กระทำของบุคคลอื่น (Benjamin, 2001 ,p.474)

3.ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539 ,3) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับ จริยธรรมของบุคคลและสามารถหาปัจจัยที่ส่งผลของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง พฤติกรรมการทำดี ละเว้นความชั่ว การทำงานเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างเข้มแข็ง เกิดจากสาเหตุทางจิตใจของบุคคลจะต้องประกอบด้วย สติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต และจิตลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ คุณธรรมและค่านิยม ซึ่ง ได้อธิบายอย่างนี้ ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม นี้มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้ ส่วนลำต้น และส่วนราก ในส่วนแรก คือ ดอกและผลหมายบนต้น แสดงถึงพฤติกรรมทำดีละเว้นชั่ว พฤติกรรมการ

ทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวม ส่วนแรกนี้เป็นพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ที่รวมเข้าเป็นพฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมการทำงานอาชีพอย่างขยันขันแข็ง ผลที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่น่าปรารถนานี้มีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่มกลุ่มแรกคือสาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบไปด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน ดังนี้

1. เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. มุ่งอนาคตและการควบคุมตนเอง
3. ความเชื่ออำนาจในตน
4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
5. ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยม

ลักษณะของจิตลักษณะเหล่านี้ ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้านหรือทั้ง 5 ประการนี้ประกอบกันจึงจะได้ผลดีที่สุดส่วนสามของต้นไม้จริยธรรม คือ รากของต้นไม้ซึ่งเป็นจิตลักษณะกลุ่มที่สองมี 3 ด้านคือ

1. สติปัญญา
2. ประสพการณ์ทางสังคม
3. สุขภาพจิต

จากทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมวิจัยได้สรุปความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ไว้ดังนี้

1. ส่วนรากเปรียบเสมือนลักษณะทางจิตใจที่เป็นพื้นฐานของจิตใจสามประการนั้นได้แก่

- 1.1 สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดบอกกับอายุ ไม่หยุดชะงักในขั้นการคิดแบบรูปธรรม เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็สามารถมีความคิดความสามารถที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้
- 1.2 ประสพการณ์ทางสังคม คือ การเข้าใจมนุษย์และสังคม เอาใจเขามาใส่ใจเราสภาพการดำเนินงานชีวิตอุปสรรค และการแก้ไขปัญหาความอยากความต้องการของคนประเภทต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมของคนเหล่านั้น เพื่อให้ทราบว่าการกระทำของตนจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางดีและทางไม่ดีแก่ผู้อื่นได้

- 1.3 สุขภาพจิตดี คือ การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์สุขภาพจิตของบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม

2. ส่วนลำต้น เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตใจ 5 ประการที่ ส่งเสริมให้ทุกคนเป็นคนดีและคนเก่ง ถ้ามีมากในตัวบุคคลใดบุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมของคนดีคนเก่งอย่างสม่ำเสมอแต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นก็จะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่ง ได้แก่

2.1 เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดีที่สังคมปรารถนามองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมนั้นเกิดความพอใจ และพร้อมที่จะกระทำหรือยึดคุณธรรมเป็นหลัก

2.2 เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการเลือกการกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดโดยเหตุผลของการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวม และหลักสากลมากกว่ากระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดด้วยเหตุผลเพื่อตนเองหรือกลุ่มพรรคพวกของตน

2.3 ลักษณะการมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกลถึงผลที่เกิดจากการกระทำในอนาคต และสามารถควบคุมได้ให้อดได้คร่อได้อย่างเหมาะสม

2.4 ความเชื่ออำนาจในตน คือ ความเชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นกับตนเพราะการกระทำของตนมากกว่าความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อทำความดีย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทนถ้าทำชั่วจะได้รับการลงโทษตอบแทน

2.5 ต้องใช้ใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความมุ่งมั่นบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของตน

ลักษณะของจิตลักษณะทั้งสามนี้อาจใช้เป็นสาเหตุของการพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการ ที่ลำดับขั้นของต้นไม้มันก็ได้ กล่าวคือ บุคคลที่มีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน ในปริมาณที่สูงเหมาะสมกับอายุ จึงนับว่าเป็นผู้ที่มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตใจลักษณะทั้ง 5 ประการ ของลำดับขั้น โดยจิตใจลักษณะทั้ง 5 จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติถ้าบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้าน ดังกล่าวและอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียนและทางสังคมที่เหมาะสม นอกจากนั้นบุคคลนี้ยังมีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาจิตลักษณะบางประการใน 5 ด้านนี้ โดยวิธีการอื่น ๆ ด้วยฉะนั้นจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการจึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของพลเมืองดีในการช่วยเหลือสังคม นอกจากนั้นจิตลักษณะพื้นฐานทั้ง 3 ประการที่รากนี้ อาจเป็นสาเหตุร่วมกับจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำดับขั้น เพื่อใช้อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้บูรณาการเชื่อมโยงจิตสาธารณะกับศาสตร์พระราชา สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และศาสตร์พระราชา ที่เกี่ยวข้องดังนี้

วิไลลักษณ์ ลังกา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้า (2560-2569) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้าและแนวทางการพัฒนาครูไทยในทศวรรษหน้า ด้วยเทคนิควิธี EFR (Ethnographic Futures Research) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษากำหนด 17 คน ผลการวิจัยพบว่า ภาพอนาคตภาพคุณลักษณะของครูไทยในทศวรรษหน้าอีก 10 ปีข้างหน้า ต้องมีหลักของการดำเนินชีวิตบนฐานหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา โดยยึดแนวปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันบนเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม และมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และการตัดสินใจในส่วนด้านจิตใจนอกจากมีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณความเป็นครูแล้ว ต้องมีจิตสาธารณะ จิตอาสาและมีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชนและสังคม ส่วนในด้านทักษะการสอนต้องมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ และสังคม

สมหวัง โอซารสและคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพตำรวจให้แก่แก่นักเรียนนายสิบตำรวจมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ ตำรวจ ให้แก่นักเรียนนายสิบตำรวจ และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ หารูปแบบและ แนวทางการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพตำรวจ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สถานภาพการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่แก่นักเรียนนายสิบตำรวจ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความสำคัญในความถูกต้อง และชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่รับใช้ ประชาชน มีจิตสาธารณะเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง และมีความตระหนักในคุณค่าของการเป็นตำรวจที่มีจริยธรรม อยู่ใน คุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพตำรวจ ที่ควรปลูกฝังและเสริมสร้างตามลำดับ คือ 1) ความรับผิดชอบ 2) ความซื่อสัตย์ 3) ความยุติธรรม 4) ความอดทน อดกลั้น การพัฒนารูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ ตำรวจ ดังนี้สร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพตำรวจ สร้างความตระหนักในการมีจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ สร้าง การมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับตำรวจ สร้างความรู้ความเข้าใจ ในหลักของคุณธรรม ค่านิยมหลัก อุดมคติของ ตำรวจ จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพตำรวจ และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในชีวิตประจำวัน

สิริรัตน์ นาคิน (2559) การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรม สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราช

ภานุภรราชสีมา และ 2) ยืนยันรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน ได้แก่ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม 2) วัตถุประสงค์ เพื่อปรับเปลี่ยนความคิด จิตใจ การฝึกสติอยู่กับปัจจุบัน รู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เกิดการเรียนรู้เพื่อเข้าใจตนเองและฝึกกำกับกับการคิด ตระหนักรู้ในตนเอง 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การปรับความคิดและจิตใจ ขั้นตอนที่ 2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การฝึกปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้ 4) ระบบสังคม ได้แก่ ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม 5) หลักการตอบสนอง ได้แก่ การเสริมแรงทางสังคม เสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม และ 6) ระบบสนับสนุน ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียน แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน และการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ในขั้นตอนต่างๆ มีกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมได้แก่ การน้อมสู่ใจอย่างใคร่ครวญ การรับฟังอย่างลึกซึ้ง และการเฝ้ามองเห็นตามที่เป็นจริงผลการยืนยันรูปแบบพบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมาก

วันชัย ปานจันทร์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สร้างรูปแบบและประเมินรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริม สร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก พบว่า นักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติพบว่า ในภาพรวมรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมาก 3) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทุกด้าน สำหรับความเป็นไปได้ใน การนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไป ปฏิบัติ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือองค์ประกอบด้านการเป็น แบบอย่างที่ดี และองค์ประกอบด้านความเสียสละ ส่วน องค์ประกอบด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ชรินทร์ มั่งคั่ง (2549) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างบัณฑิตอุดมคติ ไทย สำหรับหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาจริยธรรมที่ต้องการเสริมสร้าง คุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติไทย พัฒนารูปแบบการสอนและศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการเรียน การสอนที่เสริมสร้างบัณฑิตอุดมคติ ผลการวิจัยพบว่า 1. จริยธรรมที่ต้องการเสริมสร้างบัณฑิตอุดมคติไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ประกอบด้วย 10 จริยธรรม คือ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความเมตตา ความยุติธรรม ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเสียสละ และความสามัคคี 2. รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตอุดมคติไทยที่พัฒนาขึ้นได้ ใช้กรอบแนวคิดปรัชญาการศึกษาตามแนว พุทธศาสตร์ร่วมกับปรัชญาการศึกษาตามแนวปฏิรูปนิยม ทฤษฎีพัฒนาการเชิงจริยธรรม ทฤษฎีการ เรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความตระหนักโดย วิเคราะห์สถานการณ์เชิงจริยธรรม (A-Awareness) 2) การ เลือกระเด็น โดยประเมินตนเองเพื่อ เลือกรูปแบบการเรียนรู้ (S-Selection) 3) การวางแผนโดยกำหนด เป้าหมายและขั้นตอนการเรียนรู้ (P-Plan) 4) การปฏิสัมพันธ์โดยลงมือปฏิบัติเพื่อสืบค้นความรู้ (I-Interaction) 5) การสะท้อนคิดเพื่อ แบ่งปันความรู้(R-Reflection) และ 6) การแสดงผลงานโดยเพิ่ม สะสมผลงาน (E-Exhibition) สำหรับรูปแบบการเรียนการสอนใช้ชื่อย่อว่า“ASPIRE”

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556) ได้สังเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ที่มีประสิทธิภาพสรุปได้ 6 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มครูที่สอนในสถานศึกษา ขั้นที่ 2 สร้าง ความตระหนักในตัวผู้เรียนในการทำกิจกรรม ขั้นที่ 3 วางแผนจัดกิจกรรมและลงพื้นที่ทำกิจกรรมการมี จิตสาธารณะ ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมตามแผนงานและสังเกตกิจกรรมร่วมกัน ขั้นที่ 5 การอภิปรายและ วิเคราะห์การจัดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้ในการเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียน ขั้นที่ 6 สะท้อนผลและ วางแผนในเนื้อหาในสัปดาห์ต่อไป ผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม พบว่าคุณลักษณะของผู้เรียนอยู่ใน ระดับมากจากการทดสอบค่า ที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะพฤติกรรมที่มีจิตสาธารณะหลังการจัด กิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01

บุญธิดา ยอดสุวรรณ (2557) ทำการวิจัยเรื่อง ระดับความมีจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงพบว่า มีจิตสาธารณะในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีจิตสาธารณะด้านยกย่องให้เกียรติผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความรักความอาทร ความสามัคคี และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานและพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีจิตสาธารณะสูงกว่าเพศหญิง จำแนกตามชั้นปี นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับมีจิตสาธารณะสูงสุด และจำแนกตามสาขาวิชาของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาสายสังคมศาสตร์มีระดับความมีจิตสาธารณะ สูงกว่าสายวิทยาศาสตร์

ศิริสุข นาคะเสนีย์และคณะ (2557) ได้ทำการวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาจำแนกตามเพศ สาขาวิชาและชั้นปีของนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษา ศิลปะศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 230 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมและปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมากที่สุด เพศ สาขาวิชา และชั้นปีที่ศึกษา แตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยภายในด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมและแรงจูงใจ และปัจจัยภายนอกด้านการสนับสนุนจากครอบครัว จากมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากชุมชน และการสนับสนุนจากเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

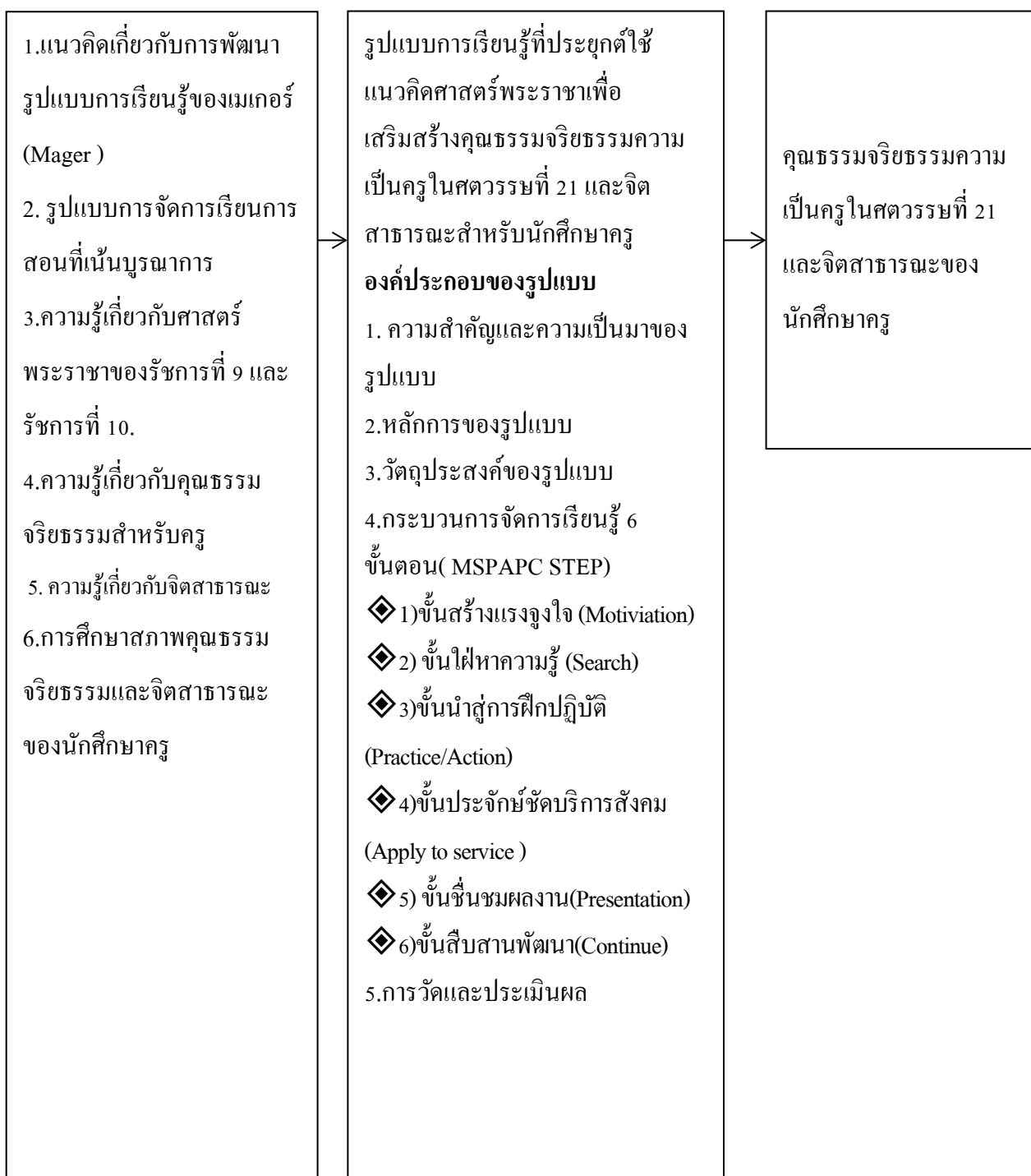
นุชรรัตน์ นุชประยูร (2558): การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรับผิดชอบ ต่อตนเอง สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีโดยการวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นการวัดแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีกระบวนการวิจัย 3 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นสร้างรูปแบบการสอน (Construction) การนำไปใช้ และการประเมินความพึงพอใจ พบว่า 1. รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้นชื่อ “PGARR Model” ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เสนอสถานการณ์จูงใจ (Situation persuasion) ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายดำเนินการ (Goals determination) ขั้นที่ 3 เสริมสร้างด้วยการปฏิบัติ (Action enhancement) ขั้นที่ 4 เสนอความคิดสะท้อนกลับ (Reflection provision) และขั้นที่ 5 สำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-responsibility awareness) 2. ค่าเฉลี่ยคะแนนของคะแนนที่เกิดขึ้น ระหว่างการใช้รูปแบบ

การสอนด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) มีแนวโน้มของพัฒนาการความรับผิดชอบต่อตนเองของผู้เรียนสูงขึ้น โดยพิจารณาผลคะแนนจากการทดลองใช้รูปแบบการสอนจำนวน 5 ครั้ง พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการสอนฯ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

ศศิธร ชันดิธรางกูรและคณะ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทของสถานศึกษาในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากการประเมินผลผู้เรียนที่ได้ดำเนินการอย่างหลากหลายและต่อเนื่องพบ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระปรีชาสามารถ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลักการทรงงาน เศรษฐกิจพอเพียง และทศพิธราชธรรม พบว่าผู้เรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ด้านเจตคติ พบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทในระดับมากที่สุด 3) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถออกแบบการเรียนรู้โดยการบูรณาการสาระการเรียนรู้กับการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ เช่น “เชตกับภูมิสังคม” “ขางพาราปลูกป่าในใจคน” “ตลาดชุมชนบนความพอเพียง” “สถิติกับหลักการทรงงาน” เป็นต้น และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนจนเกิดผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสาระที่เรียน เห็นความเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน ทั้งยังผลให้ผู้เรียนและผู้สอนได้เรียนรู้ถึงพระราชกรณียกิจ และการทรงงานที่ก่อประโยชน์แก่คนไทย เกิดความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและความจงรักภักดีมากยิ่งขึ้น 4) ด้านการปฏิบัติตน จากการที่ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองและกำหนดเป้าหมายที่จะ พัฒนานตนเองตามรอยพระยุคลบาทนั้น พบว่าทำให้มีความคิดที่จะมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองตามรอยพระยุคลบาท..” จาก ผลการปฏิบัติตนพบว่านักศึกษาได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนโดยได้มีการบันทึกพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอนและจากเพื่อน ผลการดำเนินการพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่สามารถ ปฏิบัติตนและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น และยังคงมีบางส่วนไม่สามารถปฏิบัติตามที่ได้ตั้งใจ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาแบบแผนการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการ ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตอาสา สำหรับ นักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

ในการดำเนินการขั้นนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาสังเคราะห์ศาสตร์พระราชา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านเนื้อหา

-การวิเคราะห์สังเคราะห์ เนื้อหาศาสตร์พระราชาของรัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับครู ได้แก่มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู คุณธรรมจริยธรรมครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ จากเอกสารงานวิจัยและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับคุณธรรมและจริยธรรมของการเป็นครูที่ดีและการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ เพื่อ คัดเลือกแนวคิด ศาสตร์พระราชาที่สอดคล้องและเกี่ยวข้อง และนำกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างแบบสอบถาม

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 115 คน ได้โดยการสุ่มแบบง่ายใช้ตารางสุ่มของ Krejcie & Morgan

ขอบเขตด้านตัวแปร

- ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู ในด้าน คุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์คุณธรรมจริยธรรมด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาเรื่อง สภาพการการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. สภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู ในด้าน.....

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ และตอนที่ 2 สภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู 21 จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมด้านมาตรฐานความรู้วิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านจิตสาธารณะสำหรับครู แบบสอบถามมีลักษณะเป็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 50 ข้อแบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตรวจสอบ

คุณภาพของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบตามตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมของหัวข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

การดำเนินการในขั้นนี้ เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสนทนากลุ่ม และข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ และดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (ร่าง) รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม ความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการเรียนรู้ โดยสรุปข้อมูลจาก การศึกษาแนวคิด การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม แนวคิดศาสตร์พระราชที่เหมาะสม กับเนื้อหาในรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ พบว่ามีเนื้อหาที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช ใน 4 เรื่องได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาดังกล่าวสามารถประยุกต์ให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ และได้ใช้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ของของแมเกอร์(Mager, 1975)

ประกอบ 3 ขั้นตอน ได้แก่การวิเคราะห์การเรียนการสอนการออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผลการสอนและนำมากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1.ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบหลักการของรูปแบบ
- 2.หลักการของรูปแบบ
- 3.วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
4. การจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน(MSPAPC STEP)
 - 4.1 ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation)
 - 4.2 ขั้นเฝ้าหาความรู้ (Search)
 - 4.3 ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ(Practice/Action)
 - 4.4 ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service)
 - 4.5 ขั้นชื่นชมผลงาน(Presentation)
 - 4.6 ขั้นสืบสานพัฒนา(Continue)

5.การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบ

การตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นดำเนินการ การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

แหล่งข้อมูล

การประเมินร่างรูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 2 ท่านผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์พระราชา 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและการประเมินผล 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แบบประเมินความเหมาะสมของ(ร่าง)รูปแบบการเรียนรู้

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ใช้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ น้อยที่สุด

(ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

และตอนที่ 2 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆต่อรูปแบบ

2.แบบประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบ 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นต่อข้อความต่างๆ โดยกำหนดระดับความคิดเห็น 3 ลักษณะคือ

ค่าคะแนน +1 หมายถึง มีความเห็นว่า สอดคล้อง

ค่าคะแนน 0 หมายถึง มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ

ค่าคะแนน -1 หมายถึง มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง (ประกอบ กรรณสูตร, 2528)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นการประเมินลักษณะข้อคำถาม ภาษา, นำแบบประเมินที่ได้รับคืน มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. ≤ 1) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบและเอกสารประกอบรูปแบบ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต้องมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละรายการ มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้อง ส่วนข้อที่มีค่าความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 นำมาพิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำแบบประเมินมา ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็น

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยส่งทางไปรษณีย์ พร้อมแนบรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น แบบประเมินความเหมาะสม ใส่ซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของส่งกลับ เพื่อความสะดวกในการส่งคืนผู้วิจัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ใกล้ ได้นำไปมอบให้ด้วยตนเอง ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์

2. นำแบบประเมินที่ได้รับคืน มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. ≤ 1) นำมาพิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครูเพื่อ นำไปทดลองใช้ในขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

วัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

การดำเนินการในขั้นนี้ เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพและมาปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์มาทดลองใช้ โดยมีการดำเนินการดังนี้

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ห้อง ได้แก่ นักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยนักเรียนมีความสมัครใจร่วมใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

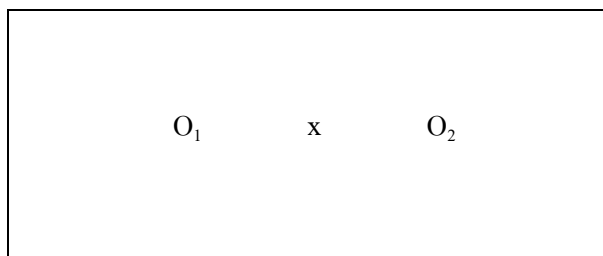
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการมีจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินการมีจิตสาธารณะ

แบบแผนการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มการประเมินก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest – Posttest Design) โดยมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้ (Kerlinger, 1986.p.295)

เมื่อ O₁ หมายถึง คะแนนประเมินก่อนการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

X หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

O₂ หมายถึง คะแนนประเมินหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบการทดลองโดยเลือกรูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มมีการประเมินก่อนและหลังการทดลอง (one Group – Posttest Design) และเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยประสานงานกับประธานสาขา ที่ประสงค์จะส่งนักศึกษาเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบและเลือกหมู่เรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยมีกิจกรรมการประชุมชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาเพื่อให้ทราบเป้าหมาย และ แนวทางและการปฏิบัติตนตลอดระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการรู้ และทำการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ใช้เวลา.1. .30 ชั่วโมงและนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ใน 4 เนื้อหาการเรียนรู้ ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 16 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน ได้แก่ เดือน 13 กรกฎาคม 2563-13 สิงหาคม 2563 หลังจากจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนแล้วทำการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิต

สาธารณะ ตามตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาครู

วันเดือนปี	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ระยะเวลา(ชั่วโมง)
Pre –test 13 กรกฎาคม 2563	ประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู ในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ก่อน ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้	1.30
16 กรกฎาคม 2563	1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้	4
23 กรกฎาคม 2563	2 การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4
30 กรกฎาคม 2563	3. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4
6 สิงหาคม 2563	4. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	4
รวม	4 แผนการจัดการเรียนรู้	16 ชั่วโมง
Post –test 20 สิงหาคม 2563	ประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู ในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะหลัง ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้	1.30

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์
พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับ
นักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็น
ครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่วิธีแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์
พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับ
นักศึกษาครู องค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของ
รูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนย่อย
(MSPAPC STEP) ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นใฝ่หาความรู้ (search) ขั้นนำสู่การฝึก
ปฏิบัติ (Practice/Action) ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) ขั้นชื่นชมผลงาน
(Presentation) ขั้นสืบสานพัฒนา(Continue)และ5)การวัดและประเมินผล

และได้จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบ ได้แก่คู่มือการใช้ และแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผน
บริหารการสอน จำนวน 4 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย หัวข้อเนื้อหาประจำบท วัตถุประสงค์การ
เรียนรู้ วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะ

แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิต
สาธารณะมีรายละเอียดในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่
21 และการประเมินจิตสาธารณะ และกำหนดโครงสร้างของแบบประเมิน

2.2 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู
ในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะโดยศึกษาในด้าน จุดมุ่งหมายของการประเมิน
องค์ประกอบของแบบประเมิน วิธีเขียนแบบประเมินและ เกณฑ์การให้คะแนน

2.3 กำหนดกรอบการประเมิน ได้แก่ พฤติกรรมที่พึงชี้ คุณธรรมจริยธรรมและ
การมีจิตสาธารณะสำหรับครู แบบประเมินมีลักษณะ พฤติกรรมแต่ละด้านมีการประเมิน 4 ระดับ
กำหนดเกณฑ์คุณภาพ ดังนี้

เกณฑ์คุณภาพ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติดีมาก

เกณฑ์คุณภาพ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติได้ดี

เกณฑ์คุณภาพ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติพอใช้

เกณฑ์คุณภาพ 1 หมายถึง ไม่มีการดำเนินการ

2.5 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity)
โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการสอน 2 คน การวัดและประเมิน 1 คน และด้าน
ศาสตร์พระราชา 2 คน รวมจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรง ตามประเด็นที่ต้องการประเมิน
และความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยการหาค่า IOC (Index of Item of Objective
Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีค่า 0.50 ขึ้นไป ส่วนข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.50 นำมาปรับปรุงแก้ไข
โดยมีผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คืออยู่ในระหว่าง 0.60-1.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการประเมินจิตสาธารณะ
ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของ

คะแนนก่อนและหลังก่อนการประเมิน โดยใช้สถิติทดสอบที แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependant) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้าน ผลผลิต

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักศึกษาครูคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 สาขา ภาษาอังกฤษ จำนวน 35 คนที่เรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้ ที่ทดลองใช้รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษาคือ ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการ ใช้ รูปแบบการเรียนรู้ที่ที่ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ
2. การดำเนินการสร้างแบบประเมินประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูต่อรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความ ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ มีลักษณะแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ ระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยมีการแปลความค่าของคะแนนดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, : 30)

แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของ Likert โดยประเมินใน 3 ด้านได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยมีข้อคำถาม 30 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม โดยการหาค่า IOC (Index of Item of objective Congruence) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .80 – 1.00 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าคะแนนมากกว่า .50 มาจัดทำเป็นแบบประเมิน โดยปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ซ้ำกันและปรับลดลงเหลือ 30 ข้อ และนำไปใช้กับนักศึกษาหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยมากกว่า 3.51 หลังจากนั้น สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัยจัดทำรูปแบบฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อพัฒนานักศึกษาครู ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตอาสา สำหรับนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาศภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการวิเคราะห์เอกสารเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

ผลการศึกษาศภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครูจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จำนวน 4 หมู่เรียนที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 115 คนผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพข้อมูลพื้นฐาน	N = 115	ร้อยละ
		ความถี่	
1	เพศ		
	ชาย	42	36.52
	หญิง	73	63.48
2	สังกัดสาขาวิชา		
	การศึกษปฐมวัย	50	43.47
	ภาอังกฤษ	65	56.53
3	เคยเข้ารับการพัฒนาดตนเองด้านการพัฒนาคุณธรรม		
	จริยธรรมและจิตสาธารณะหรือไม่		
	เคย	20	17.40
	ไม่เคย	95	82.60

จากตาราง 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศเป็นเพศชาย ร้อยละ 36.52 เพศหญิง ร้อยละ 63.48 สังกัดสาขา วิชา ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 56.53 สาขาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 43.47 ส่วนข้อมูลประสบการณ์การเข้ารับการพัฒนาดตนเองด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และจิตสาธารณะ เคยร้อยละ 17.40 และไม่เคยร้อยละ 82.60

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ข้อ	รายการ	N =115		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
	ด้านคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์			มาก
1	นักศึกษาเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ของตนเอง	3.63	0.71	
2	นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างเต็มความสามารถ	3.58	0.79	มาก
3	นักศึกษาเป็นผู้ที่ใช้จ่ายอย่างประหยัด เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง	3.53	0.79	มาก
4	นักศึกษามีความยุติธรรม ไม่ลำเอียงกับกับเพื่อน อาจารย์ และบุคคลอื่นๆในสังคม	3.83	0.54	มาก
5	นักศึกษาเป็นผู้มีความเข้มแข็งอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบและแก้ไขอย่างไม่ย่อท้อ	2.84	0.58	ปานกลาง
6	นักศึกษาเป็นผู้มีความเสียสละเพื่อผู้อื่นและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมอยู่เสมอ	2.58	0.56	ปานกลาง
7	นักศึกษามีความขยันหมั่นเพียร ในการเรียนรู้และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ	3.42	0.65	ปานกลาง
8	นักศึกษาเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลาสามารถเป็นแบบอย่างของการเป็นครูที่ดีได้	3.25	0.67	ปานกลาง
9	นักศึกษามีความภาคภูมิใจ รัก ศรัทธาเชื่อมั่น ในการที่จะประกอบอาชีพครูในอนาคต	3.54	0.84	มาก
10	นักศึกษาเป็นผู้ไม่ประทุษร้ายต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ	3.25	0.57	ปานกลาง
	รวม	3.69	0.71	มาก

ข้อ	รายการ	N=115		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
	คุณธรรมจริยธรรมด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ			
11	นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโลก และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2.81	0.50	ปานกลาง
12	นักศึกษาเป็นผู้ที่มีจิตวิทยา สามารถให้คำปรึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้	3.21	0.79	ปานกลาง
13	นักศึกษามีความสามารถด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	3.28	0.75	ปานกลาง
14	นักศึกษาเป็นผู้มีความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	3.02	0.87	ปานกลาง
15	นักศึกษาเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี	3.49	0.58	ปานกลาง
16	นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษา สามารถ จะดำเนินการได้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพครู	2.64	0.57	มาก
17	นักศึกษาคิดว่าตนเองมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน และมีจิตวิญญาณความเป็นครู	4.55	0.57	มาก
18	นักศึกษาเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีและพร้อมจะประกอบอาชีพครู	4.35	0.64	มาก
19	นักศึกษามีแรงบันดาลใจ เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และเป็นผู้สร้างนวัตกรรม	3.52	0.68	มาก
20	นักศึกษามีการสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ และเป็นผู้สร้างนวัตกรรมได้	3.21	0.98	ปานกลาง
21	นักศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้รอบด้าน	3.34	0.49	ปานกลาง
22	นักศึกษามีความสามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีความสุข	3.48	0.98	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู(ต่อ)

ข้อ	รายการ	N = 175		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
23	นักศึกษาไม่เคยไม่เรียกร้องประโยชน์อำิสสินจ้างจากผู้ใดนอกสถานที่	4.50	0.59	มาก
24	นักศึกษา สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ และพร้อมเข้ารับการพัฒนาในวิชาชีพครู	3.54	0.68	มาก
25	นักศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้วางแผนการทำงาน การแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจได้	3.18	0.69	ปานกลาง
26	นักศึกษา บอกความสัมพันธ์เชื่อมโยง เหตุและผล ของสิ่งที่ศึกษา และประมวลผลกระทบที่มีความซับซ้อนได้	3.62	0.69	มาก
27	นักศึกษาระบุประเด็นและตั้งคำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความกระจ่างเพื่อนำไปสู่ แนวทางการแก้ไขปัญหา	3.41	0.67	ปานกลาง
28	นักศึกษาตัดสินใจหรือคัดสรรวิธีแก้ปัญหาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และหลักฐานเชิงประจักษ์	3.40	0.59	ปานกลาง
29	นักศึกษาใช้กระบวนการหรือวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหาโดยเชื่อมโยงความรู้ทางการเรียนการสอนและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	3.34	0.56	ปานกลาง
30	สรุปการเรียนรู้จากประสบการณ์ หรืออธิบายผลการเรียนรู้ของตนและกลุ่มได้	3.47	0.65	ปานกลาง
รวม		3.46	0.64	ปานกลาง
ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21				
31	นักศึกษาสามารถกระทำตนให้เป็นที่ยอมรับสำหรับทุกคน	4.24	0.72	มาก
32	นักศึกษามีความ ความสามารถในการ ครองตน ครองคน และครองงาน	3.18	0.68	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู(ต่อ)

ข้อ	รายการ	N = 115		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
33	นักศึกษาเป็นผู้มีสุขภาพดี บุคลิกสง่างาม	3.52	0.89	มาก
34	นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านวาทศิลป์	3.49	0.88	ปานกลาง
35	นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน	2.98	0.98	ปานกลาง
36	นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความหนักแน่นและอดทน	4.23	0.89	มาก
37	นักศึกษามีความสามารถในการชี้แจงหรือชี้แนะถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	3.05	0.68	ปานกลาง
38	นักศึกษามีความรักและปรารถนาดีแก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.58	0.95	ปานกลาง
39	นักศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความคิด การพูดและความประพฤติที่ดีงาม	4.05	0.49	มาก
40	นักศึกษายึดหลักการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการสร้างความสามัคคีเป็นหมู่คณะ	3.49	1.00	ปานกลาง
41	นักศึกษาเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาสังคม	2.51	0.97	ปานกลาง
42	นักศึกษาเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติ	3.37	0.67	ปานกลาง
รวม		3.10	0.81	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู(ต่อ)

ข้อ	รายการ	N = 115		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู				
43	มีน้ำใจช่วยเหลือและดูแลคนในครอบครัวและผู้อื่น	3.56	0.89	มาก
44	เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อ แม่ครูอาจารย์	4.49	0.88	มาก
45	ช่วยเหลืองานอื่นๆในบ้าน ในห้องเรียน ในมหาวิทยาลัย แม้ไม่ใช่หน้าที่	2.99	0.95	ปานกลาง
46	ใช้น้ำ ใช้ไฟอย่างประหยัดและซื้อของใช้ส่วนตัวเท่าที่ จำเป็นและเป็นประโยชน์	3.23	0.89	ปานกลาง
47	ไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง	3.05	0.65	ปานกลาง
48	แบ่งปันและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ใช้ของส่วนรวม ร่วมกัน	2.58	0.95	ปานกลาง
49	แสดงออกถึงความเป็นผู้มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู อาจารย์	4.05	0.59	มาก
50	ช่วยรักษาความสะอาดของบริเวณห้องเรียนและรักษา ทรัพย์สินของคณะและมหาวิทยาลัย	3.40	1.00	ปานกลาง
51	ปฏิบัติตาม ข้อบังคับระเบียบและกฎหมาย ของ มหาวิทยาลัยและสังคม	2.51	0.97	ปานกลาง
52	รู้สึกเมตตา และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าด้วย ความเต็มใจ	3.20	0.88	ปานกลาง
53	แสดงความรับผิดชอบเมื่อกระทำผิดและเห็นการกระทำ ผิดเป็นเรื่องน่าอาย	3.12	0.89	ปานกลาง
54	เป็นแบบอย่างในการใช้สิ่งของที่ผลิตจากธรรมชาติ ใช้ ถุงพลาสติกเท่าที่จำเป็น	2.86	0.88	ปานกลาง
55	ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด	4.52	0.96	มากที่สุด
รวม		3.35	0.87	ปานกลาง
รวมทั้ง 4 ด้าน		3.40	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาครูมีสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รองลงมาได้แก่ ด้านด้านคุณธรรมจริยธรรมมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และด้าน จิตสาธารณะสำหรับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 และด้านที่น้อยที่สุดในระดับปานกลางได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ได้พัฒนารูปแบบนี้พัฒนาจากแนวคิดของเมเกอร์ (Mager, 1975) ที่ได้ ระบุ ว่ามีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์การเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน และการประเมินผลการสอนและการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับแนวคิดศาสตร์พระราช และการศึกษาข้อมูลพื้นฐานได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบดังนี้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ความสำคัญและความเป็นมาของรูปแบบ

คริสต์ศตวรรษที่ 21 เป็นคริสต์ศตวรรษที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นหลายต่อหลายอย่าง ที่ส่งผลต่อชีวิตของคนในสังคมอย่างมากท่ามกลางความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การปฏิบัติงาน ของมนุษย์ในสังคมทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมายสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือการขาดคุณธรรม จริยธรรมการจัดการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งโดยต้องจัดการศึกษาเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคน มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงามครูไทยในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องได้ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของเด็กไทยเสียใหม่ ให้รู้จักการสร้างสรรค์ ร่วมกันวางแผน รู้จักแยกแยะ รู้จักประยุกต์ วิจัยค้นคว้า สร้างผลงาน วางแผนและประมวลผลเป็น ซึ่งตัวแปรที่สำคัญในเรื่องนี้คือครู 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆที่มี มาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่างๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ และ 3) **ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม** ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรมจริยธรรมและเป็นบุคคลหนึ่งในสังคมที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้นๆมีแนวทางในการปฏิบัติตนต่อตนเองและสังคมที่เหมาะสม โดยที่ครูออกแบบการเรียนรู้เป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กสามารถสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2560 มาตรา 257 การปฏิรูปประเทศ ตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อบรรลุ เป้าหมาย ดังต่อไปนี้ 1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการ พัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและ จากวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 – 2574) ได้กล่าวว่า“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลง ของโลก ในศตวรรษที่ 21” มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ 1) คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรอบแนวคิดของศาสตร์พระราชา เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ เป้าหมายของศาสตร์พระราชา เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

พอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน เงื่อนไขพื้นฐาน (คุณธรรมนำความรู้) และตามที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กล่าวในรายการ "ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" วันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 เวลา 20.15 น. กล่าวว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์แห่งการดำรงอยู่ ของชาติไทย มาอย่างต่อเนื่อง ยาวนานกว่า 800 ปีแล้วก็ตาม ก็ยังคงเป็นสถาบันหลักในการสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ และเป็น “สายธารอันชุ่มฉ่ำ” แห่งการพัฒนาความเป็นอยู่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของปวงชนชาวไทยอย่างยั่งยืนตลอดไป จะร่วมกันปฏิรูปประเทศ และสนับสนุนให้มีรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย ปกครองประเทศ ด้วยหลักนิติธรรมมีธรรมาภิบาล จะเป็นคนดี มีคุณธรรม ร่วมกันนำพาประเทศชาติ ไปสู่อนาคตและความสงบสุขที่ยั่งยืน จะรู้จักสามัคคี เพื่อชาติศาสน์กษัตริย์ และประชาชน และจะประพฤติปฏิบัติตน ตามรอยพระยุคลบาท ในแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยน้อมนำ “ศาสตร์ของพระราชา” มาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์ เพื่อสืบสานพระบรมราชปณิธาน และเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของราชอาณาจักรไทยสืบไปศาสตร์พระราชา ได้แก่แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชการที่ 9 ที่มีความมุ่งมั่น รอบด้านมองการณ์ไกลและเน้นความยั่งยืนยาวนาน ก่อนที่ประชาคมโลกจะตื่นตัว เป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งยกระดับ คุณภาพชีวิตของคนไทย องค์ประกอบของศาสตร์พระราชาคือการศึกษา สุขภาพ การเพิ่มผลิตภาพ การผลิต การค้นคว้าวิจัย การบริหารความเสี่ยง การอนุรักษ์ธรรมชาติ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคน และศาสตร์พระราชา เป็นองค์ความรู้ที่ว่าด้วยเรื่อง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนคนไทยเป็นสำคัญโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ ‘การพัฒนาที่ยั่งยืน’ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของคน โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ให้คนมีความสุข โดยต้องคำนึงเรื่องสภาพภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ และภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม แม้ว่าวิถีการพัฒนามีหลากหลาย แต่ที่สำคัญคือนักพัฒนาจะต้องมีความรัก ความห่วงใย ความรับผิดชอบ และการเคารพในเพื่อนมนุษย์ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติ และเป็นเรื่องของจิตใจ” โดยมีหลักการของศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยหลักสำคัญคือ

1. จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะหลักการนำทาง ประกอบด้วยสามห่วง สองฐาน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัว มีฐานความรู้ และ ฐานคุณธรรม

2. วิธีการของศาสตร์พระราชาคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เข้าใจ หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การใช้และแสวงหาข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์และการวิจัย การทดลองใช้จนได้ผลจริงก่อน เข้าถึง หมายถึงการระดมจากข้างใน เข้าใจกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา และสร้างปัญญาสังคม พัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่ประชาชนเริ่มต้นด้วยตนเอง พึ่งพาตนเองได้ และมีต้นแบบในการเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้

3. การประยุกต์แห่งศาสตร์พระราชา ต้องทำให้ด้วยความรัก ความปรารถนาและด้วยใจ ต้องประยุกต์ใช้อย่างยั่งยืน ไม่ยึดติดตำรา ปรับตามบุคคล ภูมิสังคม สภาพพื้นที่และสถานการณ์

4. ผลลัพธ์ ของศาสตร์พระราชา คือแผ่นดินโดยธรรมและประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ตามพระปฐมบรมราชโองการ พออยู่พอกิน และ รู้รักสามัคคี อันเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน(อานนท์ สักดิ์วรวิญญู, 2555)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอน (Teaching Learning Model) หรือระบบการสอน คือ โครงสร้างองค์ประกอบการดำเนินการสอน ที่ได้รับการจัดเป็นระบบสัมพันธ์สอดคล้องกับ ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ โดยทั่วไปมักประกอบด้วย ทฤษฎีหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะอันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะรูปแบบนั้นกำหนด แต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ผู้เรียนตามจุดเน้นด้วย ขั้นตอน วิธีการ องค์ประกอบที่แตกต่างกันไป ซึ่งรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นด้านการบูรณาการและ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (psycho-motor domain) โดยใ้การบูรณาการเนื้อหาโดยบูรณาการศาสตร์พระราชา ได้แก่แนวทางการพัฒนาของในหลวงรัชการที่ 9 และรัชกาลที่ 10 ที่มีความลุ่มลึก รอบด้านมองการณ์ไกลและเน้นความยั่งยืนยาวนานเพื่อนำไปพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

สำหรับคุณธรรมจริยธรรมของครู คุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของคนทุกคน และทุกวิชาชีพ สำหรับอาชีพครู หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมจริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพ อาจมีผลร้ายต่อตนเอง สังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วยดังนั้นนักศึกษาครูควรมีคุณธรรมใน 4 ด้านได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่พึง

ประสงค์ ด้านคุณธรรมด้านมาตรฐานความรู้วิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านจิตสาธารณะ อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2539 ครูสภาประกาศใช้จรรยาครูในวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2539 และล่าสุด ได้มีประกาศกรรมการครูสภา เรื่องมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562) ได้กำหนดมาตรฐานทั้งด้านความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ได้แก่จรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับครูสภา และการประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การดังนั้นผู้ที่เป็นครูจึงต้องมีคุณธรรมซึ่งเป็น คุณสมบัติที่เป็นความดี ความถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของครู และเป็นแรงผลักดันให้ครูกระทำหน้าที่ของครูอย่างถูกต้องเหมาะสม ได้อย่างสมบูรณ์และพิณสุดา สิริธรรังศรี (2557) ได้เสนอรายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้ในหัวข้อ"การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ ๒๑" สรุปคุณลักษณะครูไทยที่มีคุณภาพจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้นำให้ 2) มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการจัดการเรียนรู้ 3) มีทักษะการสื่อสาร 4) อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 5) ตื่นรู้ ทันสมัยทันเหตุการณ์ 6) ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร 7) สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน 8) ใฝ่คว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง 9) เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม 10) รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย 11) ภาควุมใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก 12) ยอมรับและเป็นผู้ผ่านการเปลี่ยนแปลง และ 13) มีความพร้อมและปรับปรุงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมรวมทั้งควรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ อันหมายถึงคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มีความพร้อม ความสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีหลายระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนและสังคม รวมถึง การใช้และการรักษาส่งของที่เป็นของส่วนรวมด้วยดังนั้นการปลูกฝังนักศึกษาครู ควรมีการปลูกฝัง ส่งเสริมหรือพัฒนาจิตสาธารณะที่จะช่วยให้ปลูกจิตสำนึกของการเป็นครูที่ดีท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันซึ่งในการผลิตครูจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและผลิตครูที่ดีที่สังคมต้องการ ซึ่งการปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวควรประยุกต์ใช้แนวคิดของศาสตร์พระราชาเป็นกลไกในการขับเคลื่อน ซึ่งกลยุทธ์และวิธีการพัฒนาจิตสาธารณะมีหลายวิธี ทั้งนี้ควรมีการนำมานาบูรณาการในรายวิชาตามหลักสูตรครูศาสตร์บัณฑิตอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีปรากฏในคำอธิบายรายวิชาที่เกี่ยวกับศาสตร์พระราชาดังนั้นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีขั้นตอนกระบวนการที่สามารถสอดแทรกหรือประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาจึงเป็นเรื่องสำคัญ จากความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดการศึกษาโดยการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนา

คุณธรรมและจริยธรรมของครูและจิตสาธารณะ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาของรัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาครูเพื่อสร้างครูดีที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป
หลักการของรูปแบบ 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนวิเคราะห์แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2. รูปแบบการสอนนี้เป็นรูปแบบที่เน้นการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ ความตระหนัก การปฏิบัติ นำศาสตร์พระราชามาใช้ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและจิตสาธารณะ 3. การจัดการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการ แนวคิดของศาสตร์พระราชาที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม เพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะและมีการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
วัตถุประสงค์ของรูปแบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์ของรูปแบบดังนี้ 1. เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาครู 2. เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู
กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ได้นำเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ 1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เนื้อหา ศาสตร์พระราชาได้แก่หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ ได้แก่ 1.1 ความพอประมาณ หมายถึงความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ 1.2 ความมีเหตุผล หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก

การกระทำนั้นๆอย่างรอบคอบ

1.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกลโดยผ่านเงื่อนไข มีฐานความรู้ และ ฐานคุณธรรม

2. ศาสตร์พระราชาด้านการศึกษาของรัชกาลที่ 10 เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ความเสมอภาคและเท่าเทียม การสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน คือ มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย

การดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู โดยมีขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอนดังนี้ ซึ่งเรียกย่อว่า MSPAPC STEP ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน (MSPAPC STEP)

1. ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ได้แก่ ขั้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าความสำคัญ เกิดแรงบันดาลใจการเรียนรู้ในเนื้อหาและศาสตร์พระราชา โดยผ่านการเรียนรู้ จากคำถาม การวิเคราะห์ สถานการณ์ การยกตัวอย่าง กรณีศึกษา หรือสื่อต่างๆ

2 ขั้นเฝ้าหาความรู้ (Search) ได้แก่ขั้น การวิเคราะห์ กำหนดแนวคิดศาสตร์พระราชา การเรียนรู้บทเรียนเนื้อหาใหม่จากครู และผู้เรียนเรียนรู้ สืบค้นด้วยตนเอง และเรียนรู้จากสื่ออื่นๆ

3 ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) ได้แก่ขั้นการวางแผนการปฏิบัติการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนดและลงมือปฏิบัติกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ตามเนื้อหาและแนวคิดที่กำหนด

4.ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) ได้แก่ขั้น การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้/จัดทำโครงการ กิจกรรม ที่เน้นการบริการแก่สังคม ที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและจิตสาธารณะ

5 ขั้นชื่นชมผลงาน (Presentation) ได้แก่ ขั้นที่ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ในรูปแบบต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชื่นชม วิพากษ์ผลงาน โดย ครู ผู้เรียน เพื่อน ใน รูปแบบ เดี่ยว กลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ และนำเสนอรายงานผลในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำเสนอด้วยวาจา เอกสาร และการจัดนิทรรศการ หรือรูปแบบอื่นๆที่เหมาะสม

6 ขั้นสืบสานพัฒนา (Continue) ได้แก่การให้ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่งที่ได้ดำเนินการในการเรียนรู้นำไปใช้ในชีวิตต่อไปหรือขยายผลให้ผู้อื่นปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

วิธีการวัดและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและจิตสาธารณะ

1. ใช้การประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ โดยมีการประเมิน 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ตามช่วงคะแนนที่กำหนด

2. การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู โดยมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.5 ขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

1. ใช้แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู และจิตสาธารณะจากการสถานการณ์ที่กำหนด

2. ใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตาราง 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

รายการประเมิน	n= 5		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ			
1.1 แสดงความเป็นมาของรูปแบบตรงประเด็น	4.00	0.71	มาก
1.2.นำเสนอความสำคัญของรูปแบบกระชับชัดเจน	4.20	0.84	มาก
1.3.ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย เหมาะสม	4.20	0.84	มาก
1.4.สะท้อนให้เห็นความสำคัญชัดเจน	4.00	1.00	มาก
2.หลักการของรูปแบบ			
2.1.หลักการของรูปแบบมีความชัดเจน สะท้อนถึงจุดเน้นของรูปแบบ	4.00	0.89	มาก
2.2. สามารถเป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนได้	4.40	0.89	มาก
2.3. หลักการของรูปแบบมีความสมเหตุสมผล	4.00	0.71	มากที่สุด
2.4. หลักการแสดงจุดเน้นของรูปแบบได้อย่างเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
3.วัตถุประสงค์ของรูปแบบ			
3.1. สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบการเรียนรู้	4.20	0.84	มาก
3.2 วัตถุประสงค์แสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4.40	0.89	มาก
3.3. วัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	3.80	0.45	มาก
3.4. วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความเฉพาะเจาะจง เข้าใจง่าย	3.20	0.45	ปานกลาง

ตาราง 4 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชา เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู (ต่อ)

4.เนื้อหา			
4.1. มีการระบุเนื้อหาที่เหมาะสมที่ใช้ในการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2. มีเนื้อหาสาระในการบูรณาการทั้งด้านความรู้ และศาสตร์พระราชา	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3. เนื้อหาที่กำหนด สามารถประยุกต์สอดแทรก ศาสตร์พระราชาได้อย่างเหมาะสม	3.40	0.55	ปานกลาง
4.4. มีแนวคิดตามศาสตร์พระราชา ที่เหมาะสมกับ เป็นปัจจุบัน	4.60	0.55	มากที่สุด
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้			
5.1. ความชัดเจนของกระบวนการเรียนการสอน ที่กำหนดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	3.20	0.45	ปานกลาง
5.2. ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	4.60	0.55	มากที่สุด
5.3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับไว้เป็นลำดับ ขั้นตอน	4.60	0.55	มากที่สุด
5.4. ขั้นตอนการสอนเหมาะสมกับการนำไป ประยุกต์ใช้ใช้กับ นักศึกษาครู	3.60	0.55	มาก
6.การวัดและประเมินผล			
6.1. มีความเหมาะสมของแนวทางการประเมิน และเกณฑ์	4.40	0.55	มาก
6.2. มีความเฉพาะเจาะจงและเหมาะสม สามารถวัดได้ จริง	3.80	0.45	มาก
6.3. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ รูปแบบ และกิจกรรมของรูปแบบ	4.60	0.55	มากที่สุด
6.4. แสดงวิธีการวัดประเมินผล และเครื่องมือวัดที่ชัดเจน	3.20	0.45	มาก
รวมเฉลี่ย	4.11	0.61	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 โดยมีความเหมาะสม มากที่สุด ได้แก่ มีเนื้อหาสาระในการบูรณาการทั้งด้านความรู้และศาสตร์พระราชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมา ได้แก่ หลักการแสดงจุดเน้นของรูปแบบได้อย่างเหมาะสม มีการระบุเนื้อหาที่เหมาะสมที่ใช้ในการเรียนรู้ มีแนวคิดตามศาสตร์พระราชา ที่เหมาะสมกับ. ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับไว้ การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และกิจกรรมของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

ตาราง 5 ผลการประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

ข้อ	รายการประเมิน	n=5	ความสอดคล้อง
		ค่า IOC	
1	ความสอดคล้องของความสำคัญความเป็นมา หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	1.00	สอดคล้อง
2	ความสอดคล้องของหลักการของรูปแบบและเนื้อหาที่กำหนด	1.00	สอดคล้อง
3	ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของรูปแบบกับเนื้อหา	1.00	สอดคล้อง
4	ความสอดคล้องของเนื้อหา กับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง
5	ความสอดคล้องของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 ขั้นตอน กับวัตถุประสงค์	1.00	สอดคล้อง
6	ความสอดคล้องของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 6 ขั้นตอน กับการวัดประเมินผล	0.80	สอดคล้อง
7	ความสอดคล้องของการวัดประเมินผลกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	n=5	ความสอดคล้อง
		ค่า IOC	
8	ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลกับเนื้อหาและกระบวนการจัดกิจกรรม	0.80	สอดคล้อง
9	ความสอดคล้องของวิธีการวัดและเกณฑ์การวัดผลของรูปแบบ	0.80	สอดคล้อง
10	ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้	0.80	สอดคล้อง

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องทุกรายการมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีรายการที่มีค่าความสอดคล้องมากที่สุด คือมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ได้แก่ ความสอดคล้องของหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ความสอดคล้องของหลักการของรูปแบบและเนื้อหาที่กำหนด ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของรูปแบบ กับเนื้อหา ความสอดคล้องของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน กับวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องของการวัดประเมินผลกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนรายการอื่นๆ มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.80

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test dependent)

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	ก่อนการใช้รูปแบบ		หลังการใช้รูปแบบ		t	p (1-tailed)
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	35	50	21.89	2.67	40.66	3.32	28.73 *	0.00

หมายเหตุ: *p< .05

จากตาราง 6 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.32 และผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านการมีจิตสาธารณะ ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test dependent)

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	ก่อนการใช้รูปแบบ		หลังการใช้รูปแบบ		t	p (1-tailed)
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	35	30	17.29	1.96	25.43	1.65	21.16 *	0.00

หมายเหตุ: *p< .05

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.96 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 และผลการเปรียบเทียบมีจิตสาธารณะ หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจ มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู ในภาพรวม

ด้าน	ความพึงพอใจด้าน	N=35		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความพึงพอใจ
1	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.21	0.60	มาก
2	ด้านกระบวนการ	4.03	0.70	มาก
3	ด้านผลผลิต	3.86	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.03	0.68	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สร้างขึ้น พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และมี ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รองลงมาคือด้านกระบวนการและผลผลิตตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจ มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ข้อ	รายการ	N =35		ระดับความ พึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า				
1	มีการชี้แจงการใช้รูปแบบอย่างชัดเจนก่อนการใช้รูปแบบ	4.54	0.51	มากที่สุด
2	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดกิจกรรม	3.89	0.72	มาก
3	ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแลการจัด กิจกรรม	4.57	0.56	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมตามรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาด้าน คุณธรรมจริยธรรม	4.31	0.58	มาก
5	ความเชี่ยวชาญของผู้สอน	4.29	0.62	มาก
6	ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา	4.66	0.59	มากที่สุด
7	มีเกณฑ์และวิธีการวัดประเมินผลที่ชัดเจน	4.00	0.64	มาก
8	ความเหมาะสมของห้องเรียน สื่อวัสดุอุปกรณ์	3.43	0.61	ปานกลาง
	รวม	4.21	0.60	มาก
ด้านกระบวนการ				
9	กิจกรรมของรูปแบบสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.06	0.68	มาก
10	มีกิจกรรมหลากหลายและสามารถพัฒนาผู้เรียนด้าน คุณธรรมจริยธรรมและ จิตสาธารณะได้	4.63	0.49	มากที่สุด
11	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั่วถึง	3.91	0.74	มาก
12	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูและกลุ่มเพื่อนได้เป็น อย่างดี	3.89	0.68	มาก
13	การจัดกิจกรรมเป็นไปตามเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง	3.94	0.76	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	N=35		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
14	การดำเนินงานใช้รูปแบบเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.54	0.56	มากที่สุด
15	มีการยืดหยุ่นในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมตามความเหมาะสม	3.89	0.72	มาก
16	สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้/การเรียนรู้และชีวิตประจำวัน	4.03	0.79	มาก
17	กิจกรรมสนองต่อแนวคิดศาสตร์พระราชา	3.89	0.68	มาก
18	มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร	3.94	0.76	มาก
19	มีการวัดประเมินผลการเรียนที่เน้นการปฏิบัติ	4.11	0.68	มาก
20	ชั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation)	3.91	0.70	มาก
21	ความเหมาะสมขั้นเฝ้าหาความรู้ (Search)	4.00	0.77	มาก
22	ความเหมาะสมขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action)	3.97	0.62	มาก
23	ความเหมาะสมขั้นขึ้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service)	3.94	0.76	มาก
24	ความเหมาะสมขั้นชื่นชมผลงาน (Presentation)	3.91	0.70	มาก
25	ความเหมาะสมขั้นสืบสานพัฒนา(Continue)	3.94	0.73	มาก
รวม		4.03	0.70	มาก
ด้านผลผลิต				
26	นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และมีจิตสาธารณะ	3.94	0.80	มาก
27	นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดศาสตร์พระราชา	4.09	0.66	มาก
28	นักศึกษาสามารถนำแนวทางของศาสตร์พระราชาไปใช้ในการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆและรับใช้สังคม	3.49	0.66	ปานกลาง
29	นักศึกษามีกระบวนการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	3.77	0.91	มาก
30	นักศึกษาสามารถประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราชาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	4.03	0.71	มาก
รวม		3.86	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย		4.03	0.68	มาก

จากตาราง 9 พบว่า นักศึกษาครูศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และ จำแนกเป็นรายด้านในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดคือ มีการชี้แจงการใช้รูปแบบอย่างชัดเจนก่อนการใช้รูปแบบ ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาตลอดการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา และพอใจในระดับมาก รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมตามรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ความเชี่ยวชาญของผู้สอน และ มีเกณฑ์และวิธีการวัดประเมินผลที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก ส่วนความเหมาะสมของห้องเรียน สื่อวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมในระดับมากที่สุด ได้แก่การมีกิจกรรมหลากหลายและสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จิตสาธารณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 และมีการดำเนินงานใช้รูปแบบเป็นไปตามแผนที่กำหนด ส่วนข้ออื่นๆ มีความพึงพอใจมากทุกรายการ

ด้านผลผลิต นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก 4 รายการ ได้แก่ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดศาสตร์พระราช นักศึกษาสามารถประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราชไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และมีจิตสาธารณะ และมีกระบวนการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 1 รายการ ได้แก่ นักศึกษาสามารถนำแนวทางของศาสตร์พระราชไปใช้ในการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆและรับใช้สังคม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตอาสา สำหรับนักศึกษาครู

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัย

1 เพื่อศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครู

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

4. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตอาสา สำหรับนักศึกษาครู

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และ จิต
สาธารณะ

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรม
ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาคู ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ภาค
เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ในภาค
เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 115 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

- ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21
และจิตสาธารณะของนักศึกษาคู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

เครื่องมือที่ใช้

. แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาเรื่อง สภาพการการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูใน
ศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาคู

. การสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่
21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาคู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็น
ครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน
ของผู้ตอบ และ ตอนที่ 2 สภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ
สำหรับครู 21 จำแนกเป็น 4 ด้านได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม
ด้านมาตรฐานความรู้วิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านจิตสาธารณะ
สำหรับครู ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating scale 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำ
แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดย

พิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมของหัวข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านเนื้อหา รูปแบบการเรียนรู้ที่ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบโดยประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (ร่าง) รูปแบบการเรียนรู้ที่ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม ความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนรู้ที่ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ที่ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการเรียนรู้ โดยสรุปข้อมูลจาก การศึกษาแนวคิด การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม แนวคิดศาสตร์พระราชที่เหมาะสมกับเนื้อหาในรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ นำมากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบได้ 5 องค์ประกอบได้แก่

- 1.ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบหลักการของรูปแบบ
- 2.หลักการของรูปแบบ
- 3.วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
4. การจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน(MSPAPC STEP)

- 4.1 ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation)
- 4.2 ขั้นเฝ้าหาความรู้ (Search)
- 4.3 ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ(Practice/Action)
- 4.4 ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service)
- 4.5 ขั้นชื่นชมผลงาน(Presentation)
- 4.6 ขั้นสืบสานพัฒนา(Continue)

5.การวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบเป็นการตรวจสอบคุณภาพของร่างรูปแบบการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นโดย การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของรูปแบบ

แหล่งข้อมูล

การประเมินร่างรูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ 2 ท่านผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์พระราชา 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดและการประเมินผล 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แบบประเมินความเหมาะสมของ(ร่าง)รูปแบบการเรียนรู้

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ใช้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ หากคุณภาพของเครื่องมือโดย นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยพิจารณาความเหมาะสมในประเด็นการประเมินลักษณะข้อคำถาม ภาษาและนำแบบประเมินมา ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็น

2.แบบประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบฯ ประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่
ตอนที่ 1 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3ระดับคือ+1 0 และ -1

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยส่งทางไปรษณีย์ พร้อมแนบรูปแบบการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น แบบประเมินความเหมาะสม ใส่ซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของ

ส่งกลับ เพื่อความสะดวกในการส่งคืนผู้วิจัย สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ใกล้ ได้นำไปมอบให้ด้วยตนเอง
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์

2. นำแบบประเมินที่ได้รับคืน มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ แบบประเมินความเหมาะสมของ
หลักสูตรโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้
คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D. \leq 1$) นำมาพิจารณาปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชา
เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครูเพื่อ
นำไปทดลองใช้ในขั้นตอนที่ 3 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อ
เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้
จำนวน 1 ห้อง ได้แก่ นักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
โดยนักเรียนมีความสมัครใจร่วมใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการมีจิต
สาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้
แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ
สำหรับนักศึกษาครู และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรม
ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินการมีจิตสาธารณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบการทดลองโดยเลือกรูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มมีการประเมินก่อนและหลังการทดลอง (one Group – Posttest Design) และเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยประสานงานกับประธานสาขา ที่ประสงค์จะส่งนักศึกษาเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบและเลือกหมู่เรียนที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โดยมีกิจกรรมการประชุมชี้แจงเพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาเพื่อให้ทราบเป้าหมาย และ แนวทางและการปฏิบัติตนตลอดระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการรู้ และทำการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ก่อนการทดลองใช้รูปแบบ ใช้เวลา 1.30 ชั่วโมงและนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ในเนื้อหาการเรียนรู้ ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 16 ชั่วโมง ดำเนินการจัดการเรียนการสอน สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน ได้แก่ เดือน 13 กรกฎาคม 2563-13 สิงหาคม 2563 หลังจากจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนแล้วทำการประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู องค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3)วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนย่อย (MSPAPC STEP) ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นใฝ่หาความรู้ (Search) ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) ขั้นประยุกต์ใช้บริการสังคม (Apply to service) ขั้นชื่นชมผลงาน (Presentation) ขั้นสืบสานพัฒนา (Continue)และ 5) การวัดและประเมินผล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และแบบประเมินจิตสาธารณะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการประเมินจิตสาธารณะ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังก่อนการประเมิน โดยใช้สถิติทดสอบที แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependent) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ ในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาครูคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 2 สาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 35 คนที่เรียนรายวิชาการจัดการเรียนรู้ ที่ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษาคือ ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์บูรณาการใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ แบบประเมินมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของ Likert โดยประเมินใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยมีข้อคำถาม 30 ข้อ

3. นำแบบประเมินความพึงพอใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามโดยการหาค่า IOC (Index of Item of objective Congruence) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .80 – 1.00 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าคะแนนมากกว่า .50 มาจัดทำเป็นแบบประเมิน โดยปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ซ้ำกันและนำไปใช้กับนักศึกษาหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยมากกว่า 3.51

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะของนักศึกษาครูจากแบบสอบถาม พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย ร้อยละ 36.52 เพศหญิง ร้อยละ 63.48 สังกัดสาขา วิชา ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 56.53 สาขาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 43.47 ส่วนข้อมูลประสบการณ์การเข้ารับการพัฒนาด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ เคยร้อยละ 17.40 และไม่เคยร้อยละ 82.60 และพบว่านักศึกษาครูมีสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รองลงมาได้แก่ ด้านด้านคุณธรรมจริยธรรมมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และด้าน จิตสาธารณะสำหรับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 และด้านที่น้อยที่สุดในระดับปานกลางได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ตามลำดับและพฤติกรรมที่นักศึกษาทำได้แก่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างเต็มความสามารถ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน และมีจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีและพร้อมจะประกอบอาชีพครู

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู พบว่า มียอดประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนย่อย (MSPAPC STEP) ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นเฝ้าหาความรู้ (search) ขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) ขั้นประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) ขั้นชื่นชมผลงาน (Presentation) ขั้นสืบสานพัฒนา (Continue) และ 5) การวัดและประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 โดยมีความเหมาะสม มากที่สุด ได้แก่ มีเนื้อหาสาระในการบูรณาการทั้งด้านความรู้และศาสตร์พระราช มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมา ได้แก่ หลักการแสดงจุดเน้นของรูปแบบได้อย่างเหมาะสม มีการระบุเนื้อหาที่เหมาะสมที่ใช้ในการเรียนรู้ มีแนวคิดตามศาสตร์พระราช ที่เหมาะสมกับ. ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับไว้การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และกิจกรรมของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และมีความสอดคล้องมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ พบว่าคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.32 และผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.96 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 และผลการเปรียบเทียบมีจิตสาธารณะ หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะในภาพรวมทั้งในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในด้าน

ปัจจัยนำเข้ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รองลงมาคือด้าน กระบวนการและผลผลิตตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สามารถ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิต สาธารณะของนักศึกษาครูจากแบบสอบถาม พบว่าข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย ร้อยละ 36.52 เพศหญิง ร้อยละ 63.48 สังกัดสาขา วิชา ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 56.53 สาขา การศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 43.47 ส่วนข้อมูลประสบการณ์การเข้ารับการพัฒนาด้านการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ เคยร้อยละ 17.40 และไม่เคยร้อยละ 82.60 และพบว่านักศึกษาครูมี สภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 รองลงมาได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมมาตรฐานวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.46 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และด้าน จิตสาธารณะสำหรับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.87 และด้านที่น้อยที่สุดในระดับปานกลางได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 ตามลำดับและพฤติกรรมที่นักศึกษามีมากที่สุดได้แก่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ของตนเอง มีความ รับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างเต็มความสามารถ มีความมุ่งมั่นในการ พัฒนาผู้เรียน และมีจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีและพร้อมจะ ประกอบอาชีพครู สอดคล้องกับงานวิจัยวันชัย ปานจันทร์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สร้าง รูปแบบและประเมินรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า 1) ผลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้าน

ความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก พบว่า นักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ **วิทยา ทองดี (2544:25)** ได้กล่าวว่าคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูมีลักษณะ และยังมีความหมายสำคัญต่อบุคคล สังคมและชาติบ้านเมือง และสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุดโดยจะต้องมีหลักคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นพื้นฐานของมนุษย์ และคุณธรรมที่ถูกต้องอันพึงประสงค์ซึ่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้ระบุว่า ต้องมีความรู้คู่คุณธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่ถูกต้องและยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต้องมีการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ **วิไลลักษณ์ ลังกา (2560)** ได้ศึกษาอนาคตภาพคุณลักษณะของครูไทยในศตวรรษหน้า 2560-2569 พบว่า ครูต้องมีหลักในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักแนวปฏิบัติปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน บนเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม โดยคุณธรรมจริยธรรมของครูที่มีความเป็น ไปได้มากที่สุดคือต้องมีความรู้ ความคิดเชี่ยวชาญในสาขาวิชา มีความสามารถในการคิดขั้นสูง และต้องมีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู มีจรรยาบรรณความเป็นครูและต้องมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน สังคมและมีทักษะการปรับตัวบทบาทของครูใน ศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับ **ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560)** ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับเรื่อง ครูไทยในยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องได้ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของเด็กไทยครูโดยต้อง สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆที่มี มาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่นๆทำเพื่อสังคม ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรมจริยธรรมและจากข้อค้นพบที่ว่าพบว่านักศึกษาครูมีสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางจึงต้องมีการวางแผน เตรียมการให้สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 – 2574) ได้กล่าวว่า“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลง ของโลกในศตวรรษที่ 21” มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ 1) คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่ สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และผลการวิจัยสอดคล้องกับ **สมหวัง โอซารสและคณะ (2560)** ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพตำรวจให้แก่นักเรียน

นายสิบตำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการเสริมสร้าง จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ ตำรวจ ให้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจ ผลการศึกษาวิจัย พบว่า สถานภาพการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพให้แก่ นักเรียนนายสิบตำรวจ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์ พระราชาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษา ครู พบว่า มียอดประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนย่อย (MSPAPC STEP) ได้แก่ ขั้น สร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้น ใฝ่หาความรู้ (search) ขั้น นำสู่ การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) ขั้น ประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) ขั้น ชื่นชมผลงาน (Presentation) ขั้น สืบสานพัฒนา (Continue) และ 5) การวัดและประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 โดยมีความเหมาะสม มากที่สุด ได้แก่ มี เนื้อหาสาระในการบูรณาการทั้งด้านความรู้และศาสตร์พระราชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมา ได้แก่ หลักการแสดงจุดเน้นของรูปแบบได้อย่างเหมาะสม มีการระบุเนื้อหาที่เหมาะสมที่ใช้ในการเรียนรู้ มีแนวคิดตามศาสตร์พระราชา ที่เหมาะสมกับ. ความ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับไว้การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และกิจกรรมของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และมีความสอดคล้องมีค่า ความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 สอดคล้องกับ **วันชัย ปานจันทร์ (2561)** พบว่าผลการสร้างรูปแบบ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติพบว่า ใน ภาพรวมรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมาก 3) ผลการ ประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับความเป็นไปได้ใน การ นำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไป ปฏิบัติ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าวสอดคล้องกับ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะ พบว่าคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูใน ศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.32 และผลการเปรียบเทียบคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการมีจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.96 หลังการทดลองใช้รูปแบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 และผลการเปรียบเทียบมีจิตสาธารณะ หลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริรัตน์ นาคิน (2559)** การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน ได้แก่ แนวคิดจิตตปัญญาศึกษา และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม 2) วัตถุประสงค์ เพื่อปรับเปลี่ยนความคิด จิตใจ การฝึกสติอยู่กับปัจจุบัน รู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เกิดการเรียนรู้เพื่อเข้าใจตนเองและฝึกกำกับความคิด ตระหนักรู้ในตนเอง 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การปรับความคิดและจิตใจ ขั้นตอนที่ 2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การฝึกปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้ 4) ระบบสังคม 5) หลักการตอบสนอง 6) ระบบสนับสนุน ผลการยืนยันรูปแบบพบว่าทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้มีความสอดคล้องกันในขั้นตอนการจัดกิจกรรมของรูปแบบการปรับความคิดและจิตใจ ได้แก่ ขั้นตอนในงานวิจัยนี้คือขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สอดคล้องกับ ขั้นใฝ่หาความรู้ (search) และ ขั้น การฝึกปฏิบัติ สอดคล้องกับขั้นนำสู่การฝึกปฏิบัติ (Practice/Action) และขั้น ประจักษ์ชัดบริการสังคม (Apply to service) และขั้น การประยุกต์ใช้สอดคล้องกับขั้นสืบสานพัฒนา (Continue) และมีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ **นุชรรัตน์ นุชประยูร(2558)**: การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเอง สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรับผิดชอบ ต่อตนเอง สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีโดยการวัดความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นการวัดแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง มีกระบวนการวิจัย 3 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นสร้างรูปแบบการสอน (Construction) การนำไปใช้ และการประเมินความพึงพอใจ พบว่า 1. รูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อตนเองสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีที่พัฒนาขึ้นชื่อ “PGARR Model” ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่1 เสนอสถานการณ์จูงใจ (Situation persuasion) ขั้นที่2 กำหนดเป้าหมายดำเนินการ (Goals determination) ขั้นที่3 เสริมสร้างด้วยการปฏิบัติ (Action enhancement) ขั้นที่4 เสนอความคิด

สะท้อนกลับ (Reflection provision) และขั้นที่ 5 สำนึกรับผิดชอบตนเอง (Self-responsibility awareness) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ตรงกัน ในขั้นที่ 3 เสริมสร้างด้วยการปฏิบัติ (Action enhancement) ขั้นที่ 4 เสนอความคิดสะท้อนกลับ (Reflection provision) ตรงกับขั้นชื่นชมผลงาน (Presentation) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการสำคัญของรูปแบบการสอนต้องมีขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและได้ทราบผลการดำเนินงานของตนเอง ผลคะแนนจากการทดลองใช้รูปแบบการสอน จำนวน 5 ครั้ง พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการสอน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราช เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะในภาพรวมทั้งในด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 รองลงมาคือด้านกระบวนการและผลผลิตตามลำดับ การที่นักศึกษามีความพึงพอใจในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุดอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนมีการเตรียมความพร้อม มีสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม ส่วนด้านกระบวนการและผลผลิตอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนมีกิจกรรมหลากหลาย และสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จิตสาธารณะและใช้เวลา ครั้งละ 4 ชั่วโมงมีกิจกรรมหลายขั้นตอนทำให้นักศึกษาไม่เบื่อหน่าย ในด้านผลผลิตถึงแม้ว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดศาสตร์พระราช นักศึกษาสามารถประยุกต์แนวคิดศาสตร์พระราชไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และมีจิตสาธารณะ และมีกระบวนการเรียนรู้และทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้นแต่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในด้านสามารถนำแนวทางของศาสตร์พระราชไปใช้ในการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆและรับใช้สังคม ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองมีเพียง 16 ชั่วโมง อาจทำให้นักศึกษายังไม่สามารถนำไปใช้ในการรับใช้สังคมได้มากนัก ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับ **นุชรรัตน์ นุชประยูร(2558)** ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบตนเอง สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชาศาสตร์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับครู มีข้อเสนอแนะ 2 ประการดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

1.1 สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆตามหลักสูตรของคณะครุศาสตร์หรือคณะต่างๆ ที่มีคำอธิบายรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์พระราชาศาสตร์

1.2 ควรนำผลงานวิจัย ในด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู ใช้ในการบูรณาการการสอนคณะครุศาสตร์และ ด้านจิตสาธารณะ สามารถใช้ได้ในทุกคณะและสาขาวิชา โดยพิจารณาบูรณาการเรื่องจิตสาธารณะได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมแต่ละศาสตร์

1.3 การประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมอาจใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม และจิตสาธารณะ ที่สร้างขึ้นอย่างมีมาตรฐานอาจวัดผลได้มากกว่าการใช้แบบประเมินคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะ จะทำให้มีผลการใช้ที่เฉพาะเจาะจงวัดในเชิงลึกได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยจำแนกเป็นสาขาหรือวิชาเอก เนื่องจากนักศึกษามีลักษณะและธรรมชาติของสาขาที่แตกต่างกัน ว่ามีผลการวิจัยแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อปรับขั้นตอนและกระบวนการให้เหมาะสม มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาศาสตร์สำหรับครู แนวคิดเฉพาะด้าน เช่น หลักการทรงงาน เพิ่มเติมเพื่อให้มีความเจาะจงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน

2.3 ควรมีการนำผลวิจัยหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ กับนักศึกษาทุกชั้นปีและทำการเปรียบเทียบผลการพัฒนา เพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการให้เหมาะสมกับนักศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ. (2551). **คู่มือจริยศาสตร์ตามหลักวิชาการสากล**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2541). **กระบวนทัศน์ใหม่ : การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพ ของ
บุคคล**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: SR Printing Limited Partnership
- การศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน.(2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ขวัญชัย ขำนา. (2559). **การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.**
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
(สกสค.)
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. (2558). **การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ระบบออนไลน์**.
www.nesdb.go.th (27 กรกฎาคม 2562)
- เจษฎา หนูรุ่น.(2551). **ปัจจัยจิตลักษณะที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน
สาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2541). **รายงานการวิจัยเรื่อง จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ: ศึกษารายกรณี
กรุงเทพมหานคร. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.**
..... (2546). **จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ: แนวคิดทางสังคมและนโยบาย**. วารสาร
ราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน : 431-432
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2553). **รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมด้านความเป็นพลเมืองดีในสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา**. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). **ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมและการพัฒนาบุคคล**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทศนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มี
ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2541). **สภาพเศรษฐกิจสังคมไทยยุคใหม่ จริยธรรมในการศึกษาสำหรับอนาคต.**
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา

นุชรรัตน์ นุชประยูร(2558): การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบตนเอง

สำหรับ นักศึกษาปริญญาตรี. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต ,สาขาวิชาเทคโนโลยี

การศึกษา คณะสาขาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น.พิมพ์ครั้งที่ 9.กรุงเทพฯ:สุวีริยาสาส์น.

ประคอง กรรณสูตร. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิณสุดา สิริธรรังศรี.(2557). การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21.เอกสารประกอบการ

ประชุมวิชาการอภิวิวัฒน์การเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย วันที่ 6-7 พฤษภาคม 2557

พระไพศาล วิสาโล. (2552). โครงการวิจัยและจัดการความรู้จิตตปัญญาศึกษา.เอกสาร

วิชาการการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ

กรุงเทพฯ: ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2537). วัฒนธรรมไทยสู่ยุคเป็นผู้นำและเป็นผู้ให้. กรุงเทพฯ:

นิลนารการพิมพ์.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2543). การอุดมศึกษากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2554). กลยุทธ์การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลีลาภรณ์ บัวสาย, บรรณาธิการ. (2549). เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สถานข่าย ขยายผล.

กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

วิไลลักษณ์ ดังกา. (2560). อนาคตภาพของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569).

วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : 11 (1)

สิงหาคม 2559 – มกราคม 2560

วัฒนา ไตรต่อผล.(2557) .การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้

ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้รับใช้สังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา .ปริญญา

นิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

วันชัย ปานจันทร์. (2561). รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.6 (2):506-522

ศศิธร ชันดิธรางกูร. (2551) . การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ตามรอย

พระยุคลบาท ของสถานศึกษาในจังหวัดเลยเลย : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

- ศิริธร ศรีจำนงค์ (2557) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาตอนต้นตามแนวคิดปัญญาศึกษา. ปรินญาการศึกษาคุณุภีบัณฑิต ,สาขา
 นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ศิริสุข นาคะเสนีย์,ชวลี ปัญจะพลินกุล,ศศิวิมล โมอ่อน(2557) .ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิต
 สาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
 กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สมกิต พรหมช่วย. (2559).การพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะตามหลักการเรียนรู้
 แบบรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา .ปรินญานิพนธ์ปรินญาคุณุภีบัณฑิต
 พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. (2556). ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษ
 ที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2542). ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่.สีมาจารย์, 13(27), 15-16.
- สมพร เทพสิทธิธา. (2548). เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 สภาอุทกพิทักษ์สมาคมแห่งชาติ
- สมหวัง โอชารสและคณะ. (2560). รูปแบบการเสริมสร้างจริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพ
 ดำรงไว้แก่นักเรียนนายสิบตำรวจ กรุงเทพมหานคร : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สิริรัตน์ นาคิน (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมสำหรับ
 นักศึกษาวิชาชีพครู : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.วิทยานิพนธ์ปรินญา
 ปรินญาคุณุภีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สำนักงานสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ.
 2552. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). มาตรฐานวิชาชีพครูทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
 คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2541) .การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริน
 นิตยสารท้องถิ่น,39(1), 3-7.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา .(2550). คุณธรรมนำความรู้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
 คุณค่าความเป็นมนุษย์ .คู่มือประกอบการอบรมโครงการคุณธรรมนำความรู้แนวทางการ
 เสริมสร้างในระบบการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิทีซี คอมมิวนิเคชั่น

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2552). **จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต**

ปัตตานี. รายงานการวิจัย. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อนุชาติ พวงสำลีและอรทัย อาจอ่ำ .(2541).**การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย.**

พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ลักษณ์.

Dick, Walter, & Carey, Lou. (1985). **The Systematic Design of Instruction**. Glenview :

Scott, Foresman & Company

Gagne, Robert M.(1970). **The Condition of Learning**. 2d.ed. New York : Holt Rinchart and

Winston

Good C.V. (1973). **Dictionary of Education**. 3rded. New York : McGraw Hill

Joyce Bruce R., and Weil, Marsha. (1986). **Models of teachings**. 3 rd ed. Englewood cliffs, N.J. :

Prentice-Hall.

_____. (1992). **Models of teaching**. Boston: Allyn and Bacon.

Keeves, J.P. 1997.**Models and model building**. In Keeves, J.P. (ed.). Educational research,

Methodology, and Measurement: An International Handbook. 2 nd ed. New York:

Elsevier Science, Inc

Krejcie, Robret V. and Danyle W. Morgan. (1970). “**Determining Sample Size for Research**

Activities,” Educational and Psychological Measurement. 30(6) : 607-610.

Likert, R. (1967). **The Human Organization : Its Management and Values**. New York:

McGraw- Hill Book Company

Maker, C.June, Neilson, Aleene B. (1995). **Teaching Models in Education of the Gifted**.

(2nd edition) Texas: PRO-ED, Inc.

Smith, Patricia, L. & Ragan, Tillman, J. (1999). **Instructional Design**. New York: Maxell

Macmillan International.

Saylor,J.G., and others. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**.

4th ed. Japan : Hoit-Saunders International Editions.

Seel,B,and Glasgow,Z. (1990). **Exercise in Instructional Design**. Merrill Publishing Company

Bell & Howell Information Company, Columblus,Ohio 4321

Shambaugh, R. N., & Magliaro, S. L. (1997). **Mastering the possibilities**. Massachusetts:

Allyn and Bacon.

Smith, P. L., & Ragan, T. J. (1999). **Instructional design** (2nd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลส่ง
อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร เอกผำชัยสวัสดิ์
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี ปรีดีกุล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยพินุลสงคราม
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี
อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. อาจารย์เทพ เพ็ญมะรัง
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ .

ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แนวคิดศาสตร์พระราชเพื่อเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ใช้ศึกษาสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิต
สาธารณะสำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษา
ครู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลของ
ผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษา

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2.. สาขาวิชา

☐ สาขาภาษาไทย

☐ สาขาปฐมวัย

☐ สาขาภาษาอังกฤษ

☐ สาขาพลศึกษา

☐ สาขาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

☐ สาขาวิทยาศาสตร์

☐ สาขาคณิตศาสตร์

3. เคยได้รับการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจิตสาธารณะหรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ประเด็นคำถาม	สภาพการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์					
1. นักศึกษาเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ของตนเอง					
2. นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างเต็มความสามารถ					
3. นักศึกษาเป็นผู้ที่ใช้จ่ายอย่างประหยัด เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง					
4. นักศึกษามีความยุติธรรม ไม่ลำเอียงกับกับเพื่อน อาจารย์ และบุคคลอื่นๆ ในสังคม					
5. นักศึกษาเป็นผู้มีความเข้มแข็งอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคที่พบและแก้ไขอย่างไม่ย่อท้อ					
6. นักศึกษาเป็นผู้มีความเสียสละเพื่อผู้อื่นและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมอยู่เสมอ					
7. นักศึกษามีความขยันหมั่นเพียร ในการเรียนรู้และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นอยู่เสมอ					
8. นักศึกษาเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลาสามารถเป็นแบบอย่างของการเป็นครูที่ดีได้					
9. นักศึกษามีความภาคภูมิใจ รัก ศรัทธาเชื่อมั่น ในการที่จะประกอบอาชีพครูในอนาคต					
10. นักศึกษาเป็นผู้ไม่ประทุษร้ายต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ					
คุณธรรมจริยธรรมด้านมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ					
11. นักศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโลกและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
12. นักศึกษาเป็นผู้ที่มีจิตวิทยา สามารถให้คำปรึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้					

ประเด็นคำถาม	สภาพการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
13. นักศึกษามีความสามารถด้านหลักสูตร ศาสตร์การสอนและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้					
14. นักศึกษาเป็นผู้มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					
15. นักศึกษาเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี					
16. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถ จะดำเนินการได้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพครู					
17. นักศึกษาคิดว่าตนเองมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน และมีจิตวิญญาณความเป็นครู					
18. นักศึกษาเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีและพร้อมจะประกอบอาชีพครู					
19. นักศึกษามีแรงบันดาลใจ เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และเป็นผู้สร้างนวัตกรรม					
20. นักศึกษามีการสร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ และเป็นผู้สร้างนวัตกรรมได้					
21. นักศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้รอบด้าน					
22. นักศึกษามีความสามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างมีความสุข					
23. นักศึกษาไม่เคยไม่เรียกร้องประโยชน์อำิสสินจ้างจากผู้ใดนอกสถานที่					
24. นักศึกษา สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ และพร้อมเข้ารับการพัฒนาในวิชาชีพครู					
คุณธรรมจริยธรรมของครูในศตวรรษที่ 21					
25. นักศึกษาสามารถกระทำตนให้เป็นที่รักสำหรับทุกคน					
27. นักศึกษามีความ ความสามารถในการ ครองตน ครองคน และครองงาน					

ประเด็นคำถาม	สภาพการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
28. นักศึกษาเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี บุคลิกสง่างาม					
29. นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านวาทศิลป์					
30. นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน					
31. นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความหนักแน่นและอดทน					
32. นักศึกษามีความสามารถในการชี้แจงหรือชี้แนะถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
33. นักศึกษามีความรักและปรารถนาดีแก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ					
34. นักศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านความคิด การพูดและความประพฤติที่ดีงาม					
35. นักศึกษายึดหลักการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการสร้างความสามัคคีเป็นหมู่คณะ					
36. นักศึกษาเป็นผู้นำในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาสังคม					
37. นักศึกษาเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของชาติ					
ด้านจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู					
38. มีน้ำใจช่วยเหลือและดูแลคนในครอบครัวและผู้อื่น					
39. เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อ แม่ครูอาจารย์					
40. ช่วยเหลืองานอื่นๆในบ้าน ในห้องเรียน ในมหาวิทยาลัย แม้ไม่ใช่หน้าที่					
41. ใช้น้ำ ใชไฟอย่างประหยัดและซื้อของใช้ส่วนตัวเท่าที่จำเป็นและเป็นประโยชน์					
42. ไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง					
43. แบ่งปันและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้ใช้ของส่วนรวมร่วมกัน					
44. แสดงออกถึงความเป็นผู้มีน้ำใจต่อเพื่อนและครู อาจารย์					
45. ช่วยรักษาความสะอาดของบริเวณห้องเรียนและรักษาทรัพย์สินของคณะและมหาวิทยาลัย					
46. ปฏิบัติตาม ข้อบังคับระเบียบและกฎหมาย ของมหาวิทยาลัยและสังคม					
47. รู้สึกเมตตา และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่าด้วยความเต็มใจ					

ประเด็นคำถาม	สภาพการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
48.แสดงความรับผิดชอบเมื่อกระทำผิดและเห็นการกระทำผิดเป็นเรื่องน่าละอาย					
49.เป็นแบบอย่างในการใช้สิ่งของที่ผลิตจากธรรมชาติ ใช้ถุงพลาสติกเท่าที่จำเป็น					
50. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข และสิ่งเสพติดทุกชนิด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่นๆ

1. ท่านคิดว่าท่านมีคุณธรรม จริยธรรมในความเป็นครูใดที่โดดเด่นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าท่านมีจิตสาธารณะใดที่โดดเด่นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ	นางสมใจ กงเดิม
เกิด	27 ธันวาคม 2508
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	165/26 หมู่ 2 ถ. สระบุรี – หล่มสัก ต. สะเดียง อ. เมือง จ. เพชรบูรณ์ 67000
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ. เมือง จ. เพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) วิทยาลัยครูเทพสตรี จ. ลพบุรี ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร
งานวิจัย	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ P.O.W.E.R Learning ในรายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาครู(2559) การพัฒนาหลักสูตรวัฒนธรรมอาเซียน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์ (2560) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับ นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2561) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์พระราชာเพื่อพัฒนา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2562)